

Douglas Adams

Sbohem a dík za ryby

Upravil voda (_honza_@centrum.cz)
Prosím, pošlejte opravy překlepů a typografických chyb.
Zdrojový kód v L^AT_EXu k dispozici na vyžádání.

Obsah

4	Sbohem a dík za ryby	7
4.1	10
4.2	12
4.3	14
4.4	15
4.5	18
4.6	27
4.7	29
4.8	34
4.9	35
4.10	38
4.11	40
4.12	44
4.13	48
4.14	49
4.15	50
4.16	51
4.17	53
4.18	54
4.19	58
4.20	59
4.21	68
4.22	69
4.23	72
4.24	73
4.25	75
4.26	77
4.27	80

4.28	82
4.29	84
4.30	84
4.31	86
4.32	91
4.33	91
4.34	92
4.35	93
4.36	96
4.37	98
4.38	100
4.39	102
4.40	103

Kniha 4

Sbohem a dík za ryby

Jane

s díky Rickovi a Heidi za zapůjčení
jejich stabilního večírku
Mogensovi a Andymu a všem v Huntsham Courtu
za spoustu nestabilních událostí
a speciálně Sonny Mehtovi za stabilní přátelství
za každých okolností.

Prolog

Kdesi daleko v zaostalých a nezmapovaných končinách onoho cípu Západního spirálního ramene naší Galaxie, který si rozhodně nemůže dělat nároky na módnost, leží jedno malé, bezvýznamné žluté slunce. Kolem něj zhruba ve vzdálenosti sto padesáti miliónů kilometrů obíhá naprosto zanedbatelná nepatrná modrozelená planeta, na níž jsou formy života vzešlé z opic tak úžasně primitivní, že se dosud domnívají, že digitální hodinky jsou docela šikovný nápad. Hlavní problém této planety spočívá — nebo spíš spočíval — v tom, že většina lidí, co na ní žijí, je většinu času nešťastná. Vyskytlo se mnoho pokusů o řešení, většinou se však týkaly pohybů malých zelených kousků papíru, což je zvláštní, protože ony malé zelené kousky papíru koneckonců nešťastné nebyly. A tak problém trval dál. Mezi lidmi byla spousta darebáků a převážná většina jich na tom byla moc špatně — dokonce i majitelé digitálních hodinek.

Stále více lidí se přiklánělo k názoru, že udělali nenapravitelnou chybu už tehdy, když slezli ze stromů. Někteří dokonce tvrdili, že chybou bylo na stromy vůbec kdy lézt, že měli všichni pěkně zůstat v oceánech.

A tak jednoho čtvrtka, téměř dva tisíce let poté, co jednoho člověka přibili na kříž za to, že říkal, jak by bylo ohromně bezva chovat se k sobě pro změnu trochu slušně, si jedna dívka sedící osaměle v malé kavárničce v Rickman-sworthu najednou uvědomila, v čem je chyba. Přišla na to, jak by se ze světa dalo udělat docela příjemné místo. Tentokrát měla pravdu, dokonce by to bylo fungovalo a ani by kvůli tomu nemuseli nikoho k ničemu přibíjet.

Jenže než se stačila dostat k telefonu, aby o tom mohla někomu říct, Země byla naneštěstí nečekaně demolována, aby udělala místo nové hyperprostorové dálnici, a myšlenka byla ztracena, zdánlivě navždy.

Toto je příběh oné dívky.

4.1

Toho večera se brzy setmělo, což ovšem bylo vzhledem k roční době normální. Bylo chladno a větrno, což bylo rovněž normální. Dalo se do deště, což bylo obzvlášť normální. Na zemi přistála kosmická loď, což už normální nebylo. Nikde nikdo, kdo by ji mohl zahlédnout, až na pár nepředstavitelně tupých čtvernožců, kteří neměli nejmenší tušení, co si o tom mají myslet, jestli si z toho mají něco vzít, nebo loď sníst či co.

A tak udělali to, co dělali se vším, což znamená, že od ní utekli a snažili se schovat jeden pod druhým, což nebylo nikdy k ničemu. Loď vyklouzla z mraků

a zdálo se, že balancuje na jediném paprsku světla. Na dálku byste ji sotva postřehli mezi blesky a bouřkovými mraky, ale zblízka vypadala podivně krásná — šedé, docela malé a elegantně tvarované plavidlo. Člověk samozřejmě nikdy neví, jak velcí či jakého tvaru budou příslušníci různých druhů, ale pokud máte brát zjištění poslední zprávy o středogalaktickém sčítání lidu jako jakési přesné vodítko ke statistickým průměrům, nejspíš byste odhadli, že se do lodi vejde asi šest lidí, a měli byste pravdu. Nejspíš byste to totiž odhadli stejně. Zpráva o sčítání, stejně jako většina statistik, stála strašlivé množství peněz a neřekla nikomu nic, co by už nevěděl — snad až na to, že jeden každý obyvatel Galaxie má 2,4 nohou a vlastní hyenu. A protože to je evidentní nepravda, museli nakonec celou zprávu dát do stoupy. Plavidlo se tiše snášelo deštěm a nejasné světlo reflektorů ho halilo do vkusných duhových obláčků. Tiše bzučelo a jak se blížilo k zemi, bzukot se zvolna zesiloval a prohluboval, až se nakonec ve výši asi patnácti centimetrů nad povrchem změnil v těžký rytmický hukot. Konečně se loď dotkla země a ztichla. Otevřel se průlez. Vysunuly se krátké schůdky.

V otvoru se objevilo světlo, jasné světlo proudící do vlhké noci, a uvnitř se pohybovaly nějaké stíny. Ve světle se mihla vysoká postava, rozhlédla se, trhla sebou a spěšně seběhla se schodů, pod paží velkou nákupní tašku. Obrátila se a jednou stroze mávla směrem k lodi. Déšť jí už stačil promáčet vlasy. „Děkuju,“ zavolal muž, „děkuju mnoho...“

Projev díky přerušilo prásknutí hromu. Muž znepokojeně vzhlédl a v náhlém popudu se začal rychle přehrabovat ve velké plastické nákupní tašce, která, jak právě zjistil, měla děravé dno. Na boku tašky se skvěla velká písmena, skládající se (pro každého, kdo uměl číst centaurskou abecedu) v nápis: BEZ-CELNÍ MEGA-MARKET, PORT BRASTA, ALFA CENTAURI. BUĎTE JAKO DVAADVACÁTÝ SLON S PŘIHRÁTOU HODNOTOU V KOMICKÉM KORÁBU!

„Počkejte!“ vykřikl muž a zamával na loď. Schůdky, které se právě začaly skládat zpět do průlezu, se zastavily, znovu se rozložily a vpustily ho dovnitř. Za několik vteřin se opět vynořil s odřeným a opraným ručníkem, který pak vepchal do tašky. Znovu zamával, vzal tašku pod paží a rozběhl se do úkrytu pod stromy. Loď za ním začala opět stoupat. Oblohu rozčísil blesk. Muž se na okamžik zastavil a pak spěchal dál, ale širokým obloukem se vyhýbal stromům. Pohyboval se svižně, tu a tam uklouzl a choulil se před deštěm, který teď padal stále hustěji, jako by v nebi zatáhli za splachovadlo.

Nohy mu čvachtaly v blátě. Za nedalekými vrchy rachotil hrom. Muž si zbytečně otřel déšť z tváře a klopýtal dál. Další světla. Ale tentokrát to nebyly blesky, ale rozptýlená, tlumenější světla, která si zvolna pohrávala na obzoru a pak pohasla. Když je muž uviděl, na chvíli se zarazil, načež vykročil ještě

rychleji k bodu na obzoru, kde se prve objevila. Terén se teď stával příkřejším, stále stoupal a po dalších dvou či třech stovkách metrů se nakonec vyskytla překážka. Muž se zastavil a zkoumal zátaras, a pak nejprve přehodil tašku a potom přelezl sám. Sotva se dotkl země na druhé straně, z deště se proti němu vyřítil jakýsi stroj, světlá rozmazaná souvislou stěnou vody. Muž ustoupil před obludou blížící se rychlostí blesku. Byla nízká a baňatá, asi jako menší surfující velryba — hladká, šedá a zaoblená a pohybovala se děsivou rychlostí. Muž instinktivně zvedl ruce v obranném gestu, ale zasáhla ho jen špinavá voda a stroj se prořítil kolem něj do noci. V tom krátkém okamžiku ho osvětlil další záblesk, který se mihl oblohou, což umožnilo promočenému muži u silnice ve zlomku vteřiny přechytit malou cedulku na zadku stroje, ještě než zmizel. K jeho zřejmému nevěřícímu úžasu tam stálo: „Moje druhé auto je také Porsche.“

4.2

Rob McKenna byl pěkný parchant a moc dobře to věděl, protože za ta léta už ho na to dost lidí upozornilo, a on neměl žádný důvod s nimi nesouhlasit, ovšem až na ten pochopitelný, totiž že rád nesouhlasil s lidmi, a zvláště s lidmi, které neměl rád, což podle posledního sčítání zahrnovalo úplně všechny. Zhluboka si povzdychl a šoupl tam nižší rychlost. Kopec začínal prudce stoupat a jeho nákladák byl vrchovatě naložen dánskými termostaty k elektrickému topení. Nebylo to ani tak tím, že by byl od přírody tak zapšklý, alespoň doufal, že ne. To jen ten déšť, který ho tak deprimoval, pořád ten déšť. Teď zrovna pro změnu přšelo. Byl to zvláštní druh deště, který obzvláště neměl rád, a zvláště když seděl za volantem. Označil si ho číslem. Byl to déšť číslo sedmnáct. Četl kdesi, že Eskymáci mají přes dvě stě různých výrazů pro sníh, bez nichž by se jejich konverzace patrně stala značně monotónní. A tak tedy rozlišují řídké sněžení a husté sněžení, lehký a těžký sníh, mazlavý a křehký sníh, sníh přinesený metelící a navátý sníh, sníh který vám soused nanese na krásně čistou podlahu v iglú na botách, zimní a jarní sněhy, sníh, který si pamatujete z dětství a který byl mnohem lepší než ten jejich dnešní moderní sníh, jemný sníh, sníh jako peří, sníh na kopcích, sníh v údolích, sníh, co padá ráno a sníh co padá večer, sníh, který začne padat najednou z ničeho nic, zrovna když se chystáte na ryby a sníh, na který se vyčůrali psi přes všechny vaše snahy vycvičit je, aby to nedělali.

Rob McKenna měl v notýsku zapsáno dvě stě třicet jedna různých druhů deště a ani jeden z nich neměl v lásce. Znovu přeřadil a vůz se ztěžka vyšplhal do otáček. Smířlivě cosi brblal o všech těch dánských termostatech k elektrickému topení, které vezl. Od včerejšího odpoledne, kdy opustil Dánsko, už zažil

triaticítku (lehký, bodavý déšť, který zanechává kluzké silnice), sedmačtyřicítku až jednapadesátku (lehké kolmé mrholení až po hodně šikmé lehké až střední osvěžující mrholení), sedma a osmaosmdesátka (dva sotva odlišitelné druhy kolmému prudkému lijáku), stovku (studená húlava po lijáku), všechny typy bouře od stodvaadevadesátky až po dvěšetrináctku najednou, stodvacettrojku, stodvacetčtyřku, stodvacetšestku a stodvacetsedmičku (mírné až střední studené poryvy deště, pravidelné a synkopované bubnování na kabinu), jedenáctku (kapičky nesené brízou) a teď nakonec sedmnáctku, kterou nesnášel ze všeho nejvíc. Déšť číslo sedmnáct byly plácavé šplouchance chlístající na přední sklo s takovou intenzitou, že bylo celkem jedno, jestli měl zapnuté stěračce nebo ne.

Rozhodl se vyzkoušet svou teorii a na chvíli je vypnul, ale ukázalo se, že viditelnost je rázem ještě mnohem horší. Jenže když je zase zapnul, situace se nezlepšila. A navíc začal jeden stěračc plandat. Sviš sviš sviš plesk sviš sviš plesk sviš sviš plesk sviš plesk sviš plesk plác škráb... Začal bušit do volantů a kopat do podlahy, praštil do kazetového magnetofonu, takže začal z ničeho nic hrát Barryho Manilowa, praštil do něj znova, až zmlkl, a nadával a nadával a nadával a nadával. A právě v okamžiku, kdy jeho zuřivost dostoupila vrcholu, se v rozmazaném světle reflektorů náhle jako duch vynořila u silnice postava, sotva viditelná přes plácavé šplouchance. Nebohá, ucouraná postava, podivně oděná, mokřejší než vydra v automatické pračce, a stopovala.

„Chudák trouba jeden nešťastná,“ pomyslel si Rob McKenna a uvědomil si, že existuje někdo, kdo má větší nárok připadat si, že s ním život zametá, „musí bejt promrzlej na kost. Pěkná pitomost, stopovat za takový hnusný noci, jako je dneska. Člověk chytne jenom zimu, mokro a nákladáky, co schválně vjedou do louže.“

Chmurně zavrtěl hlavou, znovu si povzdychl a zatočil volantem, takže vjel přímo do velké kaluže vody.

„Chápeš, jak to myslím?“ mysl si pro sebe, když hbitě brázdil kaluži. „Na silnici potkáš pár pěkných parchantů.“

Za pár vteřin se ve zpětném zrcátku objevila rozmáčená podoba prosáklého stopaře stojícího u cesty.

Na chvíli z toho měl dobrý pocit. O chvíli později začal mít špatný pocit z toho, že z toho má dobrý pocit. Pak začal mít dobrý pocit, že má špatný pocit z toho, že z toho má dobrý pocit, a spokojeně odjel do noci. Alespoň mu to vynahradilo ponížení, že ho konečně předjel Porsche, kterého se posledních třicet kilometrů pilně snažil blokovat.

Jel dál a dešťové mraky se plouhaly oblohou za ním. Rob McKenna totiž byl, ačkoliv to nevěděl, Bůh deště. Věděl jen, že jeho pracovní dny nestojí za nic a že zažil spoustu mizerných dovolených. Vše, co věděly mraky, bylo, že ho

mají rády a chtějí mu být nablízku, aby ho mohly hýčkat a zalévat.

4.3

Další dva nákladáky sice neřídil Bůh deště, ale udělaly přesně totéž. Muž se ploužil nebo spíš čvachtal dál, až tam, kde kopec pokračoval, a zrádnou kaluž nechal za sebou. Po chvíli se déšť začal zmírňovat a za mraky se nakrátko objevil měsíc.

Kolem projel Renault, jehož řidič zuřivě dával plahočícímu se nešťastníkovi složitá znamení, že za normálních okolností by ho s potěšením svezl, ale teď zrovna že nemůže, protože nejede směrem, kam chce stopař jet, ať už kterým-koli, a že si je jist, že ho dotyčný pochopí. Signalizaci zakončil vesele zdviženým palcem, jako by chtěl naznačit, že se muž cítí opravdu dobře, i když je mu zima a je promočen málem k smrti, a že příště ho opravdu svezí. Muž se ploužil dál. Minul ho Fiat a udělal přesně to samé, co předtím Renault. Po druhé straně přejelo Maxi a zablikalo na zvolna se plahočící postavu světly, ale nebylo vůbec jasné, jestli je to mělo znamenat „Ahoj“ nebo „Bohužel jedeme opačným směrem“ anebo

„Koukněte se, támhle je někdo v dešti, to musí být ale cvok“. Zelený pruh nahore na předním skle oznamoval, že ať už znamenala zpráva cokoli, pocházela od Steva a Caroly. Bouře se teď konečně utišila, a pokud ještě bylo slyšet hřmění, brblalo za vzdálenými vrchy jako člověk, který říká „A kromě toho . . .“ dvacet minut poté, co připustil, že hádku prohrál. Vzduch byl teď čistší a noc chladná. Zvuk se šířil mimořádně dobře. Ztracená postava, zoufale se třesoucí, teď došla až na křižovatku, z níž odbočovala postranní silnice doleva. Naproti zatáčce stála značka, ke které se muž náhle rozběhl a začal ji studovat s horečnou zvědavostí, odvrátil se od ní jen když kolem něj náhle projelo další auto. A další.

První prosvištělo s naprostou lhostejností, kdežto druhé nesmyslně zablikalo. Byl to Ford Cortina a sotva muže minul, šlápl na brzdu. Muž nadskočil překvapením, přitiskl si raneček k hrudi a rozběhl se k autu, ale v poslední chvíli Cortina zavířila koly v mokru a vesele uháněla silnicí pryč. Postava zvolnila, až se nakonec zastavila a zůstala ztraceně a sklíčeně stát. Čirou náhodou šel příštího dne řidič Cortiny do nemocnice, aby si nechal vyoperovat slepé střevo, jenže legračním nedopatřením mu chirurg omylem uřízl nohu, a než mohl být znovu objedнан na operaci slepého střeva, zánět se zábavně zkomplikoval ve vážnou peritonitidu, takže spravedlnosti bylo nakonec učiněno zadost. Muž se ploužil dál. Najednou vedle něj zastavil Saab. Okénko sjelo dolů a přátelský hlas se otázel: „Ušel jste už hodně velký kus cesty?“

Muž se obrátil k autu. Zastavil se a popadl kliku u dveří.

Stopař, auto i kliku u jeho dveří se nacházeli na planetě zvané Země. Heslo, které o ní pojednávalo ve Stopařově průvodci Galaxií, sestávalo z pouhých dvou slov: „Převážně neškodná“.

Muž, který toto heslo napsal, se jmenoval Ford Prefect a v tomto okamžiku se právě nalézal na zdaleka ne neškodném světě, seděl ve zdaleka ne neškodném baru a lehkomyšlně působil potíže.

4.4

Jestli to bylo proto, že byl opilý, nemocný, anebo ho posedlo sebevražedné šílenství, by zběžný pozorovatel nepostřehl, jenže v baru U starého růžového čokla v dolní části Jižní čtvrti Han Dold City žádní zběžní pozorovatelé nebyli, protože to nebylo zrovna místo, kde byste si mohli dovolit dělat věci zběžně, pokud jste chtěli zůstat naživu. Kdyby se tu nějakí pozorovatelé vyskytovali, byli by to zavilí pozorovatelé s jestřábím pohledem, po zuby ozbrojení, a v hlavě by se jim ozývalo bolestivé bušení, které by je přimělo dělat šílenosti při pohledu na věci, které by se jim nelíbily. Na lokál se sneslo ono zlověstné ticho, jaké nastává při vypuknutí krizí hrozících jadernou válkou. Dokonce i zlovolně vyhlížející pták hřadující na zábradlí baru přestal krákoravě vykřikovat jména a adresy místních zabijáků pracujících na smlouvu, což byla služba, kterou podnik poskytoval zdarma. Všechny oči visely na Fordovi. Některé dokonce na stopkách.

Způsob, který si dnes zvolil k hrátkám v kostky se smrtí, obnášel pokus zaplatit účet za pití v rozsahu menšího rozpočtu na obranu průkazkou American Express Card, kterou nikde ve známém Vesmíru neuznávali.

„Copak vám dělá starosti?“ zeptal se vesele. „Je snad prošlá? Copak vy jste tu nikdy neslyšeli o teorii Neorelativity? Jsou tu celé nové oblasti fyziky, které můžou tyhle drobnosti vyřešit. Efekt dilatace času, časová relastatika...“

„Jestli je prošlá, nám starosti nedělá,“ pravil muž, kterému byly poznámky adresovány. Byl to nebezpečný barman v nebezpečném městě. Jeho hlas zněl jako měkké hluboké předení, jaké je slyšet, když se otvírá raketové silo. Ruka velikosti hovězí půlky poklepala na bar a vyryla v něm mírná údolí.

„Tak je to v pořádku,“ usoudil Ford, sbalil si tašku a chystal se k odchodu. Prst poklepávající na pult se natáhl a zlehka spočinul na Fordově rameni, čímž mu zabránil v odchodu. Prst sice souvisel s rukou jako fošna a ruka souvisela s kyjovitým předloktím, ale předloktí nesouviselo vůbec s ničím, snad jen v metaforickém smyslu s barem, k němuž chovalo zuřivou psí loajalitu, protože byl jeho domovem. Dříve souviselo mnohem konvenčněji s původním

majitelem baru, který je na smrtelné posteli nečekaně odkázal lékařské vědě. Jenže lékařská věda usoudila, že se jí nečekaný dar ani trochu nelíbí a odkázala ho promptně zase zpátky baru U starého růžového čokla.

Nový barman sice nevěřil na nadpřirozené úkazy ani na poltergeisty nebo něco podobně praštěného, ale když na to přišlo, bystře rozeznal užitečného spojence. Ruka sídlila na baru. Přijímala objednávky, roznášela pití a mordovala lidi, kteří se chovali, jako by si koledovali o zamordování. Ford Prefect seděl bez hnutí.

„Jestli je prošlá, nám starosti nedělá,“ opakoval barman, spokojen, že mu teď Ford věnuje bezvýhradnou pozornost. „Starosti nám dělá celý ten kus plastiku.“

„Cože?“ užasl Ford. Vypadal trochu zaraženě.

„Tohle,“ zaburácel barman a zvedl kartu, jako by to byla rybka, jejíž duše před třemi týdny odlétla do Země, kde jsou ryby věčně blažené, „tohle neberem.“

Ford chvíli uvažoval, jestli má nadhodit skutečnost, že jiné prostředky k zaplacení útraty s sebou nemá, ale pak se rozhodl, že se nedá, alespoň pro tu chvíli. Ruka bez těla teď zlehka svírala jeho rameno mezi placem a ukazovákem.

„Ale vy mi nerozumíte,“ ozval se konečně a jeho výraz zvolna dozrával z mírné zaraženosti do vyložené nevěřivosti. „Tohle je American Express Card, nejdokonalejší známý způsob vyrovnávání účtů. Copak jste nečetl ty nesmysly, co posílají poštou?“

Veselý tón Fordova hlasu začínal barmanovi skřípat v uších. Zněl mu, jako by někdo vytrvale hrál na kazoo během zádumčivých pasáží Válečného requiem.

Jedna z kostí ve Fordově rameni začala skřípět o jinou způsobem, který napovídal, že se ruka poučila o zásadách bolestivosti od velmi dovedného chiropraktika. Ford jen doufal, že se záležitost vyřídí, než mu ruka začne drtit kost v rameni o kteroukoliv z kostí v ostatních částech těla. Na rameni, které svírala, naštěstí neměl navlečenou brašnu. Barman šoupl kartu přes bar zpět Fordovi.

„O tomhle,“ prohlásil s němou divokostí, „jsme nikdy neslyšeli.“

Vlastně to ani nebylo příliš překvapivé. Ford ji získal na konci svého patnáctiletého pobytu na Zemi díky vážné chybě, jíž se dopustil počítač. Jak vážná chyba to byla, zjistila společnost American Express Company velmi rychle, a stále důraznější, téměř panické požadavky jejich oddělení pro vyřizování dluhů zmlkly teprve po nečekané demolici planety vogonskou četou, která čistila terén pro novou hyperprostorovou dálnici. Ford si kartu ponechal, protože zjistil, že je užitečné mít s sebou měnu, kterou nikdo není ochoten přijmout.

„Úvěr?“ pronesl.

„Vrrrrrr...“

Tato dvě slova se v baru U starého růžového čokla obvykle vyskytovala pospolu.

„Myslel jsem,“ zajíkl se Ford, „že tohle má být prvotřídní podnik...“

Rozhlédl se po pestré sbírce hrdlořezů, pašeráků drog a vedoucích pracovníků gramofonových společností, kteří se krčili na okrajích kaluží chabého světla, jimiž byly prošípovány temné stíny vnitřních zákoutí baru. Všichni se teď záměrně dívali všemi možnými směry jen ne na něj a pečlivě navazovali zpretrhané nitky předchozí konverzace o vraždách, prodeji drog a smlouvách na vydávání desek. Věděli, co se stane, a nechtěli se dívat pro případ, že by je to vyrušilo od drinků.

„Zemřeš, chlapče,“ zamumlal barman tiše k Fordovi a pravda zřejmě byla na jeho straně. V baru kdysi visívala cedule s nápisem: „Nežádejte prosím o úvěr, protože by se vás mohla dotknout rána pěští“, ale v zájmu přesnosti museli varování změnit na: „Prosím nežádejte o úvěr, protože by se vás mohl dotknout krk utržený zdivočelým ptákem a hlava roztřískaná o bar rukou bez těla.“

Jenže z vyhlášky se tak stal nečitelný blábol a ani to neznělo už tak pěkně, a tak ji raději sundali. Předpokládalo se, že se informace stejně rozšíří, což se také stalo.

„Vokažte mi ještě jednou ten účet,“ vyblekotal Ford. Sebral účtenku a jal se ji zamyšleně studovat pod palbou zvolných pohledů barmana i ptáka, který vyřýval pařáty do baru hluboké brázdy. Byl to dosti dlouhý kus papíru.

Na jeho konci se skvělo číslo, které připomínalo čísla, jaká najdete na spodku stereorádií a která vám dají tolik práce, než je opíšete na formulář licence. Byl konec konců v baru celý den, vypil spoustu tekutin s bublinkami a objednal spoustu rund všem přítomným pašerákům drog, hrdlořezům a úředníkům gramofonových společností, kteří se teď náhle nemohli rozpomenout, co je zač. Tichounce si odkašlal a začal ohmatávat kapsy. Věděl dobře, že v nich nic není. Jeho levá ruka lehce, ale pevně spočinula na polootevřené brašně. Bezprizorná ruka obnovila tlak na jeho pravé rameno.

„Chápejte,“ ucedil barman a jeho tvář se zlověstně vlnila před Fordovou, „musím myslet na svou pověst. To jítě chápete, nebo snad ne?“

Tak tohle je ta situace, pomyslel si Ford. Nedalo se nic jiného dělat. Řídil se pravidly, učinil bona fide pokus zaplatit účet, ale to bylo odmítnuto. Teď je v nebezpečí života.

„Ach tak,“ řekl tiše, „jestli jde o vaši pověst...“ Bleskovým pohybem otevřel brašnu a hodil na bar svůj výtisk Stopařova průvodce Galaxií spolu s oficiální pověřovací listinou, kde se pravilo, že je terénní průzkumník pracující

pro Průvodce a že v žádném případě nesmí dělat to, co právě dělá.

„Mám o vás napsat článkuček?“

Barmanova tvář se rázem přestala vlnit. Pařáty ohromného ptáka se zarazily v polovině brázd. Ruka pomalu uvolnila sevření.

„To by bylo fajn, pane,“ vypravil barman sotva slyšitelným šepotem z okoralých rtů.

4.5

Stopařův průvodce Galaxií je mocná instituce. Její vliv sahá tak daleko, že členové redakce museli stanovit pevná pravidla, aby nebyl zneužíván. A proto žádný z jeho terénních průzkumníků nesmí přijmout žádný druh služby, slevu nebo přednostní obsluhu výměnou za protislužbu redakčního charakteru, pokud nejsou splněny tyto podmínky:

- dotyčný průzkumník učinil bona fide pokus zaplatit za službu normálním způsobem,
- jeho život by se jinak octl v nebezpečí
- opravdu se mu chce.

Když se nějaký redaktor dovolával třetího pravidla, znamenalo to vždy krácení výdajů, a tak Ford v každé situaci raději vystačil s prvními dvěma. Vykračoval si po ulici svižným krokem. Vzduch byl na zadušení, ale Fordovi byl příjemný, protože to byl dusivý městský vzduch, plný vzrušujících nepříjemných pachů, nebezpečné hudby a vzdálených zvuků válčících policejních kmenů. Ležérně pohupoval brašnou, takže jí mohl snadno praštit každého, kdo by se mu ji pokoušel bez dovolení vzít. Obsahovala totiž všechno, co vlastnil, což momentálně nebylo moc.

Limuzína uhánějící ulicí kličkovala mezi hromadami hořících odpadků a vyplašila opelichaného čokla, který jí se zavytím uskočil z cesty, rozplácl se o výlohu obchodu s léčivými bylinami, spustil poplašné zařízení, chvíli se motal ulicí a pak předstíral, že spadl ze schodů k jedné malé italské restauraci, kde věděl, že ho vyfotografují a nakrmí. Ford směřoval na sever. Myslel si, že je nejspíš na cestě ke kosmodromu, ale to už tady bylo. Uvědomoval si, že prochází čtvrtí, kde se lidem často nečekaně mění plány.

„Chceš se pobavit?“ ozval se hlas z jedné dveří.

„Pokud to můžu posoudit,“ opáčil Ford, „bavím se docela dobře. Díky.“

„Jsi bohatý?“ zeptal se jiný hlas. Otázka Forda rozesmála. Obrátil se a zeširoka rozpráhl paže. „Vypadám snad na to?“

„Nevím,“ soudila dívka, „Možná jo, možná ne. Možná že zbohatneš. Měla bych tu něco speciálního pro bohaté...“

„Ano?“ zajímal se Ford, navnaděn, ale ostražitý. „A co to je?“

„Říkám jim, že být bohatý je v pořádku.“

Z okna kdesi vysoko nad nimi zarachotila střelba, ale to jen zastřelili basistu za to, že třikrát po sobě zahrál nesprávnou charakteristickou figuraci. Basisté jsou totiž v Han Dold City dva za deseták. Ford se zastavil a mžoural do temného vchodu.

„Co jsi zač?“ zeptal se. Dívka se zasmála a vystoupila trochu ze stínu. Byla vysoká a vyznačovala se onou sebevědomou stydlivostí, která je nesmírně působivá, pokud ji dokážete správně zahrát.

„Je to moje parádní číslo,“ vysvětlovala. „Mám doktorát ze sociální ekonomie a dokážu mluvit velmi přesvědčivě. Lidem se to strašně líbí. Zvlášť v tomhle městě.“

„Gúsnarč,“ odpověděl Ford speciálním betelgeuzským výrazem, který užíval, když věděl, že by měl něco říct, ale netušil, co by to mělo být. Posadil se na schod, vylovil z brašny láhev Staré Janxovky a ručník. Otevřel láhev a otřel hrdlo ručníkem, což mělo přesně opačný účinek, než zamýšlel, totiž že Stará Janxovka okamžitě povraždila milióny bakterií, které si zvolna budovaly docela vyspělou a osvětlenou civilizaci na smrdutějších oblastech ručníku.

„Máš chuť?“ zeptal se, když si nejprve sám dal hlt. Dívka pokrčila rameny a přijala nabízenou láhev. Chvilí seděli a poklidně naslouchali řinčení bezpečnostních zařízení proti vloupání v sousedním bloku.

„Se mnou je to tak, že mi jistí lidé dluží spoustu peněz,“ promluvil po chvíli Ford. „Jestli se mi je z nich podaří vyrazit, můžu pak za tebou přijít?“

„Jasně, budu tady,“ ujistila ho dívka. „Kolik přesně znamená spousta?“

„Plat za patnáct let.“

„Za co?“

„Za napsání dvou slov.“

„Svatej Zarquone,“ užasla dívka. „Které z nich ti trvalo tak dlouho?“

„To první. Když jsem ho konečně měl, to druhé přišlo jen tak, jednou odpoledne po obědě.“

Obrovitá elektronická souprava bicích nástrojů vyletěla z okna kdesi ve výši a roztrískala se na padrť na ulici přímo před nimi. Hned nato se ukázalo, že některá poplašná zařízení záměrně uvedl do chodu jeden z policejních kmenů s úmyslem nastražit léčku jinému. Auta s ječícími sirénami se sjížděla do čtvrti, odkud je unášely helikoptéry dusající vzduchem mezi bloky městských domů tyčícími se jako hory.

„Vlastně to není tak docela pravda,“ Ford teď musel překřikovat rámus, „napsal jsem toho strašnou spoustu, ale oni mi to prostě seškrtali.“

Znovu vytáhl z brašny Průvodce.

„A pak tu planetu zdemolovali,“ hulákal. „Opravdu smysluplná práce, že? Ale stejně mi musí zaplatit.“

„Ty pracuješ pro tenhle krám?“ zaječela dívka v odpověď.

„Jo.“

„Dobrý číslo.“

„Chceš vidět, co jsem napsal?,“ křikl. „Než to vymažou? Dnes v noci má na sub-eta síti vyjít nové revidované vydání. Někdo musel přijít na to, že planeta, na které jsem strávil patnáct let, je už dávno zdemolovaná. Při posledních několika vydáních si toho nevšimli, ale nemůže to unikat jejich pozornosti věčně.“

„Už se tu skoro nedá mluvit, co?“

„Cože?“

Dívka pokrčila rameny a ukázala vzhůru. Nad nimi se teď vznášel vrtulník, který se zřejmě jen tak mimochodem pustil do potyčky s kapelou v některém z vyšších pater. Z budovy se valil kouř. Zvukař visel za prsty z okna a zešílejší kytarista ho přes ně mlátil hořící kytarou. Helikoptéra pálila po všech bez rozdílu.

„Můžeme se přesunout?“

Vydali se ulicí pryč od rámusu. Potkali tlupu pouličních divadelníků, kteří se jim pokoušeli zahrát krátký kus o problémech středu města, ale pak to vzdali a zmizeli do hospůdky, jejímž stálým zákazníkem se nedávno stal onen olýsalý čokl. Celou tu dobu Ford mačkal tlačítka na ovládacím panelu Průvodce. Zahnuhli do úzké uličky. Ford se usadil na popelnici a obrazovkou Průvodce začaly proudit informace. Ford našel své heslo.

„Země: Převážně neškodná.“

Hned vzápětí se z obrazovky stala změť systémových údajů.

„Tady to máme,“ usoudil Ford.

„Prosím čekejte,“ objevilo se poté. „Provádíme revizi hesel na sub-eta síti. Toto heslo bude revidováno. Systém provede opravu za deset sekund.“

Na konci uličky se tiše mihla ocelově šedá limuzína.

„Hele poslyš,“ ozvala se dívka, „až ti zaplatí, zaskoč za mnou. Jsem zaměstnaná a mám tam lidi, co mě potřebují. Musím jít.“

Mávla rukou nad Fordovými polovyslovenými námitkami a zanechala ho sklíčeně sedícího na popelnici. Chystal se sledovat, jak bude elektronicky vymazán a do éteru odvát značný kus jeho profesionální kariéry. Mezitím se situace v ulicích trochu uklidnila. Policejní bitva se přesunula do jiných oblastí města, několik přeživších členů rockové kapely se dohodlo, že budou vzájemně respektovat své odlišné hudební založení a budou se nadále věnovat sólové

dráze, tlupa pouličních herců se vykulila z italské hospůdky i s olýsalým čoklem, kterému namluvili, že ho vezmou do baru, kde vědí, že se s ním bude zacházet s minimální úctou, a opodál u chodníku tiše zaparkovala ocelově šedá limuzína. Dívka se k ní rozběhla.

A za ní, v příšeří uličky zaplavilo Fordovu tvář mihotavé zelené světlo a oči se mu zvolna rozšířily úžasem. Tam, kde čekal, že nenajde nic, vymazané, zrušené heslo, našel plynulý proud údajů — textů, grafů, čísel a obrázků, dojmavé popisy surfování při australských březích, jogurtu na řeckých ostrovech, restaurací, kterým se má člověk vyhnout v Los Angeles, směnárén, jimž je nutno se vyhnout v Istanbulu, počasí, kterému je radno se vyhnout v Londýně, barů, do kterých se dá jít kdekoli. Stránky a stránky. Bylo to tam, všechno, co napsal. Se stále zamračenějším výrazem pustého nepochopení procházel svou prací vpřed a vzad, a tu a tam se zastavil u některých hesel.

„Tipy pro mimozemšťany v New Yorku: Přistát můžete kdekoli, v Centrálním parku nebo jinde. Nejenže to bude všem úplně jedno, ale nikdo si toho ani nevšimne. Důležité pro přežití: okamžitě si sežeňte místo taxikáře. Taxikáři vozí lidi ve velkých žlutých strojích tam, kam se chtějí dostat. Nedělejte si starosti s tím, že nevíte, jak stroj funguje a že neumíte místní jazyk, nevíte nic o místopisu ani o fyzikálních zákonech, které tam platí, případně vám z hlavy vyrůstají velká zelená tykadla. Věřte mi, že je to nejlepší způsob, jak zůstat nenápadný. Pokud máte skutečně hodně divné tělo, zkuste je ukazovat na ulici za peníze. Obojživelným formám života ze kteréhokoli světa v soustavách Swulling, Noxios nebo Nausálie se bude obzvláště líbit v řece East River, která je prý mnohem vydatnější na lahodné životodárné živiny, než nejkvalitnější a nejjedovatější laboratorně dosud vyvinutý sliz. Zábava: Tady je spousta možností. Těžko se můžete bavit lépe, aniž byste si v mozku zkratovali centra rozkoše...“

Ford cvakl vypínačem, který, jak si všiml, teď nesl nápis:

„Pracovní modus připraven“ místo dnes už zastaralého „Přístup možný“, které už tak dávno nahradilo příšerně zaostalý výraz z doby kamenné „Vypnuto“. Toto byla planeta, kterou viděl úplně zdemolovanou, na vlastní oči to viděl, nebo spíš oslepený ďábelskou explozí vzduchu a světla cítil vlastníma nohama, jak do nich země začala bušit jako kladivo, jak vyhazovala a řvala v sevření přílivových vln energie řinoucí se z ohavně žlutých vogonských lodí. A pak, konečně, pět vteřin po uplynutí okamžiku, který považoval za poslední možný, jemně houpavá nevolnost dematerializace, když byli spolu s Arthurem Dentem vyzáření pryč z atmosféry jako sportovní vysílání. To nemůže být omyl, to není možné. Země byla stoprocentně zničena. Naprosto jistě a definitivně. Vypařila se do vesmíru. A přece — aktivoval znovu Průvodce — tu je jeho vlastnoručně napsané heslo o tom, jak se dobře bavit v Bournemouthu

v hrabství Dorset v Anglii, na které byl vždycky pyšný jako na jeden z nejkurioznějších výmyslů, jaké kdy vyprodukoval. Znovu si svůj výtvar přčetl a v úžasu zavrtěl hlavou. Náhle pochopil, co je odpovědí na onen problém, a ta odpověď zněla, že se děje něco moc zvláštního, a pokud se děje něco moc zvláštního, pomyslel si, chce, aby se to dělo jemu. Schoval Průvodce zpět do brašny a znovu spěšně vykročil ulicí. Vydal se znovu na sever a když míjel ocelově šedou limuzínu zaparkovanou u chodníku, zaslechl z nedalekých dveří něžný hlas:

„Ale to je v pořádku, drahoušku, skutečně je to v pořádku, musíš se naučit mít z toho dobrý pocit. Jen se podívej, jak je strukturována celá ekonomika . . .“

Ford se zašklíbil, vyhnul se sousednímu bloku, který byl teď v plamenech, našel policejní helikoptéru, která stála na ulici jen tak bez dozoru, vloupal se do ní, připoutal se, pak si podržel palce a neodborně vyrazil vzhůru k obloze. Nebezpečně se proplétal kaňony vysokých zdí a pak profičel černorudým příkrovem kouře, který nad městem permanentně visel. O deset minut později, se všemi sirénami naplno vřeštícími a s rychlopalným dělem praskajícím namátkou do mraků, se prořítel mezi přistávacími můstky a světly na kosmodromu Han Dold, kde se jeho vrtulník uhnízdil jako obrovitý, vyplašený a velmi hluchý komár. A protože stroj ani příliš nepoškodil, podařilo se mu ho vyměnit za letenku první třídou nejbližší lodi, která směřovala z této hvězdné soustavy, a hned se zabořil do jednoho z obrovských křesel smyslně objímajících celé tělo. Teď si užiju trochu legrace, pomyslel si. Loď zatím tiše problikávala šílenými pustinami hlubokého kosmu a obsluha začala rozvíjet svůj extravagantní repertoár.

„Ano, děkuji,“ odpovídal stereotypně letuškám, kdykoli propluly kolem, aby mu něco nabídly. Do tváře se mu vkradl zvláštní úsměv maniakální radosti, když znovu zalistoval záhadně obnoveným heslem o planetě Zemi. V duchu si vzpomněl na jistou nedokončenou záležitost, kterou teď bude moci vyřídit. Ohromně ho potěšilo, že mu život nečekaně přihrál tak důležitý cíl, o který může usilovat. A pak ho najednou napadlo, kde asi je Arthur Dent a jestli už se k němu novinka donesla.

Arthur Dent plný úzkosti seděl tisíc čtyři sta třicet sedm světelných let odtud v Saabu. Za ním na zadním sedadle spočívala dívka, kvůli které si rozbil hlavu, když nastupoval. Nevěděl, jestli na něj tak působí fakt, že je to první žena téhož biologického druhu, kterou po letech spatřil, ale připadal si omámený, omámený . . . čím asi? Tohle je naprosto absurdní, řekl si. Uklidni se, radil si. Nejsi totiž v pořádku a při smyslech, pokračoval nejprísnejším vnitřním hlasem, na jaký se zmohl. Právě jsi projel stopem sto tisíc světelných let napříč Galaxií, jsi strašně unavený, trochu popletený a mimořádně zranitelný. Uvolni se, nepropadej panice, soustřeď se a zhluboka dýchej. Namáhavě se

obrátil dozadu.

„Jste si opravdu jist, že je v pořádku?“ zeptal se znovu. Kromě toho, že mu připadala tak krásná, až se mu z toho rozbouchalo srdce, nedokázal rozeznat skoro nic, ani jak je velká, kolik jí je, či přesný odstín barvy vlasů.

„Je jen zfetovaná,“ pokrčil rameny dívčín bratr, aniž by spustil oči ze silnice před sebou.

„A to je v pořádku?“ vyptával se Arthur znepokojeně.

„Mně to docela vyhovuje,“ odpověděl mladík.

„Aha,“ vykoktal Arthur. „Hm,“ dodal po krátkém zamyšlení. Až doposud plynula konverzace neuvěřitelně špatně. Po úvodním přívalu zahajovacích pozdravů zjistili s Russellem — bratr té úžasné dívky se totiž jmenoval Russell, což bylo jméno, které v Arthurovi vždycky vyvolávalo představu statných mužů s blond knírem a vyfénovanými vlasy, kteří na sebe při sebemenší provokaci navléknou sametový smoking a fiží, načež se jim musí násilím zabránit, aby komentovali kulečnickové partie — poměrně rychle, že jsou si vzájemně nesympatičtí. Russel byl statný. Měl blond knír a jemné, vyfénované vlasy. Ale aby k němu byl spravedlivý — přestože Arthur neviděl žádný důvod proč, snad až na důvody cvičné — musel uznat, že on sám vypadá dost odpudivě. Člověk může těžko projet sto tisíc světelných let, z toho větší část v něčím zavazadlovém prostoru, aniž by na něm bylo znát opotřebení, a Arthur vypadal značně opotřebovaně.

„Ale ona není feťačka,“ ozval se náhle Russel, jako by naznačoval, že někdo jiný v autě by narkoman být mohl. „Je pod vlivem sedativ.“

„Ale to je hrozné,“ Arthur se znovu otočil a pohlédl na dívku. Trochu se pohnula a hlava se jí svezla na rameno. Tmavé vlasy se jí shrnuly přes tvář a zakryly ji.

„Co je jí, je nemocná?“

„Ne,“ utrousil Russell, „jenom šílená jak ratlík.“

„Cože?“ zděsil se Arthur.

„Cvok, naprostý magor. Vezu ji zpátky do nemocnice, aby to s ní ještě jednou zkusili. Když ji propustili, pořád ještě si myslela, že je ježek.“

„Ježek?“

Russell zuřivě zahoukal na auto, které vyrazilo zpoza rohu a napůl vjelo do protisměru, takže je donutilo, aby uhnuli. Vztek mu zřejmě dodal lepší nálady.

„No, ježek zase ne,“ pokračoval, když se opět uklidnil. „I když by to možná bylo jednodušší. Když si někdo myslí, že je ježek, nejspíš mu stačí dát zrcátko a pár obrázků ježků a říct mu, ať to sám posoudí, že se zastavíte později, až mu bude líp. Alespoň lékařská věda by si s tím uměla poradit, o to jde. Ale naši Fenny to zřejmě nestačí.“

„Fenny ...?“

„Víte, co jsem jí dal k Ježíšku?“

„To nevím.“

„Blackův lékařský slovník.“

„Moc hezký dárek.“

„Taky jsem si říkal. Jsou v něm tisíce nemocí, pěkně v abecedním pořádku.“

„Říkáte, že se jmenuje Fenny?“

„Jo. Vyber si, říkal jsem jí. Všechno, co tu je, se dá léčit. Na všechno se dají předepsat léky. Ale to ne, ona vždycky musí mít něco zvláštního. Jen aby dělala potíže. Vždycky byla taková, už když chodila do školy.“

„Opravdu?“

„Ano. Upadla při hokeji a zlomila si kost, o které nikdo jaktěživ neslyšel.“

„Chápu, že to může člověka dopálit,“ řekl Arthur pochybovačně. Zklamalo ho, že se dívka jmenuje Fenny. Takové hloupé, odrazující jméno, jaké by mohla dát sama sobě ošklivá staropanenská teta, kdyby nemohla snést jméno Fenella.

„Ne že bych neměl pochopení,“ pokračoval Russel, „ale dopalovalo mě to. Kulhala ještě pár měsíců.“

Ubral plyn.

„Tohle je vaše odbočka, ne?“

„Ne ne,“ protestoval Arthur, „ještě asi o osm kilometrů dál. Jestli vám to nevadí.“

„No dobře,“ souhlasil Russel po nepatrné odmlce, jíž chtěl naznačit, že mu to vadí, a znovu přidal plyn. Ve skutečnosti to byla Arthurova odbočka, ale nechtělo se mu rozloučit, aniž by zjistil víc o dívce, která ho tak očarovala, přestože se ani neprobudila. Vlastně se mohl dát oběma odbočkami. Obě totiž vedly k vesnici, která bývala jeho domovem, ale co tam najde, si raději snad ani nepředstavoval. Známá místa se přízračně mihala ve tmě za oknem a naháněla mu hrůzu, jakou mohou vyvolat jen velmi normální věci když je zahlédnete zcela nepřipraveni a v neznámém světle.

Podle jeho osobního časového měřítka, pokud to vůbec mohl odhadnout, protože mezitím žil pod vlivem neznámých rotací vzdálených sluncí, uplynulo za tu dobu, co byl pryč, asi osm let, ale kolik času uplynulo tady, mohl jen stěží soudit. A co se tu zatím odehrálo, to už vůbec přesahovalo možnosti jeho na smrt unaveného mozku, protože tato planeta, jeho domov, by tu správně neměla být. Před osmi lety, právě když byl čas k obědu, byla tato planeta demolována, definitivně zničena obrovitými žlutými vogonskými loďmi visícími na poledním nebi, jako by zákon gravitace byl jen místní vyhláškou, kterou lze porušit stejně snadno jako zákaz parkování.

„Bludy,“ rozčiloval se Russel.

„Cože?“ nadskočil Arthur, vyrušen ze svých úvah.

„Ona tvrdí, že trpí zvláštními bludy, že žije ve skutečném světě. Nadarmo ji ujišťuju, že doopravdy žije ve skutečném světě, ona říká, že o to jsou ty její bludy divnější. Nevím jak vám, ale mě takováhle konverzace připadá dost namáhavá. Vždycky jí dám prášky a padám na pivo, to je můj recept. Myslím jako, že člověk unese jenom něco, ne?“

Arthur se zamračil, a nebylo to poprvé.

„Hmm . . .“

„A ty její sny a noční můry! A doktoři vykládají něco o tom, že jí divně skáčou mozkové vlny.“

„Skáčou?“

„Tenhle,“ řekla Fenny. Arthur se prudce otočil a zíral přímo do dívčiny náhle se otevřevších, ale úplně prázdných očí. Ať už se dívala na cokoli, nebylo to v autě. Oči se jí míhaly, hlava sebou jednou trhla, a pak zase klidně usnula.

„Co to říkala?“ zeptal se naléhavě.

„Řekla *tenhle*.“

„Tenhle co?“

„Tenhle co? Jak to mám dopřic vědět? Tenhle jezek, tenhle komín, nebo snad náhradní soubor pinzet Dona Alfonsa. Je šílená jak ratlík, to už jsem snad říkal.“

„Asi vám na ní moc nezáleží.“

Arthur se snažil nasadit věcný tón, ale jaksi to nevyšlo.

„Tak koukejte, vážený pane . . .“

„Jasně, promiňte. Nic mi do toho není. Nechtěl jsem, aby to tak vyznělo,“ omlouval se Arthur, „je mi jasné, že vám na ní hodně záleží, to je vidět,“ dodal pokrytecky. „Vím, že se s tím musíte nějak vyrovnat. Musíte mi to prominout. Jedu stopem z druhého konce Mračna Koňské hlavy.“

Rozzuřeně zíral z okna. Žasl nad tím, že většina dojmů, které spolu zápasily o místo v jeho hlavě dnešní noci, kdy se konečně vracel do svého domněle navždy ztraceného domova, upadly navždy v zapomnění, a místo toho se ho zmocnila posedlost touto podivnou dívkou, o níž nevěděl nic víc, než že mu řekla „*tenhle*“ a že by si přál, aby se její bratr vypařil.

„Takže jak to bylo s těmi vlnami, co skáčou, jak jste se zmínil?“ pokračoval, jak nejrychleji dovedl.

„Podívejte se, je to moje sestra, a já nevím, proč se vlastně s vámi bavím o . . .“

„Tak dobře, promiňte. Možná že bude lepší, když mě vysadíte. Tohle nemá . . .“

Jenže v okamžiku, kdy to dořekl, to najednou nebylo možné, protože bouře, která je prve minula, se znovu rozpoutala. Blesk rozčísł oblohu a kdosi nad nimi začal prolévat sítím něco, co značně připomínalo Atlantický oceán. Russell

zaklel a několik vteřin se soustředěně věnoval řízení zatímco nebe nad nimi je ohlušovalo ráumusem. Aby si odreagoval vztek, prudce přidal plyn a předjel nákladák s nápisem „McKennova kamiónová přeprava do každého počasí“. Déšť se trochu zmírnil a napětí povolilo.

„Všechno to začalo tou záležitostí s agentem CIA, kterého našli v nádrži, tehdy když měli všichni ty halucinace atakdál, jestli si vzpomínáte.“

Arthur chvíli uvažoval, jestli má znovu připomenout, že právě přijel stopem z druhého konce Mračna Koňské hlavy a že z tohoto a dalších s tím souvisejících ohromujících důvodů nebyl příliš v kontaktu s posledními událostmi, ale pak usoudil, že by se tím všechno ještě víc zamotalo.

„Ne, nevzpomínám.“

„Tehdy se sesypala. Byla někde v kavárně. V Rickmansworthu. Nevím, co tam dělala, ale sesypala se tam. Podle všeho se zvedla od stolu, klidně oznámila, že právě prožila nějaké neobyčejné zjevení nebo co, trochu se zakymácela, zatvářila se zmateně a nakonec se zhroutila a začala ječet do chlebičku s vejcem natvrdo.“

Arthur sebou škubl. „To je mi moc líto,“ pronesl trochu škrobeně. Russell cosi mrzutě zabručel.

„A co vlastně dělal ten agent CIA v nádrži?“ snažil se Arthur dát si vše dohromady.

„Plaval na hladině, co jiného? Bylo po něm.“

„Ale co...“

„Přece si vzpomínáte na celou tu záležitost. S halucinacemi. Kdekdok říkal, že za tím byla CIA, že dělali na lidech pokusy s drogovou válkou nebo tak něco. Taková praštěná teorie, že místo vojenské invaze do nějaké země bude lacinější a účinnější přimět lidi, aby si mysleli, že jejich země byla obsazena.“

„Jaké halucinace to vlastně byly...?“ zeptal se Arthur hodně tichým hlasem.

„Jak to myslíte, jaké halucinace? Mluvím přece o té záležitosti s obrovskými žlutými loděmi, jak se všichni zbláznili a tvrdili, že umřeme, a pak najednou prsk ho, lodi zmizely, když účinek pominul. CIA to popřela, což znamená, že je to určitě pravda.“

Arthurovi se trochu zamotala hlava. Ruka zašmátrala po něčem, čeho by se mohla přidržet a pevně to sevřela. Ústa si trochu procvičila otevírání a zavírání, jako by chtěl říct cosi, co mu leželo v hlavě, ale nic se neozvalo.

„Ale ať to bylo cokoliv,“ pokračoval Russell, „na Fenny to působilo dál. Chtěl jsem nejdřív žalovat CIA, ale kamarád právník mi vyložil, že by to bylo jako chtít zaútočit banánem na blázeň, takže...“

Pokrčil rameny.

„Takže vogonské...“ vyjekl Arthur. „Takže ty žluté lodi zmizely?“

„Samozřejmě že zmizely, vždyť to byly halucinace,“ Russell úkosem pohlédl na Arthura. „Snad se mi nepokoušíte namluvit, že si nic z toho nepamatujete? Kde jste tehdy byl, prokristapána?“

Byla to tak překvapivě případná otázka, že šokovaný Arthur napůl vyskočil ze sedadla.

„Ksaku!!!“ zařval Russell a ze všech sil se snažil ovládnout auto, které se náhle dostalo do smyku. Podařilo se mu vyhnout se protijedoucímu nákladáku a pak strhl volant stranou a zastavil na travnatém náspu. Auto škubnutím zastavilo a dívka na zadním sedadle se rozplácla o Russellovo sedadlo, načež se zase bezvládně zhroutila. Arthur se zděšeně otočil.

„Je v pořádku?“ vyblekotal.

Russell si zuřivě prohrábl vyfénované vlasy. Zatahal se za blondatý knír. Pak se obrátil k Arthurovi.

„Byl byste tak laskav, a pustil ruční brzdou?“

4.6

Do jeho vesnice to odtud bylo něco přes šest kilometrů chůze: jeden a půl k nejbližší odbočce, kam ho ten ohavník Russell zásadně odmítl dovézt, a pak dalších pět kilometrů klikatící se venkovskou silnicí. Saab zběsile odfrčel do noci. Arthur se za tím díval, jak mizí, omráčený, jak by mohl být člověk, který se pět let domníval, že je slepý, a pak náhle zjistí, že jen nosil příliš velký klobouk. Rázně zatřásl hlavou v naději, že z ní vytřepe nějaký závažný fakt, který by zapadl do skládky, a tak dodal smyslu jinak naprosto matoucímu Vesmíru, ale protože onen fakt, pokud tam vůbec byl, se nezjevil, vydal se zase na cestu a doufal, že svižná, energická chůze a možná i pár pořádných bolestivých puchýřů ho ujistí přinejmenším o vlastní existenci, ne-li o zdravém rozumu. Když dorazil na místo, bylo 10.30, jak zjistil pohledem do zamženého masného okna hospody U koně a podkoního, kde už leta letoucí visely staré oprýskané hodiny s reklamou na pivo Guinness, které zdobil veselý obrázek pštrosa s püllitrovou sklenicí legračně mu čouhající ze chřtánu.

Právě v téhle hospodě strávil onu osudovou polední pauzu, kdy mu nejprve zdemolovali dům a poté celou planetu, nebo to alespoň tak vypadalo, že ji zdemolovali. Ale ne, krucinálfagot, zdemolovali ji, protože kdyby ji nezdemolovali, kde by hergotfix celých těch osm let byl a jak by se tam dostal — jak jinak než jednou z velkých žlutých vogonských lodí, o kterých mu právě ten děsný Russell tvrdil, že to byly jen drogami navozené halucinace. Jenomže jestli opravdu byla zdemolována, na čem teď zrovna stojí...?

Raději rázně zbrzdil úvahy v tomto směru, protože tudy se rozhodně ne-

dostane dál než při posledních dvaceti pokusech. Zkusil to znovu pěkně od začátku. Tohle je hospoda, ve které strávil onu osudovou polední pauzu, během níž se odehrálo, co se odehrálo, ať už to bylo cokoliv, tím se bude zabývat později, a ... Stejně to nedávalo smysl. Zkusil to zase od začátku. Tohle je hospoda, ve které ... Tohle je hospoda. A v hospodách se podávají nápoje a říci, že by mu nějaký právě teď bodl, je slabé slovo. Spokojen, že jeho popletené myšlenkové procesy konečně dospěly k nějakému závěru, a navíc závěru, který mu vyhovuje, byť to není ten, k němuž chtěl dojít, vykročil ke dveřím.

Hned nato se zarazil. Zpoza nízké zídky vyběhl černý teriér se srstí jako dráty, a když zahlédl Arthura, začal vrčet a cenit zuby. Arthur psa znal, a dobře. Patřil jeho příteli, který pracoval v reklamě, a jmenoval se Bozo Prázdná Hlava, protože díky odstávajícím chlupům na hlavě připomínal prezidenta Spojených států. A naopak, Bozo znal Arthura, nebo alespoň by ho znát měl. Byl to hodně hloupý pes, nedokázal ani přečíst text na čtecí tabuli, a proto někteří lidé proti jeho jménu protestovali, ale měl by alespoň být schopen Arthura poznat, místo aby tam stál se zjezenou srstí, jako by Arthur byl nejděsivější zjevení, jaké se kdy vetřelo do jeho slabomyslného života. To přimělo Arthura, aby se vrátil k oknu a znovu se do něj podíval, přičemž tentokrát nevyhlížel dusícího se pštrosa, ale sebe sama. Když se náhle uviděl ve známém kontextu, musel uznat, že pes má do jisté míry pravdu. Vypadal totiž jako něco, co by mohl použít zemědělec ke strašení ptáků, a bylo nade vše pochybnost, že jeho příchod do lokálu v tomto stavu by vyvolal komentáře značně nevázané nebo ještě horší a že v hospodě bude sedět pár lidí, které znal a kteří ho určitě budou bombardovat otázkami, s jakými si v tu chvíli nevěděl příliš rady.

Tak například Will Smithers, majitel Boza Prázdné Hlavy čili Nezázračného Psa, zvířete tak tupého, že ho museli vyhodit z natáčení jedné Willovy vlastní reklamy, protože si nebyl schopen zapamatovat, které psí žrádlo má mít rád, přestože maso v ostatních miskách bylo polito vyjetým olejem. Will tam určitě bude. Je tu jeho pes, jeho auto, šedý Porsche 9285, na zadním skle s cedulkou „Mé druhé auto je také Porsche“. Do háje s ním. Zíral na automobil a uvědomil si, že právě zjistil něco, co předtím nevěděl. Will Smithers, jako ostatně většina přeplacených a bezzásadových parchantů, které Arthur znal z reklamy, vždycky v srpnu záměrně měnil auto, aby mohl vykládat lidem, že ho k tomu nutí jeho účetní, přestože ve skutečnosti se mu v tom jeho účetní snažil zabránit, když musí platit tolik alimentů a tak dál — jenže tohle bylo auto, které si Arthur pamatoval. Na značce si přečetl ročník. Vzhledem k tomu, že je teď zima a že událost, která způsobila Arthurovi tolik problémů trvajících osm jeho individuálních let, se odehrála na začátku září, mohlo tady uplynout méně než šest či sedm měsíců. Chvíli nehnuté stál a nechal Boza Prázdnou Hlavu

poskakovat a ňafat. Náhle ho omráčilo pomyšlení, kterému se už déle nemohl vyhýbat: je teď cizincem ve vlastním světě. I kdyby se snažili sebevíc, nikdy nebudou schopni uvěřit jeho příběhu. Nejenže bude znít úplně praštěně, ale navíc je v příkrém rozporu s jednoduše pozorovatelnými fakty.

Je tohle skutečně Země? Existuje nějaká sebemenší možnost, že udělal nějakou mimořádnou chybu? Každá podrobnost hospody před ním mu byla nesnesitelně povědomá — každá cihla, každý kus odlupující se omítky, a uvnitř cítil známé zatuchlé, hlučné teplo, nenatřené trámy, pseudohistorické litinové kování na lampách, bar lepkavý pivem, v němž si máčejí lokty jeho známí, a na to vše dohlížejí vystřížená dívka podlepená kartónem s pytlíky buráků přišpendlenými na řadrech. To všechno byl jeho domov, jeho svět. Zná dokonce i tohotohle pitomého psa.

„Hej, Prázdná Hlavo!“

Hlas Willa Smitherse mu připomněl, že se musí rychle rozhodnout, co udělá. Když tady zůstane, najdou ho a vypukne celý ten cirkus. Když se schová, celý problém se jen odloží, a navíc začíná být nepříjemná zima. Skutečnost, že to byl právě Will, mu usnadnila rozhodování. Ne že by ho Arthur měl nerad jako takového — s Willem byla docela legrace. Jenomže ta legrace byla dost vyčerpávající, protože, vzhledem k tomu, že pracoval v reklamě, vždycky chtěl, aby všichni věděli, jak dobře se baví a odkud má sako. S vědomím toho všeho se Arthur schoval za čísi dodávku.

„Hej, Prázdná Hlavo, co se děje?“

Dveře se otevřely a Will vyšel ven, na sobě koženou leteckou bundu, do které mu kamarád z Laboratoří pro silniční výzkum speciálně naboural autem, aby získala onen správně patinovaný vzhled. Prázdná Hlava potěšeně zaňafal a, protože se mu konečně podařilo vydobýt si pozornost, po které toužil, vesele na Arthura zapomněl. Will tu byl s kamarády a všichni společně hráli se psem oblíbenou hru.

„Komouši!“ volali na něj sborově. „Komouši, komouši, komouši!!!“

Pes začal zběsile štěkat, vyskakoval do výšky, ňafal, div mu srdíčko nepuklo, bez sebe v příválu extatické zuřivosti. Všichni se smáli a nadšeně ho povzbuzovali, načež se postupně rozptýlili do svých aut a zmizeli do noci. Jedna věc je teď jasná, pomyslel si Arthur schovaný za dodávkou. Tohle je určitě planeta, kterou znám.

4.7

Jeho dům tu ještě stál. Proč a jak, to netušil. Rozhodl se, že se tam zaskočí podívat, než se hospoda vyprázdní, aby pak, až všichni odejdou, mohl zajít

za majitelem a požádat ho o nocleh. Dům tam byl. Spěšně si odemkl klíčem, který schovával na zahradě pod kamennou žábou, protože, div divoucí, uvnitř zvonil telefon. Slyšel ho celou cestu ulicí, a jakmile si uvědomil, odkud zvuk přichází, dal se do běhu.

Dveře musel otevřít skoro násilím, protože na rohožce se nahromadila úžasná kupa nevyžádaného reklamního materiálu. Zadržly se na něčem, co, jak později zjistil, bylo čtrnáct úplně stejných a jemu osobně adresovaných výzev, aby si zažádal o úvěrovou kartu, kterou už měl, sedmnáct úplně stejných výhrůžných dopisů týkajících se neplacení účtů psaných na úvěrovou kartu, kterou vůbec neměl, a třiatřicet úplně stejných dopisů, které mu sdělovaly, že byl osobně vybrán jako muž vytríbeného vkusu, který ví, co chce a kam směřuje v dnešním sofistikovaném tryskově pádícím světě, a tudíž si jistě bude chtít koupit jakousi ubohou peněženku a k tomu chciplé mourovaté kotě. Procpal se poměrně úzkým otvorem, který zůstal volný, proškobrtal hromadou nabídek vín, jaká si žádný náročný znalec jistě nechce nechat ujít, uklouzl po haldě prázdninových pobytů ve vile na pobřeží, vyklopýtal po temném schodišti do své ložnice a dorazil k telefonu právě v okamžiku, kdy přestal zvonit. Zhroutil se na studenou, zatuchle páchnoucí postel, lapal po dechu a několik minut se snažil zabránit světu, aby se točil kolem jeho hlavy způsobem, jakým se mu zřejmě zachtělo. Když si svět pěkně užil točení a trochu se zklidnil, Arthur se natáhl po lampičce na nočním stolku, ale nečekal, že by fungovala. K jeho úžasu se rozsvítila. To zaujalo Arthurův smysl pro logiku. Protože mu Elektrické podniky odpojily proud pokaždé, když zaplatil účet, přišlo mu jen logické, že ho neodpojí, když neplatí. Když jim člověk posílá peníze, jen na sebe zbytečně upozorňuje. Pokoj byl víceméně ve stavu, v jakém ho zanechal, t.j. odporně neuklizený, přestože dojem byl poněkud změkčen tlustou vrstvou prachu. Rozečtené knihy a časopisy hnízdily pod hromadami našpiněných ručníků. Poloviny párů ponožek spočívaly v nedopitých šálcích kávy. To, co kdysi bývalo nedojedeným sendvičem, se napůl změnilo v cosi, o čem Arthur nechtěl vůbec nic vědět. Prásknout do toho blesk, pomyslel si, a vývoj života může začít zase od začátku. Jen jedna věc tu byla jiná. Chvilí nebyl schopen přijít na to, co je tu jiné, protože to bylo rovněž přikryto nechutnou vrstvou prachu. Pak to jeho oči objevily a utkvěly na tom. Stálo to vedle omšelého starého televizního přijímače, na kterém se daly chytit pouze Studijní kurzy Otevřené univerzity, protože pokud se přístroj snažil zprostředkovat něco více vzrušujícího, vždycky se zhroutil. Byla to krabice. Arthur se zdvihl na loktech a civěl na ni. Krabice byla šedá, se zvláštním matným leskem. Měla tvar krychle o straně něco přes třicet centimetrů. Byla převázaná šedou stužkou, na vrchní straně zakončenou úhlednou smyčkou.

Vstal, přešel k záhadnému předmětu a překvapeně se ho dotkl. Ať to bylo

cokoliv, bylo to zjevně zabaleno jako dárek, krásně a úhledně, a čekalo to ně něj, až to otevře. Ostražitě krabici zvedl a odnesl si ji zpět na postel. Setřel z ní prach a rozvázal stužku. Horní stěnu tvořilo víko s patkou k zasunutí do spodní části krabice. Uvolnil patku a podíval se dovnitř. V jemném šedém hedvábném papíru tam seděla skleněná koule. Opatrně ji vytáhl. Nebyla to úplná koule, protože jí chyběl spodek nebo spíš vršek, jak si Arthur uvědomil, když ji obrátil a zjistil, že otvor má obrubu ze silnějšího skla. Byla to vlastně nádoba. Kulaté akvárium. Bylo vyrobeno z nádherného skla, dokonale průzračného a přece se zvláštním stříbřitě šedým nádechem, jako by se zrodilo z křišťálu a břidlice. Arthur ho pomalu obracel v rukou. Byl to jeden z nejkrásnějších předmětů, jaké kdy spatřil, ale byl z něj naprosto vedle. Nahlédl do krabice, ale kromě hedvábného papíru tam nebylo nic. Na vnější straně krabice také nic. Znovu nádobu obrátil. Byla skvostná. Byla dokonalá. Jenže to bylo akvárium. Cvrnk do ní nehtem palce a mísa se rozezněla hlubokým, překrásným tónem, který vydržel znít mnohem déle, než se zdálo možné, a když konečně utichl, zdálo se, že nezanikl, nýbrž odplul do jiných světů, jakoby do hlubokého podmořského snu. Znovu ji okouzleně převracel v rukou. Světlo zaprášené lampičky na nočním stolku se tentokrát odrazilo v jiném úhlu a zatřpytilo se na nějakých jemných broušených ploškách. Zdvihl mísu, nastavil ji ke světlu a náhle spatřil na skle stín jemně vyrytých písmen.

„Sbohem,“ pravila, „a díky...“

To bylo vše. Nechápatě zamrkal. Celých pět minut znovu a znovu nádobu otáčel, zvedal ke světlu pod různými úhly, cvrnkal do ní a naslouchal hypnotickému zvuku a hloubal o významu stínových písmen, ale na nic nepřišel. Nakonec vstal, naplnil nádobu vodou z vodovodu a postavil ji zpět na stůl vedle televize. Vytřepal si z ucha babylónskou rybku a pustil ji do akvária, kde se hned začala mrskat. Už ji nebude potřebovat, leda když se bude dívat na cizí filmy. Znovu si lehl na postel a zhasl světlo. Ležel tiše, bez hnutí. Vnímal okolní temnotu, zvolna uvolňoval končetiny od jednoho konce k druhému, zklidňoval a zpravidelňoval dech až postupně vypudil z mysli všechny myšlenky, zavřel oči a byl naprosto neschopný usnout.

Noc byla ztěžklá deštěm. Dešťová mračna se dala do pohybu a v současné chvíli soustředila svou pozornost na malou hospůdku u silnice hned za Bournemouthem, ale nebe, jímž prošla, bylo vyrušeno ze spánku a tvářilo se teď vlhce a rozdurděně, jako by nevědělo, čeho všeho je schopno, jestli budou provokace pokračovat.

Vyšel měsíc, rozplizlý a vodovatý. Vypadal jako papírová koule vylovená ze zadní kapsy jeansů čerstvě vytažených z pračky, o níž se jen časem a několikaletým žehlením zjistí, jestli to byl seznam, co máte nakoupit, nebo pětilibrová bankovka. Vítr se mírně třepetal, jako ocas koně, který se pokouší rozhodnout,

jakou má vlastně dnes náladu, a kdesi v dálce zvon odklínkal půlnoc. Kdesi se s vrznutím otevřelo střešní okno. Šlo to ztuha a bylo nutno jím trochu trhnout a chvíli je přemlouvat, protože rám byl mírně shnilý a pant byl v průběhu svého života celkem rozumně natřen barvou, ale nakonec si dalo říct a otevřelo se. Našla se i vzpěra na upevnění, a pak se oknem do úzké strže mezi dvěma sousedními hřebeny prodrala postava. Beze slova stála a pozorovala nebe. Nikdo by v ní nepoznal ono divoce vyhlížející stvoření, které o něco více než před hodinou bláznivě vtrhlo do domku. Ten tam byl rozedraný, obnošený župan zmazaný blátem stovek světů, pokecaný přísadami pokrmů podřadné kvality koupených na stovkách kosmodromů, pryč byla zcuchaná hříva vlasů, zmizel dlouhý a zacuchaný plnovous i s prosperujícím ekosystémem.

Místo toho tu stál Arthur Dent uhlazený a nonšalantní, v manšestrácích a mohutném svetr. Vlasy měl ostříhané a umyté a bradu hladce vyholenou. Jen oči stále stejně říkaly, že ať už si Vesmír myslí, že s ním provádí cokoli, ať toho laskavě nechá. Ale nebyly to tytéž oči, které naposledy hleděly na stejnou scénu, a mozek, který interpretoval obrazy vnímané očima, už nebyl týž mozek. Nešlo však o důsledek chirurgického zákroku, nýbrž jen o průběžné silové působení zážitků a zkušeností. Noc mu v tu chvíli připadala jako živé stvoření, a temná Země kolem jako bytost, do níž je vrostlý. Jako brnkání na vzdálených nervových zakončeních cítil plynutí daleké řeky, zvlnění neviditelných vrchů a klubko těžkých dešťových mraků zaparkovaných kdesi v dáli směrem na jih. Vnímal také, jak vzrušující je být stromem, něco, co by rozhodně nečekal. Věděl, že je příjemné zabořit prsty u nohou do země, ale nikdy netušil, že by to mohlo být tak lahodné. Pociťil vlnu skoro až nepatřičné rozkoše doléhající k němu až z New Forestu. Letos v létě si rozhodně musí vyzkoušet, jaké to je mít listy, pomyslel si. Z jiného směru zachytil pocit, jaký má ovce vyplašená létajícím talířem, ale byl téměř k nerozlišení od pocitů ovce vyplašené čímkoli jiným, s čím se v životě setká, protože tato stvoření se na své cestě životem poučí jen velmi málo, takže je po ránu vyplaší východ slunce, načež upřímně žasnou nad spoustou toho zeleného na pastvinách.

Překvapilo ho, když zjistil, že dokáže vycítit, jak ovci vyplaší východ slunce toho rána a předchozího rána a jak ji den předtím vyplašila skupinka stromů. Byl by mohl jít dál a dál nazpět v čase, ale začala to být nuda, protože vše co nacházel, byly pocity ovcí vyplašených věcmi, které je vyplašily předchozího dne. Přestal se tedy zabývat ovce a nechal mysl volně a ospale plout prostorem v měkkých volných vlnách. Vnímal přítomnost jiných myslí, stovek a tisíců, propojených v jednu síť, některé ospalé, některé spící, jiné strašně vzrušené a jedna nalomená. Nalomená mysl. Letmo ji přešel a teď se ji znovu pokoušel najít, ale unikala mu jako druhá kartička v Pexesu. Pociťil záchvěv vzrušení, protože instinktivně uhodl, kdo to je, nebo spíš, kdo by chtěl, aby to

byl. Jakmile totiž víte, co chcete, aby bylo pravda, je instinkt nesmírně užitečný pomocník, protože vás přesvědčí, že to pravda je. Instinktivně věděl, že je to Fenny a že ji chce najít, ale nešlo to. Když se příliš snažil, zjišťoval, že své zvláštní, nově objevené schopnosti ztrácí, a tak přestal zuřivě pátrat, uvolnil se a znovu nechal mysl volně potulovat. Znovu pocítil onen zlom. Znovu ho nemohl najít. Jenže tentokrát, ať ho instinkt přesvědčoval sebevíc, že tomu má věřit, si nebyl jist, že je to Fenny — nebo to možná tentokrát byl jiný zlom. Měl stejný pocit rozpojenosti, ale dojem zlomenosti převládal, byl hlubší, jako by nešlo o jedinou mysl, jako by to snad ani mysl nebyla. Bylo to úplně jiné.

Nechal svou mysl zvolna, zešíroka sestoupit do Země, zvolna se vlnivě vsakovat a klesat. Sledoval Zemi na cestě jejími dny, nechal se nést rytmy miriád jejích pulsací, prosakoval předivem jejího života, vzdouval se s přílivem, otáčel se s její vahou. Zlom se znovu a znovu vracel jako tupá, rozpojená vzdálená bolest. Letěl teď zemí světla, světlo znamenalo čas a jeho příliv a odliv uplývající dny. Zlom, který vycítil, onen druhý zlom, ležel v dálce před ním přes celou zem, na tloušťku jediného vlasu přes snící krajinu dní Země. A najednou to měl. Balancoval zoufale na okraji, protože země snů mu náhle zmizela pod nohama, byl tu jen závrtný sráz do nicoty, a on sebou divoce mrskal, snažil se zachytit ničeho, plácal se v děsivém prostoru, točil se dokola a padal. Zející propast však překlenovala jiná zem, jiný čas, starší svět, neodlomený, ale také nespojený: byly tu dvě Země. Probudil se. Chladný vítr ovíval horečný pot, který mu vyvstával na čele. Noční můra skončila, ale on byl také na konci sil, jak si alespoň připadal. Svěsil ramena a jemně si promnul oči konečky prstů. Konečně se cítil ospalý a strašně unavený. O tom, co to znamenalo, pokud to vůbec něco znamenalo, bude přemýšlet ráno, teď půjde do postele a spát. Vlastní postel, vlastní spánek. V dálce viděl svůj dům a zauvažoval proč asi. Rýsoval se proti měsíčnímu světlu, rozpoznával jeho nezajímavé hranaté tvary. Rozhlédl se a zjistil, že je necelého půl metru nad růžovými keři jednoho ze svých sousedů, Johna Ainswortha. John měl růže pečlivě ošetřené, na zimu pěkně prořezané, přivázané k tyčkám a označené cedulkami, a Arthur zauvažoval, co asi nad nimi dělá. Napadlo ho, co ho vlastně drží ve vzduchu, a když zjistil, že nic, nemotorně žuchl na zem. Zvedl se, oprášil se a s vyvrknutým kotníkem se odbelhal zpět do svého domu. Svlékl se a zřítíl se do postele. Když usnul, telefon začal znovu zvonit. Vyzváněl plných patnáct minut, čímž dosáhl, že se Arthur dvakrát převrátil. Neměl však nejmenší šanci ho probudit.

4.8

Arthur se probudil a cítil se skvěle, naprosto pohádkově, byl odpočínutý a přešťastný, že je doma, překypoval energií a téměř ani nebyl zklamán, když zjistil, že je polovina února. Málem dotančil k lednici, vyhledal v ní tři nejméně chlupaté věci, umístil je na talíř a po dvě minuty je soustředěně pozoroval. Když za tu dobu neprojevíly snahu se hýbat, nazval je snídaní a snědl je. Vzhledem k tomu, že společně zničily zárodky virulentní kosmické nemoci, kterou, aniž to věděl, chytil před pár dny ve Flagarthonských Plynných Močálech a která by jinak byla vyhubila polovinu obyvatel Západní polokoule, druhou polovinu by oslepila a všem ostatním by přivodila psychotické stavy a neplodnost, měla Země zase jednu štěstí.

Cítil se silný a zdravý. Energicky odházal reklamní prospekty lopatou a pak pohrbil kočku. Právě když končil, ozval se telefon, ale nechal ho zvonit a zatím zachoval chvíli uctivého ticha. Ať je to, kdo chce, zavolá znova, jestli je to důležité. Oklepal si bláto z bot a zašel dovnitř. V hromadách nesmyslů našel i pár důležitých dopisů — doklady z městské rady datované před třemi lety, které se vztahovaly k navrhované demolici jeho domu, další dopisy týkající se zahájení veřejného vyšetřování v záležitosti projektu dálnice v této oblasti, starý dopis od organizace Greenpeace, ekologické nátlakové skupiny, které občas přispívala a která ho žádala o pomoc s jejich plánem pustit delfíny a kosatky na svobodu, a kromě toho něco pohlednic od přátel, kteří si neurčitě stěžovali, že o sobě poslední dobou vůbec nedá vědět. Vytrídil dopisy a pohledy a uložil je do lepenkové krabice s nápisem „K vyřízení“. A protože si dnes ráno připadal tak energicky a dynamicky, připojil ještě slovo: „Naléhavé!“

Vybalil si ručník a pár dalších maličkostí z plastické tašky, kterou získal v Megamarketu v Port Brasta. Slogan, který hlásala, byl složitou intelektuální hříčkou v jazyce Centauri, zcela nesrozumitelnou v kterékoli jiné řeči, a tudíž zcela nepřípadnou pro Duty Free Shop na kosmodromu. Navíc byla taška děravá, a tak ji zahodil.

S náhlým úlekem si uvědomil, že mu v malém plavidle, které se natolik obtěžovalo, že ho dopravilo na Zemi a laskavě ho vysadilo přímo vedle dálnice A 303, muselo vypadnout ještě něco. Přišel o svůj omlácený a kosmem omletý výtisk knihy, jež mu pomohla najít cestu v neuvěřitelných rozlohách vesmíru, které překonal. Ztratil Stopařova průvodce Galaxií. Tentokrát už ho opravdu potřebovat nebudu, utěšoval se. Musí vyřídit pár telefonních hovorů. Už přišel na to, jak si poradí se spoustou rozporů vyvolaných návratem — bude prostě dělat, jako by nic. Zavolal do BBC a požádal, aby ho spojili se šéfem jeho oddělení.

„Haló, tady Arthur Dent. Podívejte se, moc mě mrzí, že jsem nebyl už půl

roku v práci, ale prostě jsem se zbláznil.“

„Ale jen si nedělejte starosti. Myslel jsem si, že to bude něco takového. To se tu stává každou chvíli. Kdy vás můžeme očekávat?“

„Kdy se probouzejí ježci ze zimního spánku?“

„Řekl bych, že někdy na jaře.“

„Přijdu hned po tom.“

„Jasňáčka.“

Prolistoval Zlaté stránky a napsal si seznam, co všechno má zkusit.

„Haló, je to Nemocnice Pod jilmy? Volám, protože bych potřeboval mluvit s Fenellou, ehm . . . Fenellou — Pane Bože, jsem to ale pitomec, já snad jednou zapomenu i své vlastní jméno, s Fenellou — no není to směšné? Je to vaše pacientka, tmavovlasá dívka, přijali jste ji včera večer . . .“

„Obávám se, že žádnou pacientku jménem Fenella tu nemáme.“

„Nemáte? Totiž myslel jsem vlastně Fiona, ale říkáme jí Fen . . .“

„Lituji, nashledanou.“

Cvak. Šest hovorů tohoto typu se začínalo projevovat na jeho energickém a dynamickém optimismu, a tak se rozhodl, že ho vezme do hospody a trochu ho předvede osazenstvu. Měl skvělý nápad, jak vysvětlit najednou všechny nevysvětlitelné podivnosti, které se ho týkají, a tak si vesele pohvizdoval, když otvíral dveře, jichž se ještě včera večer zalekl.

„Arthure!!!!“

Vesele se zazubil na vyvalené oči zírající na něj ze všech koutů hospody a všem jim vyložil, jak skvěle se měl v Jižní Kalifornii.

4.9

Přijal další půllitr a lokl si z něj.

„A měl jsem taky samozřejmě svého osobního alchymistu.“

„Cože jsi měl?“

Začínal hloupě plácát a věděl to. Bujaré veselí a Hallovo a Woodehouseovo skvělé hořké vytvářely směsici, před níž je třeba mít se na pozoru, jenomže jedním z jejích prvních účinků je, že se přestanete mít na pozoru, takže Arthur začal být vynalézavý právě v okamžiku, kdy měl přestat a dál už nic nevysvětlovat.

„No jasně,“ vykládal se spokojeným skelným úsměvem. „Proto jsem se tolik zhubnul.“

„Cože?“ žasli posluchači.

„No jasně,“ opakoval. „Kalifornané znovuobjevili alchymii. Jo, je to tak.“
Znovu se usmál.

„Jenomže v mnohem užitečnější podobě, než jaké je ve...“

Prozíravě se odmlčel, aby se mu v hlavě mohlo nashromáždit trochu gramatických pravidel. „Než v jaké je praktikovali za starých dob. Nebo spíš nepraktikovali. Prostě jim to nefungovalo. Nostradamovi a těmhletěm. Nešlo jim to.“

„Nostradamovi?“ podivil se jeden z posluchačů.

„Ale to snad nebyl alchymista,“ zapochyboval druhý.

„Myslím, že byl věstec,“ usoudil třetí.

„Stal se věstcem,“ vykládal Arthur obecenstvu, jehož jednotlivé složky se začínaly trochu pohupovat a rozmazávat, „protože byl mizerný alchymista. To byste měli vědět.“

Znovu si lokl piva. Něco takovéhoho neokusil celých osm let. A tak teď okoušel a okoušel.

„Co má alchymie společného s hubnutím?“ zeptala se jiná část publika.

„To jsem rád, že ses na to zeptal,“ vypravil ze sebe ztěžka Arthur. „Moc rád. A já ti povím, jaká je souvislost mezi...“

Odmlčel se. „Mezi těmi dvěma věcmi. Těmi věcmi, co jsi o nich mluvil. Já ti to povím.“

Zmlkl, aby si srovnal myšlenky. Bylo to, jako když ropné tankery předvádí v průlivu La Manche obrat o dvě stě sedmdesát stupňů.

„Přišli na to, jak přeměnit přebytečný tuk v těle ve zlato,“ vypleskl v náhlém záchvatu souvislé mluvy.

„Kecáš.“

„Jasně,“ souhlasil, „totiž ne,“ opravil se hned, „opravdu to dokázali.“

Obořil se na pochybující část posluchačstva, což znamenalo na celé, takže to chvíli trvalo, než se na ně obořil v úplnosti.

„Byli jste někdy v Kalifornii?“ tázal se naléhavě. „Víte, co tam dělají?“

Tři z posluchačů prohlásili, že ano a že plácá nesmysly.

„Nic jste neviděli,“ nedal se Arthur. „Jo jasně,“ dodal, protože se kdosi nabídl, že koupí další rundu.

„Důkaz,“ pronesl důrazně a ukázal sám na sebe, přičemž se minul víc než jen o pár centimetrů, „máte před očima. Čtrnáct hodin v tranzu,“ vykládal, „v nádrži. V tranzu. Byl jsem v nádrži. Myslím,“ dodal po krátkém zamyšlení, „že to už jsem říkal.“

Trpělivě vyčkával, až bude distribuována další runda. V duchu dával dohromady další část příběhu. Měla být o tom, že nádrž musí být orientovaná podle kolmice vedené od Polárky ke spojnici mezi Marsem a Venuší, a už se to chystal začít vykládat, když vtom se rozhodl, že to nechá plavat.

„Dlouho,“ vypravil ze sebe místo toho, „v nádrži. V tranzu.“

Přísně se rozhlédl po divácích, aby se ujistil, že ho pozorně sledují. Vrátil se ke svému výkladu.

„Kde jsem to byl?“ zeptal se.

„V tranzu,“ napověděl jeden posluchač.

„V nádrži,“ dodal druhý.

„Jasně,“ kývl Arthur. „Díky. A zvolna,“ plahočil se s příběhem dál, „velmi, velmi zvolna se veškerý přebytečný tuk v těle... přemění... v...“ efektně se odmlčel, „pokdo... kodpo... poždok...“

— nadechl se — „podkožní zlato, které si můžete dát chirurgicky vyjmout. Vylézt z té nádrže, to ovšem je něco příšerného. Co jsi říkala?“

„Jen jsem si odkašlala.“

„Myslím, že pochybuješ o tom, co říkám.“

„Jen jsem si odkašlala.“

„Jenom si odkašlala,“ potvrdila valná část publika temným mručením.

„Jo tak,“ uklidnil se Arthur, „tak dobře. A výtěžek si pak rozdělíte...,“ udělal krátkou matematickou přestávku, „fifty — fifty se svým alchymistou. Vydělá se na tom spousta peněz!“

Kolébavě se rozhlédl po publiku a nemohl se ubránit dojmu, že v rozplizlých tvářích se zračí skepticismus. Cítil se nesmírně dotčen.

„Jak jinak bych si mohl dovolit nechat si udělat vrásky?“

Přátelské paže ho začaly směřovat k domovu. „Poslouchejte,“ zaprotestoval, když mu tvář ofoukl studený únorový vítr, „vypadat otrískaný životem, to je teď Kalifornii největší hit. Musíte vypadat, jako kdybyste viděli celou Galaxii. Totiž život. Musíte vypadat, jako že jste viděli život. A to právě mám já. Plastiku, abych vypadal starší. Dejte mi osm let navíc, povídám jim. Doufám jen, že zase nepřijde do módy vypadat na třicet, to bych vyhodil spoustu peněz.“

Na chvíli se odmlčel a přátelské paže ho zatím vedly uličkou k jeho domu.

„Přijel jsem včera,“ mumlal si pro sebe. „Jsem strašně moc rád, že jsem doma. Nebo na nějakém hodně podobném místě...“

„Pásmová nemoc,“ prohodil jeden z jeho přátel. „To je tou dlouhou cestou z Kalifornie. To člověka na pár dní pěkně vyřídí.“

„Myslím, že tam vůbec nebyl,“ uvažoval polohlasem jiný kamarád. „Zajímalo by mě, kde vlastně byl. A co se s ním dělo.“

Když se Arthur trochu prospal, probudil se a chvíli se motal po domě. Cítil se omámený a trochu skleslý a dosud dezorientovaný po cestě. Uvažoval, jak asi najde Fenny. Usedl a zadíval se na akvárium. Znovu do něj cvrnkl, a nádoba, ač plná vody, kterou poněkud deprimovaně polykala malá žlutá Babylónská rybka plovoucí sem tam, vydala hluboký vibrující zvuk, stejně jasný a hypnotický

jako předtím. Někdo mi chtěl poděkovat, napadlo ho. Lámal si hlavu, kdo asi a proč.

4.10

Při třetím signálu bude jedna hodina ... třicet dva minut ... dvacet sekund. Píp ... píp ... píp.“

Ford Prefect se tlumeně uchechtl zlomyslným zadostiučiněním, pak si uvědomil, že nemá žádný důvod chechtání tlumit, a tak se rozesmál hlasitým, zlým smíchem. Pustil signál ze sub-eta sítě přes skvělou lodní hi-fi aparaturu, a tak se kabinou úžasně zřetelně rozezněl výstřední, silně afektovaný, zpěvavý hlas.

„Při třetím signálu bude jedna hodina ... třicet dva minut ... třicet sekund. Píp ... píp ... píp.“

Nepatrně zvýšil hlasitost a přitom pečlivě sledoval rychle se měnící cifry na obrazovce palubního počítače. V časovém intervalu, jaký má na mysli, už spotřeba energie hraje roli. Nechce přece mít na svědomí vraždu.

„Při třetím signálu bude jedna hodina ... třicet dva minut ... čtyřicet sekund. Píp ... píp ... píp.“

Zkontroloval ještě všechno na palubě malé lodi. Prošel krátkou chodbou.

„Při třetím signálu ...“

Vstrčil hlavu do malé, funkční koupelny lesknoucí se chromovanou ocelí. „bude ...“

Znělo to tu dobře. Nakoukl do nepatrné ložničky.

„... jedna hodina ... třicet dva minut ...“

Zvuk byl poněkud nezřetelný. Na jednom reproduktoru visel ručník, a tak ho sundal.

„... padesát sekund.“

Bezva.

Zkontroloval napěchovaný nákladní prostor, kde nebyl se zvukem ani trochu spokojen. Překázela tu spousta krámů. Ustoupil o krok dozadu a počkal, až se dveře neprodyšně uzavrou. Vypáčil ovládací panel a stiskl knoflík pro vyhození nákladu. Podivil se, že ho to nenapadlo dřív. Syčivý a rachotivý zvuk brzy zmlkl a opět zavládlo ticho. Po krátké pauze se ozval slabý sykot. Vzápětí přestal. Počkal, až se rozsvítí zelené světlo a znovu otevřel dveře do teď už prázdného nákladního prostoru. „... jedna hodina ... třicet tři minut ... padesát sekund.“

Moc pěkné.

„Píp ... píp ... píp.“

Pak se vydal naposledy důkladně prozkoumat kabinu nouzového udržování životních funkcí, kde chtěl, aby byl zvuk obzvlášť dobře slyšet.

„Při třetím signálu bude jedna hodina... třicet... čtyři minut... přesně.“

Při pohledu ojíněným poklopem na nejasné obrysy mohutné postavy uvnitř se zachvěl. Jednoho dne, kdo ví kdy, se probudí, a až se probudí, bude vědět, kolik je hodin. Ne zrovna místního času, to je sice pravda, ale to je fuk. Ještě překontroloval počítačový výstup nad mrazicím lůžkem, ztlumil světla a znovu vše zkontroloval.

„Při třetím signálu bude...“

Po špičkách se vykradl ven a vrátil se do řídicí kabiny. „... jedna hodina... třicet čtyři minut, dvacet sekund.“

Hlas zněl jasně, jako by ho slyšel v londýnském telefonu, což ovšem bylo hodně daleko od pravdy.

Zahleděl se ven, do inkoustové noci. Hvězda zvící zářivého drobečku sušenky, kterou viděl v dálce, se jmenovala Zondostina a na světě, z něhož přicházel onen afektovaný zpěvavý hlas, byla známa jako Zeta souhvězdí Plejád. Jasně oranžová křivka vyplňující polovinu zorného pole byla obří plynná planeta Sesefras Magna, kde parkovaly v doku xaxisijské bitevní lodě, a nad její obzor právě vycházel malý, studeně modrý měsíc zvaný Epun.

„Při třetím signálu bude...“

Dalších dvacet minut pak seděl a sledoval, jak se vzdálenost mezi lodí a Epunem zmenšuje a jak palubní počítač šimrá a hněte čísla, která plavidlo zavedou na dráhu v podobě smyčky stahující se kolem malé družice, kde pak loď bude obíhat ve věčném zapomnění.

„Jedna hodina... padesát devět minut...“

Podle svého původního plánu chtěl odříznout veškeré signály a radiaci vycházející z lodí, aby byla téměř neviditelná, pokud na ni zrovna nekoukáte, ale pak ho napadlo něco lepšího. Nechá raketu vysílat jediný souvislý paprsek, tenký jako tužka, a ten ponese časové znamení na planetu, odkud signál pochází, kam ovšem rychlostí světla dorazí až za čtyři sta let a kde patrně způsobí dost velkou senzaci.

„Píp... píp... píp.“

Zahihňal se.

Nerad si představoval sám sebe jako člověka, který se chichotá nebo hihňá, ale musel si přiznat, že se chichotá a hihňá už víc než půl hodiny v jednom kuse.

„Při třetím signálu...“

Loď byla teď téměř dokonale zaparkovaná na své věčné oběžné dráze kolem málo známého a nikdy nenavštěvovaného měsíce. Téměř dokonalá práce. Zbývalo jen jediné. Znovu si projel počítačovou simulaci odpálení malé záchran-o-

matické buginy, již byla loď vybavena, vyrovnávání rovnováhy, reakce, tangenciální síly a veškerou matematickou poezii pohybu, a viděl, že je to dobré. Než odletěl, zhasl světla. A když jeho malé záchrané vozítko podobné cigaretě se svištěním vyrazilo na třídní cestu k orbitální kosmické stanici Port Sesefron, po několik vteřin se vznášelo na dlouhém paprsku záření, tenkém jako tužka, který měl před sebou mnohem delší pouť.

„Při třetím signálu budou dvě hodiny . . . třicet minut . . . padesát sekund.“

Chichotal se a hihňal. Byl by se rozesmál nahlas, ale nebylo tu na to místo.

„Píp . . . píp . . . píp.“

4.11

„A ze všeho nejvíc nesnáším dubnový přeháňky.“

Ať Arthur mružel sebe neutrálněji, ten člověk byl zřejmě rozhodnut, že se s ním bude bavit. Uvažoval, jestli se má zvednout a předsednout si k jinému stolu, ale vypadalo to, že v celé kavárně není ani jeden volný. Zuřivě si promíchal kávu.

„Blbý dubnový přeháňky. Nenávidím je, nenávidím, nenávidím.“

Arthur zíral z okna a mračil se. Lehká, sluncem prozářená sprška visela nad dálnicí. Je zpátky už dva měsíce. Návrat ke starému způsobu života byl ve skutečnosti směšně lehký. Lidé mají tak neuvěřitelně krátkou paměť, a on jakbysmet. Osm let bláznivých potulek po Galaxii mu teď připadalo ani ne jako špatný sen, spíš jako film, který si nahrál na video z televize, uložil ho dozadu do skříně a nikdy se nenamáhal na něj podívat. Jediný účinek, který dosud přetrvával, byla jeho radost, že je zase doma. Teď, když se nad ním pozemská atmosféra zavřela nadobro, jak se mylně domníval, měl ze všeho, co pod ní bylo, dvojnásobné potěšení. Při pohledu na stříbřité jiskření deště cítil, že musí protestovat.

„Já je mám rád,“ pronesl z ničeho nic, „z docela zřejmých důvodů. Jsou lehké a osvěžující. Třpytí se a máte z nich dobrý pocit.“

Muž si ironicky odfrkl.

„To říkají všichni,“ ucedil a temně se mračil ze svého místa v rohu.

Byl to řidič nákladáku. Arthur to věděl, protože mužova úvodní, ničím nevyprovokovaná poznámka zněla: „Jsem řidič nákladáku. Nesnáším jízdu v dešti. Ironie, co? Blbá ironie.“

Pokud v jeho slovech byl skryt nějaký náznak, Arthur k němu neměl klíč, a tak jen mírně souhlasně zamružel, přátelsky, ne však povzbudivě. To ovšem neznámého neodradilo, a neodradilo ho to ani teď. „To říkají všichni o těch blbých dubnových přeháňkách,“ drtil mezi zuby. „Jsou tak zatraceně krásné,

tak zatraceně osvěžující, je to tak zatraceně příjemné počasí.“

Předklonil se a významně zvedl bradu, jako by se chystal říci něco kromobyčejného o současné vládě.

„Chci vědět jen jedno,“ pokračoval nenávistně, „když už má být hezky, tak proč,“ málem to slovo vyplivl, „nemůže být hezky bez toho blbýho deště?“

Arthur to vzdal. Rozhodl se opustit svou kávu, příliš horkou, než aby se dala vypít rychle, a příliš hnusnou, než aby se dala pít studená.

„To máte tak,“ uzavřel věc a zvedl se. „Nashle.“

Zastavil se ještě v místním obchůdku a pak prošel parkovištěm a cestou vychutnával jemné prstíky deště na tváři. Všiml si, že nad Devonskými vrchy se dokonce klene slabá duha. I z té měl radost. Vsoukal se do svého otráskaného, leč zbožňovaného starého černého Golfa GTi, zajechal pneumatikami a vyrazil kolem ostrovů benzínových čerpadel na kluzkou vozovku vedoucí k dálnici.

Mýlil se na celé čáře, když se domníval, že se nad ním pozemská atmosféra zavřela navždy. Mýlil se, když si myslel, že je možné nechat za sebou zamotané předivo zpřetrhaných vztahů, do nichž do zavedly jeho galaktické toulky. Mýlil se, když si myslel, že může zapomenout, že veliká, tvrdá, naftou potřísněná, špinavá a duhou ozdobená Země, na které žije, je pouhou mikroskopickou tečkou na mikroskopické tečce ztracené v nepředstavitelně nekonečných rozlohách Vesmíru. Jel, pobrukoval si a mýlil se ve všech těchto ohledech. Důvod, proč se mýlil, stál u nájezdu na dálnici pod malým deštníkem. Čelist mu klesla. Vymkl si kotník o brzdový pedál a dostal se do takového smyku, že málem obrátil auto na střechu.

„Fenny!“ vykřikl. Jen tak tak, že do ní nevrátil autem, místo toho ji jen praštil dveřmi, jak horlivě jí je otvíral. Dveře ji zasáhly do ruky a vyrazily ji deštník, který se odkutálel přes silnici.

„Doprdele!“ vyjekl Arthur co nejúslušněji, vyskočil ze dveří na své straně, kde ho málem přejela McKennova kamiónová přeprava za každého počasí a s hrůzou sledoval, jak místo toho přejela alespoň Fennyin deštník. Nákladák se jako běs hnál dálnicí pryč. Deštník ležel jako čerstvě rozmáznutý pavouk sekáč a tklivě umíral na asfaltu. Jen drobné poryvy větru jím lehce zachvívaly.

Arthur ho zvedl.

„Ehm,“ pronesl. Vypadalo to, že nemá valný smysl nabízet jí ho zpátky.

„Jak víte, jak se jmenuju?“ zeptala se.

„Ehm, mno,“ začal. „Koupím vám nový...“

Podíval se na ni a zmlkl. Byla vysoká a tmavé vlasy jí splývaly ve vlnách kolem bledé, vážné tváře. Jak tu tak stála sama a bez hnutí, vypadala skoro zasmušile, jako socha nějaké důležité, leč nepopulární ctnosti ve formální zahradě. Vypadala, že se dívá na něco jiného než na to, na co vypadá, že se dívá. Ale když se usmála, jako například teď, bylo to, jako kdyby najednou odkudsi

přijela. Její tvář zaplavily vřelost a živost a její tělo se půvabně pohybovalo. Výsledek byl velmi znepokojivý, a Arthura znepokojil přímo strašlivě. Zasmála se, hodila tašku na zadní sedadlo a sebe zasunula na přední.

„Kvůli deštníku se netrapte,“ uklidňovala ho, když se usazovala vedle něj. „Patřil mému bratrovi, a tomu se určitě nelíbil, jinak by mi ho nedal.“

Zasmála se a nasadila si bezpečnostní pás. „Nejste náhodou kamarád mého bratra, že ne?“

„Ne.“

Její hlas byl jediná část její osobnosti, která neříkala „prima“.

Její fyzická přítomnost v autě, v jeho autě, byla pro Arthura přímo neuvěřitelná. Když se zvolna rozjížděl, cítil, že nemůže ani myslet ani dýchat, a jen doufal, že ani jedna z těchto funkcí není podstatná pro řízení, jinak jsou v maléru. Takže to, co prožil v jiném autě, v autě jejího bratra, oné noci, kdy se vyčerpaný a zmatený vracel z letitého pobytu mezi hvězdami podobného noční můře, nebylo jen důsledkem jeho nevyrovnanosti v tu chvíli, anebo pokud bylo, musí být teď přinejmenším dvojnásobně nevyrovnaný a nejspíš se zřítí z toho, na čem se vyrovnání lidé vyrovnávají, ať je to cokoli.

„Takže . . .“ začal v naději, že napálí konverzaci nějakým vzrušujícím směrem.

„Měl mě vyzvednout — můj bratr myslím — jenže zavolal, že to nestihne. Ptala jsem se na nějaký autobus, jenže ten člověk se díval spíš na kalendář než na jízdní řád, a tak jsem si řekla, že pojedu stopem. Tak je to.“

„Tak.“

„Takže jsem tady. A ráda bych věděla, jak to, že víte, jak se jmenuju.“

„Možná že bychom měli nejdřív vyřešit,“ promluvil konečně Arthur když se s pohledem přes rameno vmísil do provozu na dálnici, „kam vás odvezu.“

Hodně blízko nebo hodně daleko. Blízko by znamenalo, že bydlí blízko něj, a daleko by znamenalo, že ji tam může odvézt.

„Ráda bych do Tauntonu,“ odpověděla, „jestli je to možné, Není to daleko. Můžete mě vysadit na . . .“

„Vy bydlíte v Tauntonu?“ zajásal a jen doufal, že to znělo spíš zvědavě než extaticky. Taunton byl blízoučko. Mohl by . . .

„Ne, v Londýně,“ uvedla věc na pravou míru. „Jede mi vlak ani ne za hodinu.“

To bylo ze všeho nejhorší. Taunton byl jen pár minut po dálnici. Uvažoval, co má dělat, a zatímco uvažoval, s hrůzou zaslechl, že říká „Ale já vás tam můžu zavézt. Dovolte mi, abych vás zavezl do Londýna . . .“

Blbec blbá. Proč prokristapána říká „dovolte mi“ tímhle idiotským tónem? Chová se, jako by mu bylo dvanáct.

„Jedete do Londýna?“ zeptala se.

„Původně jsem tam nejel, ale...“

Blbec blbá.

„To jste moc hodný, ale to opravdu nejde,“ poděkovala. „Radši pojedu vlakem.“

A najednou byla pryč. Nebo spíš ta část její osobnosti, která ji přivedla k životu, byla pryč. Odtazitě se dívala z okna a tiše si pro sebe prozpěvovala. Nemohl tomu věřit. Tricetivteřinový rozhovor a on to dokáže takhle zvorat. Takhle se dospělí muži nechovají, říkal si v příkrém rozporu s důkazy o to, jak se chovají dospělí muži, nashromážděnými za celá staletí. Taunton 7 kilometrů, hlásalo návěstí. Sevřel volant tak silně, že se auto zakymácelo. Bude muset udělat něco dramatického.

„Fenny,“ začal

Prudce se k němu otočila.

„Ještě jste mi neřekl, jak to...“

„Poslouchejte,“ snažil se zoufale Arthur, „povím vám to, i když je to moc divná historie. Moc divná.“

Stále ještě na něj hleděla, ale neříkala nic.

„Poslouchejte...“

„To už jste říkal.“

„Opravdu? Aha. Musím s vámi o něčem mluvit a musím vám něco říct... musím vám vyprávět příběh, který...“

Beznadějně se v tom plácal. Chtěl říct cosi jako „Tvé zcuchané a zvlhlé kadeře tak rozčesávat a každičký jeden vlas tak napnout, jak ostny hněvivého ostnosrsta“ ale tušil, že by to nedokázal správně zarecitovat a navíc se mu nelíbila narážka na ježka. „... který se nedá odvyprávět za sedm kilometrů,“ rozhodl se nakonec, ale hned se lekl, že zvolil příliš krotkou verzi.

„No...“

„Dejme tomu,“ začal znovu, „dejme tomu —“ nevěděl, co přijde dál, a tak usoudil, že bude nejlepší jenom sedět a poslouchat — „že byste byla nějakým strašně zvláštním způsobem pro mě důležitá a že, ačkoli to netušíte, bych já byl důležitý pro vás, ale to všechno by bylo pro kočku, protože bychom na to měli jen sedm kilometrů a protože já jsem idiot blbá, který neumí říct důležitou věc někomu, koho sotva poznal, a nenabourat se přitom do nákladáků, co byste řekla...“ bezmocně se odmlčel a podíval se na ni, „že bych měl udělat?“

„Koukat na cestu!“ vyjekla.

„Doprdele!“

Jen tak tak, že nenarazil z boku do stovky italských praček uložených v německém nákladáku.

„Myslím, že byste mi měl koupit něco k pití, než mi přijede vlak,“ povzdychla si úlevou.

4.12

Na hospodách u nádraží je z neznámých důvodů vždycky cosi ponurého, vládne tu zvláštní druh špíny a vepřové paštiky trpí zcela speciální bledostí. Ještě horší než s vepřovými paštikami je to s chlebičky. V Anglii totiž odedávna panuje přesvědčení, že udělat chlebiček tak, aby vypadal zajímavě, atraktivně či jiným způsobem chutně, je něco hříšného, čeho se dopouštějí jen cizinci.

„Udělejte je pěkně oschlý,“ zní instrukce dřímající kdesi v kolektivním podvědomí národa, „a udělejte je gumový. A jestli mermomocí chcete ty zmetky uchovat čerstvý, tak je jednou týdně vyperte.“

Právě po jídání chlebičeků v hospodách o sobotním poledni se Britové snaží vykoupit své národní hříchy. Sami nevědí, jaké hříchy to jsou, a ani to vědět nechtějí. Hříchy nepatří do kategorie věcí, o kterých by chtěl člověk něco vědět. Ale ať už jsou jakékoli, jsou rozhodně bohatě vykoupeny chlebičky, které sami sebe nutí jíst.

Je-li na světě něco horšího než chlebičky, pak jsou to párky, které mají stanoviště hned vedle nich. Neveselé trubice plné chrupavek plovoucí v moři čehosi horkého a smutného, zakončené plastikovou svorkou ve tvaru šéfkuchařské čepice: člověku to připadá jako pomník neznámého šéfkuchaře, který nenáviděl svět a zemřel zapomenutý a osamělý mezi svými kočkami na zadním schodišti ve Stepney. Párky jsou pro ty, kdo dobře vědí, jaké jsou jejich hříchy, a chtějí pykat za něco specifického.

„Musí tu přece být něco lepšího,“ zoufal si Arthur.

„Nemáme čas,“ namítla Fenny s pohledem na hodinky. „Vlak mi jede za půl hodiny.“ Usadili se u malého vratkého stolku. Na něm se povalovaly špinavé sklenice a nasáklé pivní tácky potištěné vtipy. Arthur koupil Fenny rajskou šňávu a sobě půllitr žluté vody s bublinkami. A dva párky. Nevěděl ani proč. Koupil je, aby měl co dělat, než se bublinky v jeho sklenici usadí. Barman pleskl drobné do kaluže piva na barpultu, za což mu Arthur poděkoval.

„No tak,“ vybidla ho Fenny a mrkla na hodinky, „povězte mi, co mi musíte říct.“

Znělo to, jak se ostatně dalo čekat, mimořádně skepticky a Arthura opustila odvaha. Sotva příhodná dekorace, aby se pokusil vysvětlit dívce, která sedí před ním, náhle chladná a celá nastražená, že v jakémsi snu, kdy se pohyboval mimo své tělo, telepaticky vycítil, že nervové zhroucení, které ji postihlo, souvisí s faktem, že, ač je to v rozporu se zjevnou skutečností, Země byla opravdu zničena, protože musela udělat místo nové hyperprostorové dálniční spoje, což je něco, o čem na celé Zemi ví jen on sám, protože to doslova sledoval z vogonské kosmické lodi, a že ještě ke všemu jeho tělo i duše po ní bolestně a nesnesitelně touží a že se s ní potřebuje vyspat, jak jen to bude lidsky možné.

„Fenny,“ začal.

„Nechtěl byste si koupit pár lístků do naší tomboly? Je to jen taková malá věcná loterie.“

Arthur prudce vzhlédl.

„Vybíráme peníze na Anjii, která jde do důchodu.“

„Cože?“

„A potřebuje umělou ledvinu.“

Nad ním se nakláněla jakási upjatá štíhlá žena středního věku v úpravném kostýmku, s úpravnou malou trvalou a úpravným drobným úsměvem, který patrně rádi olizovali úpravní malí psíci. Napřahovala k němu bloček s šatnovými lístky a plechovku na peníze.

„Stojí jen deset pencí,“ přemlouvala, „takže byste si mohl koupit i dva. A dokonce byste ani nerozbil bank!“

Vyloudila ze sebe drobný cinkavý smích následovaný zvláště dlouhým povzdechem. Výrok „A dokonce byste ani nerozbil bank“ jí zřejmě způsobil větší potěšení než cokoliv od doby, kdy u ní byli za války ubytováni američtí vojáci.

„Ehm, ano, jistě,“ souhlasil Arthur a spěšně doloval v kapse, aby vytáhl pár mincí. S pomalostí dohánějící k zuřivosti a s úpravnou teatrálností, jestli něco takového vůbec existuje, odtrhla žena dva lístky a podala mu je.

„Opravdu doufám, že vyhrajete,“ dodala s úsměvem, který se náhle složil jako skládanka pokročilého adepta origami, „ceny jsou tak pěkné.“

„Ano, děkuji,“ odsekl Arthur, brskně vrazil lístky do kapsy a pohlédl na hodinky. Obrátil se k Fenny. Žena s lístky ovšem také.

„A co vy, slečno?“ oslovila ji. „Je to na umělou ledvinu pro Anjii. Jde do důchodu, víte? Ano?“ pravila naléhavě a vyheverovala drobný úsměv ještě výš. Co nevidět toho bude muset nechat, nebo jí kůže na obličeji určitě pukne.

„Heleďte, tady máte,“ pokusil se Arthur a nastrčil jí padesátipenci v naději že tím ji vyprovodí.

„Ach, dneska jsme při penězích, že?“ zakoketovala žena s dlouhým úsměvným povzdechem. „Jsme z Londýna, že ano?“

„Ne, to je v pořádku, vážně,“ mávl rukou a žena začala s příšernou pečlivostí odtrhávat pět lístků, jeden po druhém.

„Musíte přece dostat své lístky,“ trvala na svém, „jinak byste si nemohl vyzvednout výhru. Jsou to moc pěkné ceny, víte? Velice vhodné.“

Arthur popadl lístky a poděkoval, jak nejpříkřeji uměl. Žena se opět obrátila k Fenny.

„A co vy, sl–“

„Ne!“ málem zařval Arthur. „Tyhle jsou pro ni,“ vysvětlil a zamával pěti čerstvými lístky.

„Aha, chápu! To je pěkné!“

Věnovala jim paskřivý úsměv.

„Opravdu doufám, že...“

„Ano,“ štěkl Arthur, „děkujeme.“

Žena se konečně odebrala k vedlejšímu stolu. Arthur se zoufale obrátil k Fenny a s úlevou zjistil, že se otrásá tichým smíchem. Vzdychl a usmál se.

„Kde jsme to byli?“

„Říkal jste mi Fenny a já jsem vás zrovna chtěla požádat, abyste to nedělal.“

„Jak to myslíte?“

Dívka zakvrdlala koktejlovou tyčkou v rajské šťávě.

„Proto jsem se ptala, jestli jste kamarád mého bratra. Nebo vlastně nevlastního bratra. Jedině on mi říká Fenny, a já ho za to nemám moc ráda.“

„Takže jak se vlastně...?“

„Fenchurch.“

„Cože?“

„Fenchurch.“

„Fenchurch.“

Přísně se na něj podívala.

„Ano,“ potvrdila, „a já vás sleduji rysím pohledem, jestli mi položíte tutéž pitomou otázku, kterou mi dává kdekdo, až mám chuť ječet. Budu protivná a zklamaná, jestli to uděláte. A budu ječet. Tak pozor.“ Usmála se, trochu si setřásla vlasy do tváře a pozorovala ho zpoza jejich opony.

„Ale... to je trochu nefér, nemyslíte“

„Ano.“

„Fajn.“

„Tak dobře,“ zasmála se nakonec, „můžete se mě na to zeptat. Aspoň to budeme mít z krku. Lepší, než abyste mi pořád říkal Fenny.“

„A co když...“ odhodlával se Arthur.

„Už nám zbývají jen dva lístky, a když jste byl tak štědrý, když jsem s vámi předtím mluvila...“

„Cože?“ vyjekl Arthur. Žena s trvalou, úsměvem a teď už skoro prázdným bločkem šatnových lístků mu mávala posledními dvěma před nosem. „Říkala jsem si, že vám musím dát příležitost, protože ceny jsou tak pěkné.“

Mírně spiklenecky pokrčila nos.

„Velmi vkusné. Určitě se vám budou líbit. A je to na dárek pro Anjii, když jde do důchodu. Chceme jí dát...“

„Umělou ledvinu, já vím,“ kývl Arthur. „Tady máte.“

Podal jí další dvě desetipence a vzal si lístky. Ženu teď zřejmě napadla nová myšlenka. Napadala ji velmi pomalu. Mohli jste přímo sledovat, jak přichází, jako dlouhá vlna na písčité pláži.

„Ach božíčku,“ vzdychla, „snad jsem vás nevyrušila?“

Úzkostně na ně švidrala.

„Ne, to je v pořádku,“ ujistil ji Arthur. „Všechno, co by případně mohlo být v pořádku, je v pořádku.“

„Děkujeme,“ dodal.

„Járku,“ ozvala se opět žena extatickým tónem, v němž se mísilo potěšení se starostlivostí, „snad nejste . . . zamilovaní?“

„Těžko říct,“ odpověděl Arthur. „Ještě jsme si ani nestačili promluvit.“

Mrkl na Fenchurch. Pobaveně se uculovala. Žena pokývala hlavou s důvěrně zasvěceným výrazem.

„Za chvíli vám ukážu ceny,“ slíbila a vzdálila se. Arthur se s povzdechem obrátil k dívce, o níž mu bylo zatěžko říct, jestli je do ní zamilovaný.

„Chtěl jste mi položit otázku,“ upozornila.

„Ano,“ přisvědčil Arthur.

„Můžeme ji vyslovit společně, jestli chcete,“ nabízela Fenchurch. „Našli mě . . .“

„ . . . v tašce . . .“ skočil jí do řeči Arthur.

„ . . . v úschovně zavazadel . . .“ řekli společně.

„ . . . na nádraží Fenchurch?“ dokončili oba.

„A odpověď,“ dodala Fenchurch, „zní ne.“

„Bezva,“ řekl spokojeně Arthur.

„Byla jsem tam počata.“

„Cože?“

„Byla jsem tam poč—“

„V úschovně zavazadel?“

Arthur přímo řval smíchy.

„Ne, samozřejmě že ne. Nedělejte hloupého. Co by mí rodiče dělali v úschovně zavazadel?“ bránila se v rozpacích nad takovým nápadem.

„No já nevím,“ vybreptl Arthur, „nebo spíš . . .“

„Stalo se to ve frontě na lístky.“

„Ve . . .“

„Ve frontě na lístky. Aspoň oni to tvrdí. Ale podrobnosti prozradit odmítají. Říkají jen, že byste nevěřil, jak se člověk může nudit ve frontě na lístky na nádraží Fenchurch Station.“

Vážně usrkla rajske šťávy a podívala se na hodinky. Arthur ještě chvíli bublal.

„Za minutu nebo za dvě budu muset jít,“ změnila téma, „a vy jste mi ještě ani nezačal povídat tu strašně důležitou věc, kterou jste tak naléhavě potřeboval ze sebe dostat.“

„Proč mi nedovolíte, abych vás zavezl do Londýna?“ naléhal Arthur. „Je sobota a nemám nic moc na práci, takže bych . . .“

„Ne,“ Fenchurch byla neoblomná. „Děkuju vám, je to od vás moc milé, ale ne. Potřebuju být pár dní sama. Usmála se a pokrčila rameny.“

„Ale...“

„Můžete mi to povědět jindy. Dám vám číslo.“

Bum bum, plesk plesk, rozbušilo se Arthurovi srdce, když mu podávala útržek papíru, na který tužkou naškrábala sedm číslic.

„Teď se můžeme uklidnit,“ řekla s pomalým úsměvem, který Arthura naplnil, až myslel, že praskne.

„Fenchurch,“ oslovil ji a užíval si její jméno. „Já–“

„Krabice,“ ozval se rozvláčný hlas, „višni v čokoládě, a dále, to se vám určitě bude líbit, gramofonová deska s nahrávkou skotských dudáckých melodií...“

„Ano, děkujeme, moc hezké,“ pochválil výhry Arthur.

„Říkala jsem si, že vám je ukážu,“ švitořila natrvalená žena, „když jste z Londýna...“

Pyšně držela ceny ve výši, aby si je Arthur mohl prohlédnout. Viděl, že je to opravdu krabice višni v čokoládě a dudácká nahrávka. Bylo to tak.

„Teď vás nechám, abyste se v klidu napili,“ lehce Arthurovi poklepala na žhnoucí rameno, „ale věděla jsem, že byste je chtěl vidět.“

Arthur se znovu zahleděl Fenchurch do očí a náhle byl na rozpacích, co říct. Chvíle instinktivního porozumění pominula, ta zatracená pitomá ženská zkazila celý rytmus jejich vztahu.

„Nebojte se,“ Fenchurch ho sledovala pohledem přes okraj své sklenice a ani nemrkla, „ještě si promluvíme.“

Upila trochu šťávy.

„Možná,“ dodala, „že by to neproběhlo tak dobře, kdyby jí nebylo.“

Ironicky se usmála a opět si setřásla vlasy do tváře. Byla to naprostá pravda. Musel uznat, že je to naprostá pravda.

4.13

Večer doma, když poskakoval po domě a představoval si, že zpomaleně tančí pšeničným polem, a přitom neustále vybuchoval náhlým smíchem, mu připadalo, že by dokonce dokázal vyposlechnout album dudáckých melodií, které vyhrál. Bylo osm hodin a Arthur se rozhodl, že se přinutí, třeba násilím, vyposlechnout celou desku, než ji zavolá. Možná že by to měl dokonce nechat na zítřek. To by udělal správný frajer. Nebo na některý den příštího týdne. Ne. Žádné hry. Chce ji a je mu jedno, jestli to někdo ví. Naprosto určitě a absolutně ji chce, zbožňuje ji, touží po ní a chce s ní dělat mnohem víc věcí, než

pro jaké je v jazyce pojmenování. Přistihl se dokonce, že říká slova jako „Jupí“ a komicky přitom poskakuje po domě. Její oči, její vlasy, její hlas, všechno . . .

Zarazil se. Pustí si desku s dudáckými melodiemi. Pak jí zavolá. A co kdyby jí nejdřív zavolal? Ne. Udělá to takhle. Pustí desku s dudáckými melodiemi. Poslechne si ji celou, do posledního vílího zakvílení. Pak jí zavolá. To je správné pořadí. Tak to udělá. Báł se sáhnout na cokoli, aby to náhodou pod jeho dote-
kem nevybuchlo. Vzal desku do rukou. Nevybuchla. Vytáhl ji z obalu. Otevřel gramofón a otočil knoflíkem hlasitosti. Oba úkon přežili. Hloupě se zahihňal, když pokládal jehlu na kotouč. Seděl a slavnostně naslouchal „Skotskému vojá-
kovi“. Poslechl si „Úžasnou milost“. Vyposlechl cosi o nějaké rokli nebo o čem. Přemýšlel o dnešním zázračném poledni. Právě chtěli odejít, když vtom je vy-
burcovaly strašlivé výkřiky „ju-húúú“ a podobně. Příšerně natrvalená žena na ně přes celou místnost mávala jako nějaký přihlouplý pták se zlomeným křídlem. Všichni v sále se k nim obrátili, jako by od nich očekávali nějakou odezvu. Neposlouchal sice projev o tom, jakou ohromnou radost bude Anjie mít ze čtyř liber třiceti, jimiž přítomní přispěli na úhradu její umělé ledviny, neurčitě si uvědomoval, že kdosi od vedlejšího stolku vyhrál krabici višní v čokoládě, a trvalo mu nějakou chvíli, než si srovnal v hlavě, že vyskající dáma se snaží zjistit, mají-li lístek číslo 37.

Arthur konstatoval, že ano. Zlostně pohlédl na hodinky. Fenchurch do něj šfouchla.

„No tak,“ pobídla ho, „běžte si to vzít. Nebuďte protivný. Pěkně jim po-
vězte, jakou máte radost. Můžete mi pak zavolat, jak to proběhlo. Budu si chtít tu desku poslechnout. Tak běžte.“

Pleskla ho po ruce a zmizela. Pravidelným zákazníkům, připadal jeho pro-
jev při převzetí výhry trochu přemrštěný. Vždyť šlo koneckonců jen o album dudáckých melodií. Na to vše teď Arthur myslel, když poslouchal kvílení dud, a neustále propukal v řehot.

4.14

CRRRRR CRRRRR.

Crrrrr crrrrr.

Crrrrr crrrrr.

„Ano, haló? Jo, jasně. Jo. Musíte mluvit víc nahlas, tady je děsnej rámus. Cože? Ne, já dělám na baru jenom večer. V poledne je tu Yvonne a Jim, tomu to tady patří. Ne, nebyla jsem tu. Cože? Musíte mluvit víc nahlas. Cože? Ne, o žádný tombole nic nevím. Cože?

Ne, o tom nic nevím. Počkejte, zavolám Jima.“

Barmanka zakryla rukou mluvítka a zavolala přes hluk v místnosti.

„Hele, Jime, nějaký chlápek volá a říká něco, že vyhrál nějakou tombolu. Tvrdí, že má lístek číslo 37 a že vyhrál.“

„Ne, vyhrál nějaký chlápek, co tu byl,“ křikl v odpověď barman.

„Von říká, jestli prej máme ten lístek.“

„Jak na to přišel, že vyhrál, dyž ani nemá lístek?“

„Jim říká, jak ste na to přišel, že ste vyhrál, dyž ani nemáte lístek? Cože?“

Znovu zakryla mluvítka.

„Hele, Jime, von na mě pořád řve a nadává. Že prej na tom lístku bylo nějaké číslo.“

„Jasně, že je na něm číslo, dyk je to dopřic lístek z tomboly, né?“

„Von říká, že myslí telefonní číslo, co bylo na tom lístku.“

„Hele, polož ten telefon a laskavě vobsluhuj zákazníky, dopřic už jednou.“

4.15

O osm hodin dále na západ seděl na pláži osamělý muž a truchlil nad nevy-světlitelnou ztrátou. Dokázal na ni myslet pouze po malých dávkách, protože celá věc byla příliš velká a k neunesení.

Pozoroval dlouhé, pomalé pacifické vlny, jak se plazí po písku a čekal a čekal na nic, o němž věděl, že se nestane. A když nastal čas, aby se nic neudálo, skutečně se nic neudálo, a tak odpoledne pomalu odplynulo a slunce zapadlo za dlouhou čáru moře. Onu pláž nebudeme raději jmenovat, protože tam měl dům, ale byl to malý písečný pruh kdesi na stovkách kilometrů dlouhého pobřeží, jež se táhne nejprve na západ od Los Angeles a které je popsáno v jednom hesle nového vydání Stopařova průvodce Galaxií jako „zaneřáděné, plné haraburdí, pitomců a smradu a kdoví čeho ještě, jůů,“ kdežto v jiném hesle, napsaném jen o pár hodin později se praví, že „vypadá jako několik tisíc čtverečních kilometrů reklamních prospektů klubu American Express, ale bez jejich morální hloubky. Plus vzduch je tu z nějakého záhadného důvodu žlutý.“

Pobřeží se táhne na západ a pak se stáčí k severu, do mlžné Sanfranciské zátoky, kterou Průvodce doporučuje jako „místo vhodné k návštěvě. Tady je velmi snadné uvěřit, že každý, koho tam potkáte, je také kosmický cestovatel. Můžete klidně založit nové náboženství jen na způsobu, jakým se tady říká „ahoj“. Dokud se však trochu neusadíte a nepochopíte, jak to tady chodí, bude nejlepší odpovídat „ne“ na tři otázky z libovolných čtyř, které vám kdokoli položí, protože se tu dějí některé moc divné věci, ze kterých by nic netušící mimozemšťan mohl mít smrt.“

Stovky rozeklaných mil útesů a písku, palem, příbojových vln a západů slunce jsou v Průvodci popsány jako „bofózní. Celkem ujdou.“

A kdesi na této bofózní, celkem ucházející části pobřeží stál dům onoho neutěšitelného muže, kterého mnozí považují za šilence. Ale to jen proto, jak s oblibou vykládá, že je. Jedním z mnoha důvodů, proč ho lidé považovali za šilence, je jeho zvláštní dům, který, dokonce i v zemi, kde je většina domů tím či oním způsobem zvláštní, byl zcela mimořádně zvláštní. Jeho dům se jmenoval „Venku z blázince“. Muž sám se jmenoval prostě John Watson, ale raději si nechal říkat — a někteří jeho kamarádi, ač neradi, na to přistoupili — Wonko Příčetný. Uvnitř jeho domu se nacházelo mnoho zvláštních věcí, včetně šedé křišťálové nádoby s osmi vyrytými slovy. Budeme o něm ještě hodně mluvit později, toto je jen intermezzo, při němž sledujeme, jak slunce zapadá a konstatujeme, že tam seděl a pozoroval je. Ztratil všechno, na čem mu záleželo, a teď jen čekal na konec světa — a neuvědomil si, že konec světa už byl.

4.16

Po nechutné neděli strávené bezvýsledným přehrabováním popelnic za hospodou v Tauntonu, kdy žádný lístek z loterie ani telefonní číslo stejně nenašel, vyzkoušel Arthur úplně všechno, aby našel Fenchurch, a čím víc nápadů zkoušel, tím víc týdnů utíkalo.

Zuřil a nadával sobě, osudu, světu i počasí. Ve svém zoufalství a zuřivosti si dokonce šel sednout do kavárničky v servisu u dálnice, kde byl těsně předtím, než ji potkal.

„To mrhlení, to mě obzvlášť štve.“

„Prosím vás, přestaňte mlít o mrhlení,“ odsekl Arthur.

„Já klidně přestanu, když přestane mrholit.“

„Podívejte se . . .“

„Ale já vám povím, co bude, až přestane mrholit, jo?“

„Ne.“

„Chlístat.“

„Cože?“

„Bude chlístat.“

Arthur zíral přes okraj svého šálku na ohavný svět venku. Nemá to nejmenší smysl, že tu sedí. Dovedla ho sem spíš pověřivost než logika. Ale osud, jako by ho chtěl navnadit připomenutím, že podobné náhody se stávají, ho svedl dohromady s řidičem nákladáku, kterého tu potkal minule. Čím víc se ho snažil ignorovat, tím víc byl zatahován do gravitačního pole jeho otravné konverzace.

„Řekl bych,“ pronesl Arthur neurčitě a přitom si spílal, proč se vůbec namáhá něco říkat, „že přestává.“

„Ha!“

Arthur jen pokrčil rameny. Měl by se sebrat a jít. To by měl udělat. Prostě se sebrat a jít.

„Nikdy nepřestane!“ vztekle křikl řidič. Bouchl do stolu, rozlil si čaj a na chvíli skutečně vypadal, že se z něj trochu kouří. Jenže člověk nedokáže jen tak odejít, aniž by odpověděl na takovouhle poznámku.

„Samozřejmě, že přestane,“ odporoval řidiči. Nebyla to zrovna elegantní námitka, ale bylo nutno ji vyslovit.

„Prší... v jednom... kuse!“ běsnil řidič a bouchal do rytmu do stolu. Arthur zavrtěl hlavou.

„To je pitomost, říkat, že prší pořád ...“ namítl. Řidičovo obočí vylétlo uraženě vzhůru.

„Pitomost? Proč by to měla bejt pitomost? Proč by měla bejt pitomost říkat, že prší pořád, když prší pořád?“

„Včera nepršelo.“

„V Darlingtonu jo.“

Arthur se obezřetně odmlčel.

„Tak co, zeptáte se mě, kde jsem byl včera?“

„Ne.“

„Ale určitě to uhodnete.“

„Vážně?“

„Začíná to na D.“

„Fakticky?“

„A můžu vám říct, že tam přímo chcalo.“

„Sem si nikdy nesedej, kámo,“ zavolal na Arthura vesele náhodný host v montérkách. „To je totiž Koutek Bouřkového mračna. Rezervováno speciálně pro starýho ‚Dešťový kapičky padaj na mou hlavu‘. Takovejhle koutek je v každý kafrně odsud až po slunný Dánsko. Držet se na dostřel, to je moje rada. Děláme to všichni. Jak to de, Robe? Porád je co dělat? Nasadils’ pneumatiky do mokrého počasí? Ha ha.“

Proplul kolem a šel vykládat vtip o Britt Eklandové někomu o pár stolků dál.

„Vidíte to, žádnéj z těch parchantů mě nebere vážně,“ stěžoval si Rob McKenna. „Ale všichni věděj, že je to pravda,“ dodal temně, předklonil se a zašilhal, „věděj, že je to pravda!“

Arthur se zamračil.

„Tak třeba moje žena,“ zasyčel vlastník a řidič McKennovy kamiónové přepravy za každého počasí. „Říká, že je to nesmysl a že dělám cavyky a furt

si stěžuju kvůli úplnému nic, ale,“ dramaticky se odmlčel a střelil nebezpečným pohledem z koutku oka, „kdykoliv zavolám, že jedu domů, dycky uklidí prádlo!“ Hrozivě zamával kávovou lžičkou. „Co vy na to?“

„No . . .“

„Ale já mám notes,“ pokračoval, „Diář. Vedu si ho už patnáct let. Píšu tam o každém místě, kde sem byl. Každý den. A taky jaký bylo počasí. A to bylo bez rozdílu,“ vztekle zavrčel, „příšerný. Celou Anglii sem zjezdil, Skotsko i Wales. Celej kontinent, Itálii, Německo, jezdil sem tam a zpátky do Dánska, v Jugoslávii sem byl. Všechno to mám zaznamenaný a zakreslený. Dokonce i když jedu navštívit bráchu,“ dodal, „do Seattlu.“

„Nejspíš byste to měl někomu ukázat,“ poradil mu Arthur, který se konečně zvedl k odchodu.

„To taky udělám,“ řekl Rob McKenna výhrůžně. A udělal.

4.17

Zoufalství, deprese. A zase zoufalství a deprese. Potřeboval se něčím zaměstnat, a tak si vymyslel plán. Zjistí, kde byla jeho jeskyně. Na prehistorické Zemi bydlel v jeskyni, ne zrovna pěkné, vlastně dost hnusné, ale . . . Žádné ale. Byla to dokonale hnusná jeskyně a on ji nenáviděl. Ale bydlel v ní pět let, takže se z ní stal v jistém smyslu domov, a člověk má rád přehled, kde všude byl doma. Arthur patřil k tomuto typu lidí, a tak se vydal do Exeteru koupit si počítač. No ovšem, to je to, co vlastně doopravdy chtěl, počítač. Ale měl pocit, že by měl nejdřív mít nějaký vážný důvod, než půjde a vyklopí spoustu peněz na dřevo za něco, co by většině lidí jinak připadalo jako hračka. A tohle byl jeho vážný důvod. Zjistit přesné místo jeskyně na prehistorické Zemi. Vysvětlil svůj záměr prodavači v obchodě s počítači.

„Proč?“ zeptal se prodavač. Tohle byla otázka na tělo.

„No dobře, to vynecháme,“ mávl muž rukou. „Jak?“

„Víte, doufal jsem, že s tímhle mi pomůžete.“

Prodavač vzdychl a nahrbil ramena.

„Máte nějaké zkušenosti s počítači?“

Arthur zauvažoval, jestli se má zmínit o palubním počítači Eddiem na Srdci ze zlata, který by úkol zvládl během vteřiny, nebo o Hlubině myšlení nebo — ale rozhodl se, že raději ne.

„Ne,“ odpověděl.

„Vypadá to na zábavné odpoledne,“ řekl prodavač počítačů, ale jen pro sebe. Arthur si přesto koupil počítač značky Apple. Během několika dní si také obstaral astronomický software, zanesl pohyby hvězd, nakreslil hrubé ná-

črty postavení nebeských těles, jak si je zapamatoval, když vykoukl za noci z jeskyně, a celé týdny pak pilně pracoval, přičemž se vesele vyhýbal závěru, k němuž, jak věděl, musí nakonec nevyhnutelně dojít, totiž že celý projekt je naprosto absurdní. Hrubé náčrty z paměti nebyly k ničemu. Nevěděl ani, jak daleko do minulosti má jít, až na Fordův přibližný odhad, že je to „pár milionů let“, a navíc se dost nevyznal v matematice. Nakonec však přece vypracoval metodu, která ho měla přivést alespoň k nějakému výsledku. Rozhodl se, že se nedá odradit faktem, že při neuvěřitelné směsici vymyšlených pravidel, hrubých zaokrouhlení a instinktivních dohadů, s nimiž pracoval, bude mít hodně velké štěstí, když se strefí do správné galaxie. Provedl výpočty a došel k výsledku. Dejme tomu, že je to správný výsledek. Kdo to může posoudit? Náhoda tomu chtěla, že díky myriádám nepředvídatelných náhod skutečně došel k přesnému výsledku, což ovšem nemohl nikdy zjistit. Vypravil se tedy do Londýna a zaklepal na příslušné dveře.

„Jéje. Myslela jsem, že nejdřív zavoláte.“

Arthur jen užasle zíral.

„Pojďte dál, ale jen na chvíli,“ vyzvala ho Fenchurch, „zrovna jsem na odchodu.“

4.18

Letní den v Islingtonu, plný truchlivého kvílení strojů na restaurování starožitností. Fenchurch samozřejmě neměla odpoledne čas, a tak se Arthur s pohledem blaženě zaměřeným potuloval a nahlížel do všech obchodů, které jsou v Islingtonu velmi praktické, jak jistě potvrdí každý, kdo pravidelně shání staré nástroje na opracování dřeva, helmy z búrské války, mlýnské kameny, kancelářský nábytek nebo ryby.

Slunce se opíralo do střešních zahrádek. Pražilo na architekty a instalatéry. Pražilo na advokáty i zloděje. Pražilo na krámky s pizzou. A obzvlášť pražilo na agenty s nemovitostmi. Pražilo i do Arthura, když vcházel do obchodu se starožitným nábytkem. „Tohle je moc zajímavý dům,“ vykládal majitel obchodu vesele.

„Má sklep, odkud vede tajná chodba do blízké hospody. Byla zřejmě vybudována pro Prince Regenta, aby v případě potřeby mohl uniknout.“

„Myslíte pro případ, že by ho někdo přistihl, jak kupuje nábytek z loupáné borovice,“ poznamenal Arthur.

„Ne, proto ne,“ bránil se obchodník.

„Musíte mi prominout,“ omlouval se Arthur, „jsem strašně šťastný.“

„Chápu.“

Zamženě bloumal dál a najednou zjistil, že je před kanceláři hnutí Gre-enpeace. Vzpomněl si na obsah přihrádky, kterou nadepsal „K vyřízení — spěchá!“ a kterou od té doby ani neotevřel. S veselým úsměvem vpochodo-val dovnitř a oznámil, že přináší příspěvek, aby mohli být delfini puštěni na svobodu.

„To je náramná švanda,“ řekli mu, „běžte pryč.“

Takovou reakci přece jen nečekal, takže to zkusil znova. Tentokrát se vy-sloveně rozzuřili, a tak jim jen nechal nějaké peníze a šel zase ven na slunce. Krátce po šesté se vrátil k Fenchurchinu domu v postranní uličce, v ruce láhev šampaňského.

„Podrž to,“ vyzvala ho, vsunula mu do ruky tlusté lano a zmizela ve velkých dveřích z bílého dřeva, na nichž se na černé železné zástrčce houpal mohutný visací zámek. Dům byl přestavěný ze stáje a stál za zchátralou budovou Králov-ské zemědělské koleje v Islingtonu v uličce zabydlené jinak lehkým průmyslem. Kromě velkých stájových dveří měl dům také normální vstupní dveře s ele-gantně natřenými dřevěnými výplněmi a klepátkem v podobě delfína. Jediné, co na nich bylo divné, byl práh, vysoký skoro tři metry, protože dveře byly umístěny ve vyšším ze dvou podlaží a patrně byly kdysi užívány ke skládání sena pro hladové koně. Z cihlové zdi nade dveřmi vyčuhovala staříčká kladka, a přes ni bylo provlečeno lano, jehož konec teď Arthur držel. Na druhém konci lana viselo violoncello. Dveře ve výšce se otevřely.

„Fajn,“ ozvala se Fenchurch, „zatáhni za provaz a pak cello srovnej a pošli mi je.“

Arthur zatáhl za provaz, pak cello ustálil.

„Ale teď nemůžu tahat za provaz, to bych musel cello pustit.“

Fenchurch se nahnula dolů.

„Držím ho,“ křikla. „Můžeš tahat.“

Nástroj s lehkým pohupováním doputoval na úroveň dveří a Fenchurch ho vmanévrovala dovnitř.

„A teď pojď nahoru,“ zavolala. Arthur zvedl tašku s nákupem a vešel stá-jovými dveřmi. Chvil se vzrušením. Místnost v přízemí, kterou už předtím krátce zahlédl, byla jen zhruba zařízená a plná krámů. Stál tam mohutný starý litinový mandl, v koutě bylo složeno překvapivé množství kuchyňských dřezů. Arthur se nejprve lekl, když tu uviděl stát i kočárek, ale hned zjistil, že je hodně starý a zcela bezproblémově plný knížek. Stará betonová pod-laha byla nádherně popraskaná. V takovém rozpoložení se Arthur nacházel, když vykročil vzhůru po rozvrzaných dřevěných schodech v rohu na druhém konci místnosti. Dokonce i popraskaná betonová podlaha mu připadala téměř nesnesitelně smyslná.

„Kamarád architekt mi pořád říká, že by s tímhle prostorem dokázal udě-

lat divy,“ vykládala Fenchurch konverzačně, zatímco se Arthur nořil z otvoru v podlaze.

„Vždycky přijde, stojí v úžasu a brblá cosi o prostoru a objektech a událostech a úžasných kvalitách světla, načež řekne, že potřebuje tužku a na pár týdnů zmizí. Takže se tu žádné úžasné věci zatím neodehrály.“

Horní místnost však byla i tak úžasná, jak si Arthur všiml, když se rozhlédl. Strídmě vymalovaná a zařízená hlavně polštáři a kromě jiného i stereo aparaturou s reproduktory, jaké by udělaly dojem i na hochy, co postavili Stonehenge. Byly tu bledé květiny a zajímavé obrazy. V půdním prostoru byla vybudovaná jakási galerie ukrývající postel a také koupelnu, v níž, jak mu vysvětlila Fenchurch, by se dala houpat kočka. „Ale,“ dodala, „jen kdyby to byla hodně trpělivá kočka a nevadilo jí, že se párkrát pořádně praští do hlavy. Tak. To by bylo.“

„Ano.“

Chvíli se na sebe dívali. Z chvíle se stala delší chvíle, a najednou to byla hodně dlouhá chvíle, tak dlouhá, že se dalo těžko říct, odkud všechen ten čas pochází. Pro Arthura, který dokázal upadnout do rozpaků, když byl dostatečně dlouho ponechán o samotě s žíhanou voděnkou, to byl okamžik plynulého zjevení. Náhle si připadal jako zvíře narozené v zoo a chované v těsné kleci, které se jednoho rána probudí a zjistí že dvířka jeho klece tiše zejí dokořán a do dálky, až ke vzdálenému vycházejícímu slunci se táhne šedavá a růžová savana, zatímco všude kolem se probouzejí nové zvuky.

Když hleděl na její otevřeně se tážající tvář a oči, jež se usmívaly sdíleným překvapením, uvažoval, jaké jsou to asi zvuky. Nikdy předtím si neuvědomil, že život k nám promlouvá hlasem, který nám přináší odpovědi na otázky, které mu neustále klademe, nikdy dříve si toho hlasu nepovšiml a nepoznal jeho barvu, dokud mu, právě v tuto chvíli, neřekl něco, co mu ještě nikdy neřekl, a to slovo znělo „Ano“. Fenchurch konečně s mírným zavrtěním hlavy sklopila oči.

„Já vím,“ řekla. „Nesmím zapomínat,“ dodala, „že patříš k lidem, kteří nedokážou ani dvě minuty udržet kousek papíru, aby s ním nevyhráli tombolu.“

Odvrátila se.

„Pojďme se projít,“ navrhla rychle. „Do Hyde Parku. Převléknu se do něčeho míň vhodného.“

Měla na sobě dost přísné tmavé šaty, ne zrovna padnoucí, které jí moc neslušely.

„Nosím je speciálně, když jdu za učitelem hry na cello,“ vysvětlovala. „Je to hodný dědula, ale někdy mi připadá, že ze všeho toho šmidlání se trochu moc vzrušuje. Za chvíli jsem dole.“

Zlehka vyběhla po schodech na galerii a zavolala dolů: „Dej láhev do led-

nice, na potom!“

Když usazoval láhev šampaňského do dvířek lednice, všiml si, že hned vedle sedí její přesné dvojče.

Přešel k oknu a vyhlédl ven. Pak se otočil a začal si prohlížet její desky. Shora zaslechl šustění šatů padajících na zem. Hovořil k sobě o tom, co je za člověka. Přísně si nakázal, že bude, alespoň pro tuto chvíli, pevně a neochvějně upírat oči na hřbety jejích desek, číst si jejich tituly, uznale přikyvovat, a třeba ty zatracené placky i počítat. Bude mít skloněnou hlavu. Kteréžto rozhodnutí totálně a do puntíku nesplnil. Pozorovala ho shora tak soustředěně, že zřejmě ani nevnímala, že se na ni dívá. Pak náhle zavrtěla hlavou, spustila přes hlavu lehké opalovací šaty a hbitě zmizela v koupelně. Za chvíli se opět vynořila, celá usměvavá a v klobouku proti slunci seběhla se schodů s neuvěřitelnou lehkostí. Pohybovala se zvláštním, tanečním krokem. Když viděla, že si toho všiml, zlehka sklonila hlavu na stranu.

„Líbí?“ zeptala se.

„Vypadáš nádherně,“ řekl prostě, protože to byla pravda.

„Hmmmm,“ podivila se, jako by vlastně neodpověděl na její otázku. Zavřela dveře v horním podlaží, které zůstaly celou dobu otevřené, a rozhlédla se po nevelkém pokoji, jako by se chtěla přesvědčit, jestli může být na chvíli ponechán sám sobě. Arthur sledoval její pohled, a pak ve chvíli, kdy se zrovna díval opačným směrem, vylovila cosi ze zásuvky a vpašovala to do plátěné tašky, kterou měla v ruce. Arthur na ni znovu pohlédl.

„Jdeme?“

„Věděl jsi, že se mnou není všechno v pořádku?“ zeptala se s mírně tázavým úsměvem. Její přímost zastihla Arthura nepřipraveného.

„Mno... slyšel jsem nějaké neurčité...“

„Zajímalo by mě, kolik toho o mně vlastně víš,“ přerušila ho.

„Pokud jsi to slyšel, odkud si myslím, žeš to slyšel, tak to není pravda. Russell si jednoduše vymýšlí, protože se nedokáže vyrovnat s pomyslením, co to doopravdy je.“

Arthur pocítil šlehnutí úzkosti.

„A co to tedy je?“ zeptal se. „Můžeš mi to říct?“

„Neboj se,“ uklidňovala ho, „není to vůbec nic hrozného. Je to jen neobvyklé. Opravdu hodně neobvyklé.“

Dotkla se jeho ruky a pak se nahnula a zlehka ho políbila.

„Moc by mě zajímalo,“ nadhodila, „jestli dneska večer dokážeš přijít na to, co to je.“

Arthurovi připadalo, že kdyby na něj někdo v tu chvíli poklepal, zazvonil by hlubokým, dlouho znějícím tónem jako jeho šedé akvárium, když do něj cvrnkne nehtem.

4.19

Forda Prefecta rozčilovalo, že ho neustále budí střelba. Vyklouzl z průlezu pro údržbu, který si uzpůsobil na jakýsi kotec tím, že zneškodnil některé hlučnější stroje v jeho okolí a vystlal ho ručníky. Slezl po přístupovém žebříku a začal mrzutě prohledávat chodby. Působily klaustrofobicky a byly špatně osvětlené, a i to málo chabého světla, co tu bylo, neustále blikalo a zatmívalo se, jak se energie přelévala z jednoho konce lodi na druhý a přitom vyvolávala silné vibrace a vrzavé, vrčivé zvuky. Jenže to nebylo ono. Zastavil se a opřel se o zeď, protože kolem něj s ošklivým zaječením prolétlo cosi, co vypadalo jako malý stříbrný elektrický vrták. Ani to nebylo ono. Znaveně prolezl dveřmi v přepážce a dostal se tak do širší chodby, byť stejně chabě osvětlené. Loď sebou škubla. Škubala sebou už hodnou chvíli, ale tentokrát to bylo horší. Kolem s děsivým řinčením propochodovala menší četa robotů. To také nebylo ono. Z jednoho konce chodby se sem valil štiplavý kouř, a tak se vydal opačným směrem. Prošel kolem řady monitorovacích obrazovek zapuštěných do zdi a chráněných tvrzeným, byť silně poškrábaným perspexem. Na jedné z nich jakýsi hnusný šupinatý zelený plaz nabubřele žvanil a vztekle cosi hulákal o systému jediného převoditelného volebního práva. Nebylo jasné, jestli je pro nebo proti, ale zjevně měl na věc velmi vyhraněný názor. Ford stáhl zvuk.

Ale to také nebylo ono. Prošel kolem dalšího monitoru. Šla na něm reklama na nějakou zubní pastu, po které se zřejmě budete cítit volní, když ji budete používat. Do toho vřeštěla nějaká ohavná hudba, ale to také nebylo ono. Narazil na jinou, mnohem větší třírozměrnou obrazovku, která monitorovala, co se děje venku kolem ohromné stříbrné xaxisijské lodi. Zastavil se a sledoval, jak tisíc pozuby ozbrojených zirzelských robotích hvězdných křížníků profičelo kolem temného stínu měsíce rýsujícího se na pozadí oslepujícího kotouče hvězdy Xaxis a jak na ně loď současně vypustila ze všech otvorů hrůzně nepochopitelné síly v podobě ošklivě oslepující záře. Tohle bylo ono. Ford podrážděně zavrtěl hlavou a promnul si oči. Kecl si na porouchané tělo matně stříbrného robota, který zřejmě předtím hořel, ale teď už vychladl natolik, aby se na něm dalo sedět. Zívá a vyhrabal z brašny svůj exemplář Stopařova průvodce Galaxií. Aktivoval obrazovku a zběžně prolistoval několik hesel třetího a čtvrtého stupně. Hledal nějakou dobrou kúru na nespavost. Našel heslo ODPOČINEK, což zřejmě bylo právě to, co potřeboval. Objevil podheslo ODPOČINEK A ZO-TAVENÁ, a právě chtěl jít dál, když vtom dostal lepší nápad. Podíval se na obrazovku monitoru.

Bitevní vřava se vteřinu od vteřiny stupňovala a rámus byl přímo ohlušující. Loď se chvěla, ječela a škubala sebou pokaždé, když vydala nebo přijala nový příval omračující energie. Pohlédl zpět na Průvodce a rychle prolistoval několik

pravděpodobných míst. Najednou se zasmál a znovu zapátral v brašně. Vylovil maličký modul pro uskladnění paměti, otřel z něj chuchvalec prachu a drobky a zapnul ho do zdířky na zadní straně Průvodce. Když do modulu načerpal veškeré relevantní informace, zase ho vypnul, lehce ho nadhodil na dlaní, uklidil Průvodce do brašny, spokojeně se zašklíbil a odešel pátrat po databankách palubního počítače.

4.20

„Důvodem, proč slunce za letních večerů, a zvláště v parcích, klesá tak nízko,“ vykládal vážný hlas, „je, aby bylo lépe vidět, jak dívkám poskakují kozičky. Jsem přesvědčen, že je tomu tak.“

Arthur s Fenchurch šli zrovna kolem a potěšeně se tomu zasmáli. Fenchurch přítele na chvíli pevněji objala.

„A jsem si jist,“ pokračoval kudrnatý zrzavý mladík s dlouhým tenkým nosem, deklamující ze svého lehátka na břehu jezírka Serpentine v Hyde Parku, „že kdyby člověk tuhle teorii rozvedl, zjistil by, že naprosto přirozeně a logicky vyplývá ze všeho,“ obrátil se naléhavě k hubenému tmavovlasému kamarádovi povalujícímu se na vedlejší lehátku a deprimovaně dumajícímu o svých pupíncích, „o čem mluvil Darwin. To je jisté. Je to nepopiratelné. A navíc,“ dodal, „se mi to moc líbí.“

Prudce se otočil a zašilhal přes brýle na Fenchurch. Arthur ji zakormidloval trochu dál a cítil, jak se bezhlesně třese.

„Můžeš hádat znova,“ vyzvala ho, když se přestala smát.

„Tak dobře,“ souhlasil, „je to loket. Levý loket. Máš v nepořádku levý loket.“

„Špatně,“ zasmála se, „úplně špatně. Jsi na nesprávné stopě.“

Letní slunce klesalo mezi stromy v parku a vypadalo — ale raději se vyvarujme slovní fašírky. Hyde Park je úžasný. Všechno je v něm úžasné, až na smetí a odpadky v pondělí ráno. Dokonce i kachny jsou tu úžasné. Ten, kdo dokáže projít Hyde Parkem za letního večera a nezapůsobí to na jeho city, patrně projíždí v sanitce, s hlavou zakrytou prostěradlem. Je to park, v němž lidé dělají mnohem více neobvyklých věcí než kdekoli jinde. Arthur s Fenchurch například objevili muže v šortkách, který cvičil pod stromem na dudy. Dudák na chvíli umkl, aby odehnal párek Američanů, kteří se nesměle pokoušeli vpašovat něco mincí do krabice, v níž si dudy přivezl.

„Ne!“ hulákal na ně, „jděte pryč! Já jenom cvičím.“

Začal znova nadouvat vak svého nástroje, ale ani zvuky, které vyluzoval, jim nemohly pokazit náladu. Arthur ovinul kolem dívky paže a pak je zvolna

posunoval dolů.

„Zadeček to asi nebude,“ pronesl po chvíli, „nevypadá to, že by s ním bylo něco v nepořádku.“

„Správně,“ potvrdila, „je úplně v pořádku.“

Políbili se tak dlouze, že nakonec i dudák odešel cvičit na druhou stranu stromu.

„Povím ti příběh,“ začal zase Arthur.

„Tak dobře.“

Našli si kousek trávníku, kde bylo relativně málo dvojic ležících doslova na sobě, usedli a pozorovali nádherné kachny a nízké sluneční paprsky pohrávající si na vodě, která proudila pod nádhernými kachnami.

„Příběh,“ připomněla Fenchurch a přitiskla se k jeho paži.

„Který ti dá představu, jaké věci se mi obvykle přiházejí. Je naprosto pravdivý. Víš, lidi někdy vyprávějí historky, které se údajně přihodily nejlepší kamarádce sestřenice jejich manželky, ale nejspíš si je vymyslel někdo z nich. A tenhle příběh se jim dost podobá, až na to, že se skutečně stal, a já vím, že se skutečně stal, protože člověk, kterému se to přihodilo, jsem já sám.“

„Jako třeba s tím lístkem z tomboly.“

Arthur se zasmál. „Ano. Šel jsem zrovna na vlak,“ začal vyprávět. „Když jsem dorazil na nádraží...“

„Povídala jsem ti někdy,“ přerušila ho Fenchurch, „co se přihodilo mým rodičům na nádraží?“

„Ano, povídala.“

„Já jen pro jistotu.“

Arthur mrkl na hodinky. „Asi bychom měli pomýšlet na návrat,“ usoudil.

„Nejdřív mi pověz ten příběh,“ řekla Fenchurch pevně. „Dorazil jsi na nádraží.“

„Měl jsem ještě dvacet minut času. Spletl jsem si dobu odjezdu. Ale vlastně je stejně dobře možné,“ dodal po chvilkové úvaze, „že si dobu odjezdu spletky Britské dráhy. To mě předtím nenapadlo.“

„Tak dál,“ zasmála se Fenchurch.

„A tak jsem si koupil noviny, že si vyluštím křížovku a šel jsem do bufetu na kafe.“

„Ty luštiš křížovku?“

„Ano.“

„V kterých novinách?“

„Obvykle v Guardianu.“

„Myslím, že se snaží vypadat moc chytře. Já mám radši The Times. A zvládl jsi ji?“

„Co?“

„Křížovku v Guardianu.“

„Ještě jsem se na ni nestačil podívat,“ odpověděl Arthur, „zatím se teprve snažím koupit si kafe.“

„Tak dobře. Kup si kafe.“

„Už si ho kupuju. A taky pár sušenek.“

„Jaké?“

„Lahodné čajové.“

„Ty jsou moc dobré.“

„Mám je rád. S nákladem čerstvě získaných komodit jdu ke stolku a sedám si. Ale neptej se mě, jak ten stolek vypadal, protože už je to nějaký čas a nevzpomínám si. Nejspíš byl kulatý.“

„Tak dobře.“

„Načrtnu ti situaci. Sedím u stolku. Po levé ruce noviny. Po pravé šálek kávy. Uprostřed stolku balíček sušenek.“

„Vidím to jako před očima.“

„Ale koho nevidíš, protože jsem se o něm ještě nezmínil, je člověk, který u stolku už seděl. Sedí naproti mně.“

„Jak vypadá?“

„Úplně obyčejně. Kufřík. Společenský oblek. Nevypadal zrovna, že by mohl vyvést něco divného. “

„Aha. Tenhle typ znám. A co udělal?“

„Tohle. Nahnul se přes stolek, vzal balíček sušenek, otevřel ho, jednu vyndal a ... “

„Co udělal?“

„Snědl ji.“

„Cože?“

„Snědl ji.“

Fenchurch na něj užasle zírala. „A co jsi propánajána udělal ty?“

„Udělal jsem to, to by za daných okolností udělal každý zmužilý Angličan.“ řekl Arthur. „Byl jsem nucen jeho chování ignorovat.“

„Cože? A proč?“

„Víš, na takovéhle situace člověk není vytrénován. Pátral jsem ve své duši, ale neobjevil jsem ve své výchově, zkušenostech ani prvotních instinktech nic, co by mi řeklo, jak mám reagovat, když mi někdo úplně jednoduše, klidně, přímo před mým nosem ukradne sušenku.“

„No, mohl jsi ... “

Fenchurch se zamyslela. „Musím přiznat, že si sama nejsem jista, jak bych reagovala. A co bylo dál?“

„Zuřivě jsem koukal do křížovky,“ pokračoval Arthur. „Nedokázal jsem vyluštit ani jedno heslo, tak jsem usrkl trochu kávy, ale byla příliš horká, takže

se nedalo nic dělat. Tak jsem se vzmužil. Vzal jsem si taky sušenku a usilovně jsem se snažil nevšimnout si, že balíček je nějakým záhadným způsobem už otevřený...“

„Tak vidíš, přece jen se bráníš, nedáš si to líbit.“

„Ano, po svém. Snědl jsem sušenku. Snědl jsem ji záměrně ostentativně, aby nemohlo být pochyb o tom, co dělám. Já když sním sušenku,“ dodal Arthur, „tak zůstane snědená.“

„A co udělal ten člověk?“

„Vzal si další. Na mou duši,“ dušoval se Arthur, „opravdu to tak bylo. Vzal si další sušenku a snědl ji. Jasně jak facka. Tak jistě, jako že teď sedíme na zemi.“

Fenchurch se neklidně zavrtěla.

„Potíž je v tom,“ pokračoval Arthur, „že když jsem neřekl nic poprvé, bylo o to těžší věc nakousnout napodruhé. Co jsem měl říct? ‚Promiňte, nemohl jsem si nepovšimnout, že... ehm...‘ To by jaksi nebylo ono. Ne, ignoroval jsem to, ještě rázněji než předtím.“

„Panenko skákavá...“

„Zase jsem zíral na křížovku, a nemohl pohnout ani s jediným slovem, a tak jsem do jisté míry projevil stejného ducha jako Jindřich V. v den svatého Kryspína...“

„Cože?“

„Šel jsem znovu do boje. Vzal jsem si další sušenku. Naše oči se na okamžik střetly.“

„Asi takhle?“

„Ano, totiž ne, takhle zase ne. Ale střetly se. Jen na okamžik. Pak jsme oba odvrátili zrak. Ale můžu ti říct,“ vyprávěl pohnutě Arthur, „že ve vzduchu bylo trochu elektřiny. U stolu přece jen narůstalo jisté napětí. V tu chvíli.“

„To si dovedu představit.“

„A tak jsme spořádali celý balíček. On, já, on, já...“

„Celý balíček?“

„Bylo tam jen osm sušenek, ale v tu chvíli nám připadalo, že tam tak sedíme a jíme sušenky už celý život. Gladiátoři sotva mohli být v horší situaci.“

„Gladiátoři by se museli utkat na slunci,“ poznamenala Fenchurch. „To je přece jen fyzicky náročnější.“

„To je fakt. Takže nakonec mezi námi zůstal ležet jen prázdný obal a ten člověk, když dokončil svůj zlotřilý čin, se konečně zvedl k odchodu. Samozřejmě že se mi ulevilo. Čirou náhodou můj vlak hlásili až o chvíli později, a tak jsem dopil kafe, zvedl se, vzal si noviny a pod novinami...“

„Ano?“

„Ležely moje sušenky.“

„Cože?“

Fenchurch nevěřila svým uším. „Cože?“

„Už je to tak.“

„Ne!“ vyjekla a smíchy se skácela na trávník. Pak se znova posadila.

„Ty totální pitomo,“ zajíkala se, „Ty osobo jedna málem úplně pomatená.“

Povalila ho na záda, překulila se přes něj, políbila ho a zase se odkulila.

Překvapilo ho, jak málo váží.

„Teď mi zase něco pověz ty.“

„Myslím,“ nasadila tichý a chraptivý hlas, „že jsi hodně stál o to vrátit se domů.“

„Nač ten spěch,“ odvětil ležérně, „nejdřív chci, abys mi vyprávěla nějakou příhodu.“

Zadívala se nad jezero a uvažovala.

„Tak dobře,“ řekla nakonec, „jen jednu krátkou. A není tak legrační jako ta tvoje, ale... To je jedno.“

Pohlédla dolů. Arthur přímo hmatatelně cítil, že je to jeden z těch okamžiků. Zdálo se, že vzduch kolem nich nehnutě stojí a čeká. Arthur si přál, aby šel pryč a hleděl si svého.

„Když jsem byla malá,“ začala vyprávět. „Historky tohohle typu tak vždycky začínají: ‚Když jsem byla malá...‘ Zkrátka přicházíme teď k okamžiku, kdy holky vždycky řeknou ‚Když jsem byla malá‘, a začnou se svěřovat. Tak teď jsem k tomu došli. Když jsem byla malá, měla jsem nad postelí takový obrázek... Co si o tom zatím myslíš?“

„Zatím se mi to líbí. Myslím, že tvá příhoda má spád. Postelové téma uvádíš elegantně a na samém začátku. Motiv obrázku by se dal trochu rozvinout.“

„Byl to takový obrázek, o jakém se předpokládá, že se dětem líbí, jenže jim se nelíbí. Plný roztomilých zvířátek, která dělají samé roztomilé věci.“

„To znám. Taky jsem jimi měl zamořený pokoj. Králíci ve vestách, myslím.“

„Přesně tak. A ti králíci byli na voru, a s nimi taky různé myši a sovy. Možná že tam byl i nějaký jelen.“

„Na voru.“

„Na voru. A na tom voru taky seděl chlapeček.“

„Mezi králíky ve vestách a sovami a jeleny.“

„Správně. Chlapeček typu veselý cikánský grázlík.“

„Uf.“

„Musím říct, že ten obrázek mě znepokojoval. Před vorem totiž plavala vydra, a já jsem vždycky v noci ležela a bděla a dělala jsem si starosti kvůli té vydrě, že musí táhnout vor se všemi těmi zatracenými zvířaty, která by tam správně neměla být, a ta vydra měla tak tenký ocásek, na kterém celý vor

táhla, že mi připadalo, že to musí bolet, když ho táhne v jednom kuse. Trápilo mě to. Nijak naléhavě, jen jaksi neurčitě, ale pořád.

A pak jednoho dne — nezapomeň, že jsem se na ten obrázek dívala noc co noc po několik let — jsem si najednou všimla, že vor má plachtu. Nikdy předtím jsem ji neviděla. S vydrou bylo všechno v pořádku, jen si tak plavala.“

Pokřčila rameny.

„Dobrá příhoda?“ zeptala se.

„Konec je slabší,“ zhodnotil Arthur. „Posluchači vykřikují ‚Ano, ale co z toho?‘ Až sem to bylo dobré, ale před závěrečnými titulky to potřebuje větší švih.“

Fenchurch se zasmála a objala si kolena.

„Bylo to jako náhlé zjevení, léta téměř nepostřehnutelné starosti ze mě náhle spadla, jako když se sundá závaží a z černobílého filmu se stane barevný, jako když náhle zaliješ suchý klacík. Náhlé posunutí perpsektivy, které říká: ‚Odlož starosti, svět je dobré a dokonalé místo. Je to ve skutečnosti úplně snadné.‘ Nejspíš si myslíš, že to povídám, abych mohla dodat, že takhle jsem si připadala dnes odpoledne nebo tak něco, vid’?“

„Já vlastně . . .“ znejistěl Arthur, jehož klid byl náhle narušen.

„To je v pořádku,“ ujistila ho. „je to tak. Přesně tak jsem si připadala. Ale víš, už jsem to zažila, dokonce v silnější podobě. Neuvěřitelně silně. Obávám se, že jsem tak trochu typ,“ zahleděla se do dálky, „na náhlá překvapivá zjevení.“

Arthur tonul v nejistotě a nebyl schopen promluvit, a tak usoudil, že bude moudřejší ani se o to pro tu chvíli nepokoušet.

„Bylo to strašně divné,“ vyprávěla stylem, jakým by asi jeden z egyptských pronásledovatelů líčil chování Rudého moře, když na ně Mojžíš napráhl svou hůlku, jako krapet zvláštní.

„Strašně divné,“ opakovala, „celé dny před tím ve mně narůstal strašně divný pocti, jako kdybych měla porodit. Ne, takové to vlastně nebylo, bylo to spíš jako bych byla do něčeho zapojována, kousek po kousku. Ne, ani tak ne, jako by celá Země, skrze mě, směřovala . . .“

„Neříká ti náhodou něco,“ přerušil ji Arthur jemně, „číslo čtyřicet dva?“

„Cože? Ne, o čem to mluvíš?“ zvolala Fenchurch.

„Jen mě tak něco napadlo,“ zamumlal Arthur.

„Arthure, myslím to vážně, tohle je pro mě strašně důležité, strašně vážné.“

„Já to myslel naprosto vážně,“ uklidňoval ji Arthur, „jen tím Vesmírem si někdy nejsem jist.“

„Co tím myslíš?“

„Jen mi to hezky dopověz,“ vyzval ji. „A netrap se, jestli to zní divně. Věř mi, že mluvíš s někým, kdo viděl hodně divných věcí,“ dodal, „a nemyslím tím sušenky.“

Přikývla a zdálo se, že mu věří. Náhle mu sevřela paži.

„Bylo to tak prosté,“ vzdychla, „tak nádherně a neuvěřitelně prosté, když to přišlo.“

„Co to bylo?“ zeptal se Arthur tiše.

„Arthure, víš,“ zatvářila se nešťastně, „to je právě to, co už nevím. A ta ztráta je k neunesení. Když se pokouším dostat se v myšlenkách zpátky, začne se to všechno míhat a poskakovat, a když se snažím hodně usilovně, dostanu se jen k tomu šálku a pak se mi udělá černo před očima.“

„Cože?“

„Stejně jako v tvé příhodě se nejlepší část příhodila v kavárně. Seděla jsem tam u šálku čaje. Předcházelo tomu mnoho dní narůstajícího pocitu, že jsem zapojena. Myslím, že jsem dokonce jemně bzučela. Na ulici, naproti kavárně nějakí dělníci pracovali na stavbě. Sledovala jsem je oknem přes obruď svého šálku s čajem, což mi vždycky připadalo jako nejhezčí způsob, jak pozorovat lidi při práci. A najednou to bylo v mé hlavě, zpráva odkudsi. Byla tak prostá! Všechno dávalo dokonalý smysl. Posadila jsem se zpřímá a pomyslela jsem si: ‚Ach, tak je to tedy v pořádku.‘ Byla jsem tak udivená, že jsem málem upustila šálek, vlastně asi jsem ho opravdu upustila. Ano,“ dodala zamyšleně, „určitě jsem to udělala. Dává to všechno nějaký smysl?“

„Až k tomu šálku to bylo v pořádku.“

Zavrtěla hlavou, jednou a ještě jednou, jako by si ji chtěla pročistit, což bylo přesně to, oč se pokoušela.

„Ano, tak to přesně je,“ povzdychla si. „V pořádku, až k tomu šálku. To je okamžik, kdy mi připadalo, že svět doslova vybuchl.“

„Cože...?“

„Vím, že to zní praštěně a všichni říkají, že to byly halucinace, ale pokud to byly halucinace, pak mám halucinace na obrovské třídimenzionální obrazovce s šestnáctistopým Dolby stereo a nejspíš by si mě měli půjčovat lidi, které už nudí filmy o žralocích. Bylo to, jako by se mi země doslova roztrhla pod nohama, a ... a ...“

Lehce poplácala trávu, jako by se chtěla ujistit, a pak si zřejmě rozmyslela, co chce říci.

„Probudila jsem se v nemocnici. Od té doby jsem tam každou chvíli. A proto ve mně náhlá zjevení, že všechno bude v pořádku vyvolávají jistou nervozitu.“

Podívala se na svého společníka. Arthur se prostě přestal zabývat podivnými anomáliemi spojenými s návratem na rodný svět, nebo je lépe řečeno přesunul do části mysli nadepsané „K promyšlení — spěchá!“

„Tady je svět,“ řekl si. „Tady je, ať už z jakéhokoli důvodu, a tady také zůstane. A já na něm.“

Ale teď se mu začínal vlnit a rozmazávat jako oné noci v autě, kdy mu Fenchurchin bratr vykládal hloupé historky o agentovi CIA v nádrži. Francouzská ambasáda se mu rozmazala. Stromy se rozmazaly, Jezero se začalo vlnit, ale to bylo úplně normální a nebylo třeba se kvůli tomu plašit, protože na něm právě přistála šedá husa. Husy se měly skvěle, odpočívaly a netrápily je žádné odpovědi, k nimž by chtěly znát otázku.

„Ale abych nezapomněla,“ řekla najednou Fenchurch zvesela s úsměvem a s rozzářenýma očima, „s jednou částí mé osobnosti není vše v pořádku, a budeš muset přijít na to, co to je. Půjdeme domů.“ Arthur zavrtěl hlavou.

„Co se děje?“ podivila se. Arthur ovšem nezavrtěl hlavou proto, že by nesouhlasil s jejím návrhem, který považoval za vynikající, za jeden z nej-skvělejších návrhů na světě, nýbrž proto, že se zase pro jednou snažil zbavit nutkavého pocitu, že až to bude nejméně očekávat, najednou z nějakých dveří vyskočí Vesmír a bafne na něj.

„Jen si to snažím pořádně srovnat v hlavě,“ vysvětlil Arthur. „Říkáš, že jsi měla pocit, jako by Země skutečně... explodovala...“

„Ano. Ale nebyl to jen pocit.“

„Jak tvrdí všichni ostatní,“ doplnil váhavě, „to jest halucinace?“

„Ano, ale, Arthure, to je směšné. Lidi si myslí, že když prostě řekneš ‚halucinace‘, vysvětlí se tím, všechno, co chceš, a ať je to cokoli, čemu nerozumíš, nakonec to zmizí. Je to jen slovo a nevysvětluje nic. Nevysvětluje to, proč zmizeli delfini.“

„Ne,“ potvrdil Arthur. „Ne,“ dodal zamyšleně. „Ne,“ dodal znovu, v ještě hlubším zamyšlení. „Cože?“ řekl nakonec.

„Nevysvětluje to, proč zmizeli delfini.“

„Ne,“ potvrdil Arthur. „To jistě ne. Které delfiny myslíš?“

„Co tím myslíš, které delfiny? Mluvím to tom, že všichni delfini zmizeli.“

Položila mu ruku na koleno, takže si uvědomil, že tetelivý pocit, který mu běhal po páteři, není způsoben tím, jak ho hladila po zádech, ale že to musí být ono ošklivé mrazení, které se často dostavovalo, když se mu někdo pokoušel něco vysvětlit.

„Delfini?“

„Ano.“

„Všichni delfini,“ pečlivě artikuloval, „zmizeli?“

„Ano.“

„Delfini? Říkáš, že všichni delfini zmizeli? Takhle to říkáš?“ Arthur se snažil udělat si ve věci naprosto jasno.

„Arthure, kde jsi prokristapána byl: Všichni delfini zmizeli v týž den, kdy jsem...“

Pozorně se mu zahleděla do udivených očí. „Cože...?“

„Delfini nejsou. Jsou pryč. Zmizeli.“

Pátrala v jeho tváři.

„Copak jsi to opravdu nevěděl?“

Z jeho zaraženého výrazu jasně vyplývalo, že ne.

„Kam se poděli?“

„Nikdo neví. To právě znamená, že zmizeli.“

Na okamžik se odmlčela. „Vlastně existuje jeden člověk, který o tom údajně něco ví, ale tvrdí se, že bydlí v Kalifornii a že je blázen. Pomýšlela jsem na to, že ho navštívím, protože mi to připadá jako jediné vodítko k tomu, co se mi přihodilo.“

Pokrčila rameny a pak se na něj dlouze a klidně zahleděla. Položila mu ruku na tvář.

„Opravdu bych ráda věděla, kde jsi byl. Myslím, že se ti tehdy také přihodilo něco hrozného. Proto jsme se navzájem poznali.“

Rozhlédla se po parku, který teď stahoval do svých tenat soumrak.

„Teď máš někoho, komu to můžeš říct.“

Arthur si zvolna, dlouze, za celý rok vzdychl.

„To je hodně dlouhá historie.“

Fenchurch se přes něj natáhla a přitáhla si plátěnou tašku.

„Souvisí to nějak s tímhle?“ zeptala se. Předmět, který vylovila z tašky, byl omlácený a opotřebovaný cestováním, protože byl vrhán do prehistorických řek, opékán sluncem, které žhne tak rudě na pouštích Kakrafúnu, zpola pohřben v mramorových píscích, jež lemuji opojné odpařující se oceány Santraginu V., mrzl na ledovcích měsíce Jaglanu Beta, sedělo se na něm, na různých kosmických lodích se do něj kopalo, mlátilo a vůbec se s ním špatně zacházelo, a protože jeho výrobci předpokládali, že přesně takové věci se mu můžou přihodit, prozíravě ho opatřili bytelným plastickým obalem, na který vyvedli velkými vřidnými písmeny slova: „Nepropadejte panice.“

„Kdes k tomu přišla?“ zeptal se Arthur vyjeveně a vzal jí předmět z ruky.

„Ále, myslela jsem si, že to bude tvoje. V Russelově autě, tehdy v noci. Vypadlo ti to. Byl jsi na hodně místech, o kterých se tam mluví?“

Arthur vyjmul Stopařova průvodce Galaxií z obalu. Vypadal jako maličký plochý přizpůsobivý počítač typu laptop. Ťukl na několik knoflíků a na obrazovce zazářil text.

„Na pár místech jsem byl.“

„Můžeme se tam podívat?“

„Cože? Ne,“ odsekl příkře, pak přece jen změkl, ale zůstával ve střehu. „Chtěla bys?“ zeptal se a doufal, že odpoví ne. Bylo to od něj hodně velekorysé, že neformuloval otázku „Ale nechceš se tam podívat, vid' že ne?“ která takovou odpověď předpokládá.

„Ano,“ řekla. „Chci vědět, jaká byla ta zpráva, kterou jsem ztratila, a odkud přišla. Protože si myslím,“ dodala a přitom se zvedla a rozhlédla se po stále temnějším parku, „že nepřišla odtud.“

„A dokonce si ani nejsem jista,“ doplnila ještě a ovinula Arthurovi ruku kolem pasu, „že vím, kde je tady.“

4.21

Stopařův průvodce Galaxií je, jak již bylo mnohokrát výstižně řečeno, velmi pozoruhodná věc. Je to v podstatě, jak napovídá sám název, průvodce či příručka. Problémem, nebo spíš jedním z mnoha problémů, protože je jich hodně, a jejich rozsah neustále zahlcuje civilní, obchodní a trestní soudy ve všech oblastech Galaxie, zvláště, pokud je to možné, ty zkorumpovanější, je toto.

Předchozí věta dává smysl. V tom problém netkví. Problém zní takto: Změna. Přečtěte si to ještě jednou a pochopíte.

Galaxie se rychle mění. Je toho upřímně řečeno tolik, co se do poslední částčky neustále pohybuje, neustále mění. Pro zásadového a svědomitého šéfredaktora pilně se snažícího, aby toto masívně podrobné a složité elektronické dílo udrželo krok se všemi měnicími se okolnostmi a podmínkami, které Galaxie produkuje každou minutu každé hodiny každého dne, tak trochu noční můra, řeknete si možná, a budete se mýlit. Váš omyl bude spočívat v tom, že si neuvědomíte, že šéfredaktor, stejně jako všichni šéfredaktoři, které Průvodce kdy měl, nechápe skutečný význam slov „zásadový“, „svědomitý“ nebo „pilný“ a má sklon vypořádat se s nočními můrami nejjednodušším možným způsobem. Hesla se revidují, nebo případně nerevidují, prostřednictvím subeta sítě podle toho, jestli se dobře čtou. Vezměte si například případ Brequindy v Avalarském Fothu, proslulé v mýtech, legendách a šíleně nudných třídímní zionálních miniseriálech jakožto domov vznešeného a magického Fuolornského Ohnivého draka.

V dávných dobách, před příchodem Sortha z Bragadoxu, kdy Fragilis pěl a Queneluxský Saxaquin vládl železnou knutou, kdy vzduch byl sladký a noci vonné, a přece kdekterá tehdy dokázala být pannou, i když jak si mohli myslet, že by někdo mohl být jen vzdáleně takovému absurdnímu tvrzení uvěřit, se vším tím sladkým vzduchem a voňavých nocích a nevímčímještě, se dnes můžeme jen dohadovat, v těch dobách tedy nebylo na Brequindě v Avalarském Fothu možné hodit kamenem, aniž byste netrefili alespoň půl tuctu Fuolornských Ohnivých draků.

Jestli byste chtěli něco takového udělat, to je úplně jiná záležitost. Ne že by Ohniví draci nebyli v podstatě mírumilovný živočišný druh, což skutečně

byli. Jenže měli všechno rádi k sežrání, a právě jejich náklonnost často způsobovala vážné problémy: člověk často zraňuje ty, které má rád, zvláště je-li člověk Fuolornským Ohnivým drakem s dechem jako raketový motor a zuby jako plot rezidence. Další problém byl v tom, že když se draci dostali do takovéhle nálady, dost často pak zranili i spoustu dalších, které měli rádi jiní lidé. Když k tomu připočtete poměrně malé množství šilenců, kteří tehdy pobíhali po Brequindě v Avalarském Fothu a házeli kameny, zjistíte, že dost velký počet lidí tehdy utrpěl zranění způsobená draky. A vadilo jim to snad? Nevadilo. Zaslechl je kdy kdo, že by naříkali na osud? Ne. Fuolornští draci byli ve všech zemích Brequindy v Avalarském Fothu uctíváni pro svou drsnou krásu, vznešené způsoby a zvyk kousnout každého, kdo je neuctíval. Proč tomu tak bylo?

Odpověď je jednoduchá. Sex. Z nějakého nevyzpytatelného důvodu působí obrovští, oheň dštící magičtí draci, když letí nízko na obloze za měsíční noci, která je i tak nebezpečně sladká a voňavá, téměř nesnesitelně sexy. Proč to tak je, to by vám romantismem zpitomělí obyvatelé Brequindy v Avalarském Fothu asi nepověděli, a rozhodně by neztráceli čas debatami na toto téma, protože jakmile se na obzoru objevilo hejno Fuolornských Ohnivých draků s hedvábnými křídly a koženými těly, šup, a už polovina Brequindanů upalovala s druhou polovinou do lesa, aby tam společně strávili rušnou noc bez dechu, a pak se ráno s prvními paprsky úsvitu vynořili celí šťastní a samý úsměv, přičemž dívky tvrdily, velmi roztomile, že jsou stále pannami, byť uzardělými a lepkavými. Feromony, tvrdí někteří badatelé. Někaký sonický efekt, domnívají se jiní. Brequinda byla neustále natřískaná výzkumníky, kteří se snažili přijít na kloub té záhadě a dávali si přitom hodně na čas. Není tedy celkem divu, že vizuálně přitažlivý popis všeobecného stavu věcí na této planetě v Průvodci získal značnou popularitu mezi stopaři, kteří se jím dávají vést, a tak nikdy nebyl z knihy vyjmut, a proto zůstává na moderních cestovatelích, aby sami zjistili, že dnešní Brequinda v Městském státě Avalarů je sotva víc než beton, striptýzové podniky a Dračí hamburgerové bary.

4.22

Noc v Islingtomu byla sladká a voňavá. Žádní Fuolornští Ohniví draci v uličce ovšem nelítali, a kdyby se tu náhodou nějaký objevil, mohl by si klidně odskočit naproti na pizzu, protože ho nebude třeba. A kdyby se snad přece jen vyskytl nějaký naléhavý případ, zatímco by ještě pořádal svou Americkou Žhavou s ančovičkou navíc, mohl by vždycky vzkázat, aby někdo hodil na stereo Dire Straits, kteří, jak je dnes známo, mají skoro stejný účinek.

„Ne,“ řekla Fenchurch, „Ještě ne.“

Arthur hodil na stereo Dire Straits. Fenchurch otevřela dveře v horním patře, aby vpustila dovnitř ještě víc sladkého voňavého nočního vzduchu. Oba seděli na nějakém kusu nábytku sestávajícím z polštářů, velmi blízko u otevřené láhve šampaňského.

„Ne,“ trvala na svém Fenchurch, „ne, dokud nezjistíš, co je se mnou v nepořádku, která část to je. Ale myslím,“ dodala velmi tichoulinkým hlasem, „že klidně můžeme začít tam, kde teď máš ruku.“

„Kterým směrem se mám pustit?“ zeptal se Arthur.

„Dolů,“ poradila mu, „v tomto případě.“

Arthur posunul ruku.

„Dolů znamená vlastně opačným směrem,“ pípala.

„Aha.“

Mark Knopfer má mimořádnou schopnost přimět skokana ze stratosféry, aby hulákal a zpíval jako andělé v sobotu večer, když jsou unavení z toho, jak byli celý týden hodní, a potřebují pořádné silné pivo — což není na tomto místě relevantní, protože deska ještě k tomuto místu nedohrála, jenže až tam dojde, bude se dít spousta jiných věcí, a navíc kronikář nemá v úmyslu sedět tady se seznamem skladeb a stopkami, takže mu připadá nejlepší odbýt si zmínku teď, kdy ještě děj postupuje pomalým tempem.

„Takže se dostáváme k tvému kolenu,“ snažil se Arthur. „Máš nějaký strašný, tragický problém s levým kolenem.“

„Mé levé koleno je v naprostém pořádku,“ uvedla Fenchurch věc na pravou míru.

„Tak je to tedy.“

„Věděl jsi že...“

„Co?“

„Ehm, to je v pořádku, vidím, že věděl. Ne, pokračuj.“

„Takže to bude souviset s tvými chodidly...“

Usmála se ve slabém světle a vyhýbavě zavrtěla rameny na polštářích. Vzhledem k tomu, že ve Vesmíru existují polštáře, a to na Betě Škůrodravě, ob dva světy od močálů, kde žijí matracáci, kterým se strašně líbí, když se na nich někdo vrtí, obzvláště vrtí-li se vyhýbavě, protože ramena se přitom pohybují v synkopickém rytmu, je škoda, že tu nebyly. Nebyly, ale takový už je život.

Arthur držel na klíně její chodidlo a pozorně je zkoumal. Jasně uvažování mu v tu chvíli ztěžovaly různé aspekty toho, jak jí šaty splývaly kolem nohou.

„Musím přiznat,“ vzdal se nakonec, „že vlastně nevím, co hledám.“

„To uvidíš, až to najdeš,“ ujišťovala ho. „Opravdu to poznáš.“

Trochu se zajíkla. „Tohle to není.“

S pocitem stále větší zmatenosti Arthur pustil její levou nohu na zem a přesunul se, aby mohl zkoumat pravou. Předklonila se, objala ho a políbila, protože deska právě dohrála k onomu místu, o němž, kdybyste nahrávku znali, byste věděli, že jakékoli jiné chování prostě nedovolí. Pak mu nabídla pravou nohu. Pohládl ji, přešel prsty kolem kotníku, pod prsty, po nártu, ale nemohl najít nic, co by nebylo v pořádku. Pozorovala ho ohromně pobaveně, pak se zasmála a zavrtěla hlavou.

„Ne, nepřestávej, ale tohle to není.“

Arthur přestal a zamračil se na její levou nohu na podlaze.

„Nepřestávej.“

Pohládl jí pravou nohu, přešel prsty kolem kotníku, pod prsty, po nártu a řekl: „Chceš říct, že to má co dělat s nohou, kterou právě držím ...?“

Znovu předvedla ono pokrčení ramen, jaké by vneslo tolik radosti do života prostomyslného polštáře z Bety Škůrodravé. Zamračil se.

„Zvedni mě,“ vyzvala ho tiše. Pustil její pravou nohu na podlahu a vstal. Ona také. Zvedl ji do náruči a znovu se políbili. Trvalo to nějakou chvíli, a pak řekla: „Teď mě zase polož.“

Stále ještě zmatený uposlechl.

„Tak co?“

Pohlédla na něj téměř vyzývavě.

„Tak co je v nepořádku s mýma nohama?“

Stále ještě nechápal. Posadil se na zem, pak se postavil na všechny čtyři, aby si prohlédl její nohy tak říkajíc in situ, v jejich přirozeném habitat. Při pohledu zblízka ho zarazila zvláštní věc. Dal hlavu až k zemi a zíral. Následovala dlouhá odmlka. Pak se ztěžka posadil.

„Ano,“ prohlásil. „Už vím, co je v nepořádku s tvýma nohama. Nedotýkají se země.“

„Tak... tak co si o tom myslíš...?“

Arthur bystře vzhlédl a spatřil obavu v jejích očích, které náhle ztemněly. Kousla se do rtu a roztřásla se.

„Co...“ vykoktala. „Ty jsi...?“

Setřásla vlasy dopředu přes oči plnicí se temnými slzami strachu. Arthur se rychle zvedl, objal ji a jedinkrát ji políbil.

„Možná že umíš to, co já,“ nadhodil a vyšel rovnou ze předních dveří v horním patře. Deska se právě dotočila k nejparádnějšímu kousku.

4.23

Kolem hvězdy Xaxis zuřila bitva. Stovky hrozivých, po zuby ozbrojených zirzelských lodí byly zničeny a rozdrceny na atomy ničivými silami, jež měla mohutná stříbrná xaxisijská loď ve svém arzenálu. Část měsíce byla také pryč. Odstřelila ji silová děla, která dokázala rozervat samotné předivo vesmíru, jímž prolétala. Zbývající zirzelské lodi, ač hrozné a po zuby ozbrojené, vypadaly teď vedle ničivé síly xaxisijského křižníku směšně bezmocné a prchaly do úkrytu za rychle se rozpadajícím měsícem, když tu xaxisijská loď, která je zběsile pronásledovala, náhle oznámila, že potřebuje dovolenou a opustila bitevní pole. Na chvíli zavládl ještě větší strach a úžas, ale loď byla pryč. S pomocí nesmírných sil, jimiž vládla, se míhala ohromnými rozlohami iracionálně zakřiveného prostoru, rychle, lehce a především tiše. V hloubi špinavého, zasmrádlého kotce, vyrobeného z průlezu pro údržbu, chrupal mezi ručníky Ford Prefect a ve snu ho pronásledovaly staré strachy. V jednom okamžiku se mu v dřímotách zdálo o New Yorku.

Ve snu šel pozdě v noci po East Side, podél řeky, která teď byla tak extravagantně znečištěná, že se z ní spontánně vynořovaly nové formy života a domáhaly se sociální podpory a volebního práva. Jedna zrovna proplula kolem a mávala na něj. Ford zamávání oplatil. Bytost se doplácala ke břehu a vyškrábala se na něj.

„Ahoj,“ pravil neznámý, „právě jsem byl stvořen. Jsem po všech stránkách ve Vesmíru nový. Víš o něčem důležitém, co bych měl znát?“

„Uf,“ pravil Ford, poněkud na rozpacích, „Nejspíš bych ti mohl poradit, kde je pár barů.“

„A co láska a štěstí? Cítím hlubokou potřebu takových věcí,“ řekl tvor a zamával tykadly. „Neměl bys nějaké tipy?“

„Tyhle potřeby si můžeš obstarat na Sedmé Avenue,“ poradil mu Ford.

„A také instinktivně cítím,“ pravilo stvoření naléhavě, „že potřebuju být krásný. Jsem krásný?“

„Ty jdeš na věc rovnou, co?“

„Nemá cenu chodit kolem horké kaše. Jsem krásný?“

Záhadný tvor kolem sebe stačil vyronit pořádnou kaluž řídkého bahna a čvachtal a mokval dál. Kolemjdoucí opilec výjev se zájmem pozoroval.

„Z mého hlediska?“ podivil se Ford. „Ne. Ale poslyš,“ dodal po chvíli, „většina lidí se vypracuje. Je tam v řece víc takových, jako jsi ty?“

„Copak já vím, mladíku?“ pravilo stvoření. „Jak jsem už povídal, jsem tu nový. Život je pro mě velká neznámá. Jaký je?“

Teď narazili na oblast, kde Ford cítil, že může být jistou autoritou. „Život,“ pravil rozvážně, „je jako grapefruit.“

„Hm, jak to?“

„No, je takový žlutooranžový a na povrchu dolíčkovaný, a uvnitř je šťavnatý a hňácavý. A uprostřed má jádýrka. Jo, a někteří lidé si ho dávají půlku k snídani.“

„Je tady ještě něco jiného, s čím bych mohl pohovořit?“

„Řekl bych, že jo,“ kývl Ford. „Zeptej se policajta.“

Ford Prefect se ve svém kutlochu zavrtil a obrátil se na druhý bok. Nebyl to zrovna jeho oblíbený typ snu, protože v něm nevystupovala Excentrica Gallumbits, třípradá dívka z Eroticonu VI, která se vyskytovala v mnoha jeho snech. Byl to však aspoň nějaký sen. Konečně spal.

4.24

Naštěstí byl v uličce silný stoupavý vzdušný proud, protože Arthur už nějaký čas tuhle činnost neprovozoval, alespoň ne záměrně, což znamená přesně způsobem, jak se to dělat nemá. Prudce se řítíl dolů a málem si dal ošklivou ránu do zubů o práh. Padal vzduchem, tak šokovaný tím, jakou strašnou pitomost to právě provedl, že úplně zapomněl, že se nemá strefit na zem a také se nestrefil. Skvělý trik, pomyslel si, když to člověk dokáže. Zem mu hrozivě visela nad hlavou. Pokoušel se nemyslet na zem, jak je neuvěřitelně velká a jak by to asi bolelo, kdyby si zem řekla, že přestane viset a náhle na něj spadla. Místo toho se pokoušel přivolat příjemné myšlenky na lemury, což bylo přesně ono, protože si v tu chvíli nemohl vzpomenout, co je vlastně lemur, jestli patří k oněm zvířatům, která ve velkých majestátních stádech dusají plány, nebo jestli to snad jsou pakoně hřívnatí, takže bylo dost obtížné myslet si o nich něco příjemného, aniž by se uchýlil k jakési sentimentální všeobecné blahovůli ve vztahu v veškerenstvu, a to vše zaměstnávalo jeho mysl, zatímco se jeho tělo pokoušelo zvyknout si na skutečnost, že se ničeho nedotýká. Uličkou třepetavě prolétl obal od tyčinky Mars. Po chvíli zdánlivých pochybností a nerozhodností se dal nést větrem a protřepetal se mezi Arthurem a zemí.

„Arthure...“

Země mu stále ještě hrozivě visela nad hlavou, a tak si pomyslel, že je patrně na čase něco s tím udělat, například padat od ní pryč, což také udělal. Zvolna. Velmi, velmi zvolna.

A jak zvolna, velmi velmi zvolna padal, zavřel oči — pečlivě, aby nic nepokazil. Pocit zavíraných očí proběhl celým jeho tělem. Když dorazil do nohou, a celé tělo si teď uvědomovalo že má zavřené oči a nevyvolávalo to v něm paniku, zvolna, velmi, velmi zvolna obrátil tělo jedním směrem a mysl druhým. To by mělo vyřešit problém s prostorovým uspořádáním země. Cítil teď ko-

lem sebe volný vzduch, jak si docela vesele vane, a vůbec mu jeho přítomnost nevadí, a zvolna, velmi velmi zvolna, jakoby z hlubokého, vzdáleného spánku, otevřel oči. Létal samozřejmě už mnohokrát, například na Krikkitu, až se málem zcvokl z ptačích řečí, ale to bylo něco jiného. Tady létal na svém vlastním světě, tiše a bez rozruchu, jen se trochu třásl, ale to se dalo přičítat spoustě věcí, vzhledem k jeho pozici ve vzduchu. Tři až pět metrů pod ním byl tvrdý asfalt a pár metrů vpravo zářila žlutá pouliční světla Upper Street. Postranní ulička byla naštěstí temná, protože světlo, které ji mělo v noci osvětlovat, bylo ovládáno důmyslným časovým spínačem, což v praxi znamenalo, že se zapínalo chvíli před obědem a opět se vypínalo, když se začal blížit večer. Byl tedy zahalen bezpečným pláštěm neproniknutelné temnoty. Zvolna, velmi velmi zvolna zvedl hlavu k Fenchurch, která stála v bezdechém úžasu ve dveřích v horním patře. Viděl její tvář jen pár centimetrů od své.

„Chtěla jsem se tě zeptat,“ promluvila tichým roztřeseným hlasem, „co to děláš. Ale pak mi došlo, že přece vidím, co děláš. Letíš. Takže mi to připadlo jako hloupá otázka,“ dodala po mírně udivené pomlce. Arthur se zeptal: „Dokážeš to taky?“

„Ne.“

„Chtěla bys to zkusit?“

Kousla se do rtu a zavrtěla hlavou, ani ne záporně, ale z pouhé popletenosti. Třásla se jako list.

„Je to úplně snadné,“ naléhal Arthur, „když nevíš jak na to. To je ze všeho nejdůležitější. Nevědět přesně, jak to vlastně děláš.“

Aby ukázal, jak snadné to je, proletěl uličkou, vznesl se přímo dramaticky, a pak se snesl zpět dolů k ní jako bankovka nesená větrem.

„Zeptej se mě, jak jsem to udělal.“

„Jak... jsi to udělal?“

„Nemám tušení. Ani ťuk.“

Zmateně pokrčila rameny. „Tak jak bych mohla. ?“

Arthur se zhoupl ještě o něco doleji a napřáhl k ní ruku.

„Chci aby sis zkusila stoupnout na mou ruku. Jen jednou nohou.“

„Cože?“

„Zkus to.“

Nervózně, váhavě — skoro jako by si zkoušela stoupnout na ruku někomu, kdo se před ní vznáší ve vzduchu, pomyslela si — si mu stoupla na ruku. „A teď druhou.“

„Cože?“

„Přenes váhu na tuhle nohu.“

„Nemůžu.“

„Zkus to.“

„Takhle?“

„Takhle.“

Nervózně, váhavě — skoro jako by, pomyslela si — a pak si přestala říkat jako co je to, co dělá, protože měla pocit, že to vůbec nechce vědět. Upřela velmi, velmi nehnutý pohled na okapovou rouru na střeše zchátralého skladiště, která ji už celé týdny lezla na nervy, protože bylo naprosto jasné, že upadne, a Fenchurch nevěděla, jestli s tím někdo něco udělá, nebo jestli má někomu něco říct, takže na chvíli přestala myslet na skutečnost, že stojí na rukou někoho, kdo nestojí vůbec na ničem.

„A teď,“ radil Arthur, „přenes váhu z levé nohy.“

Myslela na to, že skladiště patří společnosti, která vyrábí koberce a má kanceláře za rohem, a přenesla váhu z levé nohy, takže by tam nejspíš mohla zajít a říct jim o tom okapu.

„Teď přenes váhu z pravé nohy,“ nařizoval Arthur.

„Nemůžu.“

„Zkus to.“

Z tohoto úhlu okap nikdy neviděla, a teď jí připadalo, že bláto a neřádstvo, jímž je ucpán, by také mohlo být ptačím hnízdem. Kdyby se trochu nahnula dopředu a přenesla váhu z pravé nohy, patrně by viděla lépe. Arthura zneklidnilo, že se dole v uličce kdosi pokouší ukrást jí kolo. Nechtěl se v tu chvíli zaplétat do hádek a jen doufal, že ten člověk provede svou tiše a nepodívá se nahoru. Počínal si tiše a šikovně, jako někdo, kdo pravidelně krade bicykly v postranních uličkách a zpravidla neočekává, že by se mu jejich majitelé vznášeli několik metrů nad hlavou. Muž si díky oběma zmíněným návykům počínal velmi relaxovaně a pracoval soustředěně a cílevědomě. Když zjistil, že bicykl je neoddiskutovatelně přivázan smyčkami z legované oceli k železné tyči zapuštěné do betonu, mírumilovně ohnul obě kola a šel si po svých. Arthur vydechl dlouho zdržovaný vzduch.

„Podívej, našla jsem ti kousek skořápky,“ řekla mu do ucha Fenchurch.

4.25

Ti, kdo pravidelně sledují počínání Arthura Denta, mohli snad, přestože se toto líčení skládá z pouhé pravdy a jen pravdy, nabýt z jeho povahy a zvyků dojmu, že přece jen ve svém celkovém složení nepostihuje celou pravdu ve všech jejích zájných aspektech.

Důvody jsou nasnadě. Redigování, výběr a potřeba vyvážit zajímavé pasáže s podstatnými informacemi a vynechat všechny únavné všednosti. Například tyto. „Arthur Dent šel spát. Vyšel po schodech nahoru, po všech patnácti,

otevřel dveře, vstoupil do svého pokoje, zul si boty, svlékl ponožky i všechny ostatní šatstvo a zanechal je v podobě úhledně zmuchlané hromady na podlaze. Oblékl si pyžamo, to modré, proužkované. Umyl si obličej a ruce, vyčistil si zuby, došel si na záchod, uvědomil si, že to zase udělal v opačném pořadí, takže si musel znovu umýt ruce a pak si šel lehnout. Čtvrt hodiny si četl, z čehož prvních deset minut se snažil přijít na to, kam až došel včera večer, pak zhasl světlo a asi tak během minuty spal. Byla tma. Dobrou hodinu ležel na levém boku. Potom se chvíli ze spaní neklidně vrtěl, pak se otočil a spal dál na pravém boku. Další hodinu mu rychle kmitaly oči a zlehka se poškrábal na nose, přestože trvalo ještě dobrých dvacet minut, než se zase obrátil zpátky na levou stranu. A tak strávil noc spaním. Ve čtyři hodiny vstal a šel na záchod. Otevřel dveře záchoda...“ a tak dále.

To jsou prostě žvásty, které nijak neposunují děj románu kupředu. Pravda, jsou z nich složeny pěkně tlustoučké knihy, z jakých žije americký knižní trh, ale ve skutečnosti se s nimi nedostanete nikam. Stručně řečeno, takovéhle věci nikdo nechce vědět. Kromě čistění zubů a pokusů o nalezení čistých ponožek však bylo nutno vynechat i jiné věci, které možná některé lidi zajímají zcela nepřiměřeně. Co třeba celá ta zákulisní záležitost s Arthurem a Trillian, chtějí vědět, došlo tady vůbec k něčemu? Odpověď na takové dotazy samozřejmě zní: starejte se laskavě o sebe. A co vlastně vyváděl celé noci na planetě Krikkit? ptá se jistý druh čtenářů. Že tam nebyli Fuolornští Ohniví draci nebo Dire Straits, to ještě neznamená, že všichni museli noc co noc sedět doma a číst si. Nebo abychom zvolili konkrétnější příklad, co třeba ona noc po schůzi a zasedání výboru na prehistorické Zemi, kdy jsme zastihli Arthura, jak sedí na kopci a sleduje měsíc vycházející nad mírně doutnajícími stromy ve společnosti krásné dívky jménem Mella, která nedávno unikla celoživotnímu údělu zírat každé ráno na stovky téměř stejných fotografií náladově osvětlených zubních past ve výtvarném oddělení jedné reklamní agentury na planetě Golgafrinčam. Jak to tenkrát bylo? Co bylo dál? Odpověď samozřejmě zní, že kniha v tom okamžiku skončila.

Další kniha navázala na jeho příběh až o pět let později, čímž, jak tvrdí někteří čtenáři, už zachází diskrétnost příliš daleko. „Tenhle Arthur Dent,“ ozývá se volání z nejzazších výsep galaxie a nápisy v tomto smyslu byly objeveny i na záhadné sondě z hlubin vesmíru, o níž se vědci domnívali, že pochází z cizí galaxie, ze vzdálenosti tak ohavné, že se nám o ní ani nechce přemýšlet. „Co je vlastně zač, chlap nebo baba? Copak ho nezajímá nic jiného než čaj a obecné problémy života? Copak nemá kuráž? Žádnou vášeň? Copak vůbec, řečeno stručně a výstižně, nešoustá?“ Ti, kdo to chtějí vědět, nechť čtou dál. Ostatní můžou přeskocit na další kapitolu, která je docela zdařilá a vystupuje v ní Marvin.

4.26

Když se vznášeli vzhůru, Arthur si na jeden zbytečný okamžik dovolil pomyslet, že upřímně doufá, že se jeho kamarádi, jimž vřdycky připadal příjemný, ale nudný, a v poslední době spíš divný, zato však nudný, dobře baví v hospodě, ale to bylo naposledy, alespoň na jistou dobu, kdy si na ně vzpomněl. Pluli vzhůru a zvolna kroužili jeden kolem druhého, jako když na podzim padají ze sykamor semena, jenže opačným směrem. A jak se vznášeli, jejich mysl zpívala extatickým vědomím, že buďto je to, do dělají, zhola a naprosto nemožné, anebo má fyzika ještě hodně co dohánět.

Fyzika zavrtěla hlavou a pohlédla opačným směrem a raději se soustředila na to, aby udržela v pohybu auta na Euston Road směřující k nadjezdu na Westway, na to, aby pouliční světla svítla, a když někdo na Baker Street upustí cheeseburger, aby se pěkně rozplácl na zemi. Pod nimi se závratně zmenšovaly korálkům podobné šňůry světél, jimiž zářil Londýn — Londýn, jak si Arthur musel neustále připomínat, nikoli zvláštně zbarvená pole Krikkitu na nejvzdálenějším okraji Galaxie, jejíž světelné skvrny se nezřetelně klenuly na obloze otevírající se nad nimi, ale Londýn — se pohupoval a točil, točil a pohupoval.

„Vyzkoušej si střemhlavý let,“ zavolal na Fenchurch.

„Cože?“

Její hlas zněl v rozlehlé vzdušné prázdnotě podivně jasně, ale vzdáleně. Byl ještě zadýchaný a slabý nevěřícností — jasný, slabý, vzdálený a zadýchaný, to všechno najednou.

„Letíme...“ ozvala se.

„Maličkost,“ odpověděl Arthur, „to nic není. Zkus střemhlavý let.“

„Střem—“ Její ruka se chopila jeho ruky, a v příští vteřině už ji táhla její váha, a najednou, k nevíře, byla pryč, padala kdesi pod ním a zoufale chňapala do prázdna. Fyzika mrkla na Arthura, který bez sebe hrůzou byl v tu ránu také pryč, padal a bylo mu špatně závratí, a každičká částka jeho těla kromě hlasu ječela o pomoc.

Řítili se střemhlav k zemi, protože tohle byl Londýn a v Londýně takovéhle věci vyvádět nemůžete. Nedokázal ji zachytit, protože byli v Londýně, a nikoli milión kilometrů odtud, přesně řečeno tisíc dvě stě devadesát, v Pise, kde Galileo jasně demonstroval, že dvě tělesa padají s přesně stejným zrychlením, nezávisle na váze. Padali. Arthur si se závratí a nevolností uvědomil, že jestli se miní plácát na nebi a věřit všemu, co říkají Italové o fyzice, když nedokážou ani postavit docela obyčejnou věž rovně, pak jsou ve smrtelném průšvihui, a tak si dal zatraceně záležet, aby padal rychleji než Fenchurch. Hrábl po ní shora a pak zašmátral, aby mohl pevněji sevřít její ramena. Podařilo se. Fajn. Tak

teď padají společně, což je moc hezké a romantické, ale neřeší to základní problém, který spočívá v tom, že padají a že země nečeká opodál, jestli má v zásobě ještě nějaké důvtipné triky, ale řítí se jim v ústrety jako rychlovlak. Nemohl ji udržet, protože ji neměl čím ani o co podepřít. Jediné, nač dokázal myslet, bylo, že je zjevně čeká smrt, a pokud chce, aby se stalo něco jiného než to, co je zjevné, bude muset udělat něco jiného, než to, co mu připadá zjevné. Tady se cítil pevný v kramflecích.

Pustil ji, odstrčil ji do sebe, a když k němu obrátila se zděšeným zajíknutím tvář, chytil ji malíčkem za malíček a vyhodil ji nazpět vzhůru, a pak se neohrabaně škrábal za ní.

„Doprdele,“ pravila procítěně, zchváceně oddechovala a lapala po dechu sedíc přitom na absolutním nic. Když se trochu vzpamatovala, letěli dál do noci. Těsně pod úrovní mraků se zastavili a zjišťovali, že to snad ani není možné, kam až se dostali. Na zem se nesměli dívat příliš pevným nebo upřeným pohledem, jen na ni zběžně pohlédnout, jakoby mimochodem. Fenchurch odvážně zkoušela drobné výpady a zjistila, že když se se správným odhadem opře proti větru, dokáže předvést pár přímo brilantních loopingů s drobnou piruetou na konci, po které následoval menší pokles, při němž jí kolem těla mohutně vlály šaty, čímž dospíváme k místu, kde by si čtenáři, kteří dychtí zvědět, co dělali celou tu dobu Ford s Marvinem, měli nalistovat další kapitoly, protože Arthur už nedokázal déle čekat a pomohl jí šaty svléknout. Odpluly směrem dolů a vítr je hnál pryč, až vypadaly jako malý flíček, který nakonec zmizel, a z různých složitých důvodů pak způsobily revoluci v životě jedné rodiny v Hounslow, která je ráno objevila omotané kolem své šňůry s prádlem. V němém objetí se vznášeli stále výš, až nakonec pluli mezi mlžnými přízraky stvořenými z vlhkosti, jaké vidíte, jak se kudrnatí kolem křídel letadla, ale nikdy je neucítíte, protože sedíte v teplíčku v zatuchlém letadle a díváte se poškrábaným plexisklovým okénkem, zatímco něčí synek se vám trpělivě snaží nalít teplé mléko za krk.

Zato Arthur s Fenchurch je cítili, věchýtkovitě řídké a studené, jak se vinou kolem jejich těl, velmi studené, velmi řídké. Cítili teď, dokonce i Fenchurch, chráněná před živly už jen pouhými dvěma kousky oděvu z obchodního domu Marks and Spencer, že pokud se nenechají znervózňovat zákonem gravitace, pouhá zima a řídkost atmosféry se můžou jít vycpat. Jak Fenchurch stoupala do mlžné hmoty mraků, Arthur zmíněné dva kousky oděvu od firmy Marks and Spencer odstranil, velmi, velmi zvolna, což je jediný způsob, jak takovou operaci provést, když letíte a nemůžete použít rukou, a ty pak ráno způsobily značnou spoušť v Isleworthu a Richmondu, bráno odshora dolů. Setrvali v mracích dost dlouho, protože se kupily hodně vysoko, a když se konečně vlhce vynořili nad ně — Fenchurch se přitom zvolna otáčela jako hvězdice

šplouchající se ve stoupajících vodách přílivu — zjistili, že právě nad mraky je noc doopravdy ozářená měsícem. Světlo je temně třpytivé. Tady nahoře jsou úplně jiné hory, ale jsou to hory, s vlastními arktickými sněhy. Vynořili se na vrcholu vysoko navršeného kumulonimbu, a začali se lenivě klouzat po jeho obrysech dolů, Fenchurch teď zase na oplátku pomohla Arthurovi ze šatů, páčila ho z nich, dokud nebyly všechny pryč a celé překvapené se třepetavě snášely dolů do všeobjímající bělosti.

Začala ho líbat, na krk, na hrud', a za chvíli už se vznášeli a zvolna se otáčeli v podobě jakéhosi oněmělého téčka, což by možná přimělo Fuolornského Ohnivého draka, kdyby nějaký náhodou letěl kolem, nacpaný pizzou, aby zaplácal křídly a mírně zakašlal. Jenže v mracích žádní Fuolornští Ohniví draci nebyli a ani být nemohli, protože podobně jako dinosauři, dodové a větší sámkování plejtváci z Velkého Štěkbártlu v souhvězdí Fraz a narodil od Boeingů 747, jejichž výskyt je poměrně hojný, jsou bohužel už vyhynulí a Vesmír už nikdy nic jim podobného nepozná. Důvod, proč na uvedeném seznamu figuruje také Boeing 747 není bez souvislosti s faktem, že něco velmi podobného se přihodilo v Arthurově a Fenchurchině životě o chvíli později. Jsou to velké stroje. Děsivě veliké. Když se nějaký vyskytne poblíž vás ve vzduchu, určitě to nepřehlédnete. Nejprve přijde hřmící příval vzduchu, řítící se stěna ječícího větru, která vás odhodí, pokud jste takoví blázni, že provozujete něco byť jen vzdáleně podobného tomu, co dělali Arthur a Fenchurch v jeho těsné blízkosti, jako motýli při náletu. Tentokrát však sice došlo nejprve ke smutnému pádu a ztracení nervů, ale po chvíli pak k novému přeskupení, přičemž byl v hromovém rachotu signalizován nový, skvělý nápad. Paní E. Kapelsenová z Bostonu ve státě Massachussetts byla starší paní, ano, cítila, že její život je téměř u konce. Viděla toho v životě spoustu, něčemu z toho nerozuměla, a poněkud ji znepokojovalo zjištění, že valná část ji nudila. Bylo to všechno ohromně příjemné, ale možná až příliš racionální, trochu příliš stereotypní. S povzdechem vytáhla malou plastickou roletu a vyhlédla přes křídlo ven. Nejdřív si pomyslela, že by měla zavolat letušku, ale pak si řekla hernajs, to tedy ne, rozhodně ne, tohle je jen pro ni a pro nikoho jiného. A když ti dva záhadní lidé zase sklouzli z křídla a vnořili se do víru vzduchu za vrtulí, cítila se mnohem, mnohem rozjařenější. Nesmírně se jí ulevilo při pomyslení, že doslova všechno, co jí kdy kdo říkal, je nesmysl.

Příštího rána Arthur a Fenchurch spali hodně dlouho, přestože se uličkou neslo neustálé kvílení restaurovaného nábytku. Následující noci prováděli opět totéž, jenže tentokrát s walkmanem značky Sony.

4.27

„To je všechno naprosto úžasné,“ prohlásila Fenchurch o několik dní později. „Ale já potřebuju vědět, co se mi to přihodilo. Víš, mezi námi je jistý rozdíl. Ty jsi něco ztratil a zase to našel, kdežto já jsem něco našla a zase to ztratila. Musím to znovu najít.“

Měla přes den nějaké povinnosti, a tak se Arthur chystal strávit den telefonováním. Murray Bost Henson byl novinář a pracoval v novinách toho typu, co mají malý formát a velká písmena. Bylo by jistě milé říci, že pro to nebyl o nic horší, ale bohužel, nebyla by to pravda. Čirou náhodou byl jediný novinář, kterého Arthur znal, takže mu přesto zavolał.

„Arthure, ty stará polívková lžice, ty jeden starej stříbrnej omáčníku, to je teda mimořádně senzační, že ses ozval. Někdo mi povídal, že ses dal vystřelit do kosmu nebo co.“

Murray používal zvláštní druh konverzačního jazyka, který vynalezl pro své potřeby a kterým nikdo jiný nedokázal hovořit, ani nebyl schopen ho sledovat. Téměř nic z toho co říkal, nemělo vůbec žádný význam. Drobtý, které něco znamenaly, byly tak dokonale pohřbené pod lavinou nesmyslů, že je nikdo nikdy nezaznamenal, když se řítily kolem. A když jste dodatečně zjistili, které partie něco znamenaly, obvykle to věstilo horké chvíle pro všechny zúčastněné.

„Cože?“ podivil se Arthur.

„Jenom drb, ty starej sloní kle, ty můj milej zelenej karetní stolečku, jenom drb. Nejspíš to vůbec nic neznamená, ale možná že od tebe budu potřebovat nějaký výrok.“

„Nemám k tomu co říct, to jsou jenom hospodské řeči.“

„Jenže my z toho žijeme, ty stará endoprotézo, my z toho žijeme. Plus by to zapadlo jako jánevímco do něčeho jinýho do ostatních historek týdne, takže stačí, když to budeš popírat. Promiň, zrovna mi něco vypadlo z ucha.“

Následovala krátká pomlka, na jejímž konci se Murray Bost Henson znovu ozval, a jeho hlas zněl jako po skutečném otřesu.

„Zrovna jsem si vzpomněl, že jsem včera prožil hrozně divnej večer. Ale to ti, starej brachu, vykládat nebudu, jak se mimochodem cítíš po jízdě na Halleyově kometě?“

„Ještě jsem na Halleyově kometě nejel,“ bránil se Arthur s potlačovaným povzdechem.

„Tak dobře. Jak se cítíš po tom, co jsi nejel na Halleyově kometě.“

„Docela fajn, Murrayi.“

Následovala pauza, Murray si zapisoval výrok.

„To mi docela stačí, Arthure, pro mě a Ethel a naše kuřátka to docela stačí. Zapadá to do všeobecný divnosti týdne. Uvažovali jsme, že to nazveme Týden

divů. Dobrý, co?“

„Moc dobrý.“

„Zní to dobře. Nejdřív tu máme toho chlápka, co na něj pořád prší.“

„Cože?“

„Je to naprostá pravda jak podvazek od punčochy. Všechno to má zapsané v černém notýsku a všechno je to ověřitelné ve všech možných srandovních institucích. Meteorologické úřady je z něho šílenější jak ledové banánové koktejly, a z celého světa se slítají pidimužáci v bílých pláštích s malinkými pravítky a krabičkami a násoskami. Tenhle chlap je učiněný včelí koleno, Arthure, učiněná vosí bradavka. Řek bych, že je úplná sada erotogenních zón všech hlavních živočišných druhů Západního světa. Říkám mu Bůh deště. Dobrý, co?“

„Myslím, že jsem ho potkal.“

„Zní to dobře. Co jsi říkal?“

„Možná že jsem ho potkal. Pořád si stěžuje, je to tak?“

„Neuvěřitelný! Tys potkal Boha deště?“

„Pokud je to on. Poradil jsem mu, aby si přestal stěžovat a ten svůj notes někomu ukázal.“

Na Murray Bost Hensonově konci drátu následovala obdivná pauza.

„Tos tedy zabodoval. Tos tedy absolutně vsítl absolutní balón. Poslouchej, víš kolik mu zaplatí ředitel cestovní kanceláře, aby letos nejezdil do Malagy? Chci říct, že když pustíš z hlavy zavražování Sahary a podobný nudný pitomosti, tenhle chlap má před sebou úžasnou kariéru, stačí jen, aby se za peníze vyhýbal některým místům. Stává se z něj skutečný monstrum, možná že ho budeme muset donutit vyhrát bingo. Poslyš, Arthure, možná že budeme chtít otisknout tvůj portrét — Muž, který udělal Boha deště. Zní to dobře, co?“

„Pěkně, ale...“

„Budeme nejspíš potřebovat tvou fotku pod zahradní sprchou, ale to bude v pořádku. Kde teď jsi?“

„Hm, v Islingtonu. Poslyš, Murrayi...“

„V Islingtonu!“

„Ano...“

„A co ta skutečná podivnost tohoto týdne, ta skutečně cvoklá záležitost. Víš něco o těch lítajících lidech?“

„Ne.“

„Ale určitě jo. Tohle je skutečná zuřivá šílenost. To je skutečná sekaná v testíčku. Místní lidi v jednom kuse telefonují, že je tam nějaká dvojice, co po nocích lítá. Naši chlápci z laboratoře jsou celou noc v terénu, aby získali pořádnou fotku. Musels' o tom slyšet.“

„Ne.“

„Arthure, kdes byl? Nojo, vlastně v kosmu, to je fakt, vždyť mám tvůj výrok. Ale to už je dlouho. Poslyš, tenhle týden to bylo každou noc, ty starej strouhanej parmezáne, přímo pod tvým nosem. Ta dvojice zkrátka lítá po nebi a dělá všelijaký možný věci. Tím nemyslím, že by koukali skrz zdi nebo dělali, že jsou most s truhlíkovým nosníkem. Ty nic nevíš?“

„Ne.“

„Arthure, bylo mi téměř nevýslovnou rozkoší s tebou konverzovat, kámo slámo, ale musím jít. Pošlu tam někoho s foťákem a hadicí. Dej mi adresu, už si to znamenám.“

„Poslyš Murrayi, potřebuju se tě na něco zeptat.“

„Mám spoustu práce.“

„Potřebuju zjistit něco o delfínech.“

„To není žádná story. Loňskej hit. Zapomeň na ně. Jsou pryč.“

„Je to důležité.“

„Poslyš, to nikdo nekoupí. Víš, nemůžeš udělat story o trvající nepřítomnosti něčeho, o čem má bejt ten článek. Stejně to není náš rajón, zkus to v Nedělní příloze. Možná že za pár let, někdy kolem srpna otisknou článku Co se stalo s historií, ‚Co se stalo s delfíny?‘. Ale co s tím kdo udělá teď? ‚Delfini stále zmizeli?‘ ‚Trvající nepřítomnost delfínů?‘ ‚Delfini — další dny bez nich?‘ Tahle story umírá, Arthure. Leží na zemi a kope nožičkami ve vzduchu a nakonec se odebere na velký zlatý bodec kdesi na nebesích, ty můj starej kaloni.“

„Murrayi, mě nezajímá, jestli je to story nebo ne. Já chci jen zjistit, jak můžu získat kontakt na toho chlapíka v Kalifornii, co tvrdí, že o tom něco ví. Myslel jsem si, že bys to mohl vědět.“

4.28

„Lidi si o nás začínají povídat,“ řekla Fenchurch starostlivě, když vytáhli její cello nahoru.

„A nejen povídat,“ opravil ji Arthur, „ale i tisknout, velkými tučnými písmeny přímo pod kolonkou výher v bingu. Což je důvod, proč jsem si říkal, že bych měl raději obstarat tohle.“

Ukázal jí dlouhé úzké knížečky s letenkami.

„Arthure!“ zajásala a objala ho. „Znamená to, že jsi s ním mluvil?“

„Prožil jsem den extrémně vyčerpávajících telefonních výkonů,“ referoval Arthur. „Mluvil jsem doslova se všemi odděleními doslova všech novin ve Fleet Street a nakonec jsem získal jeho číslo.“

„Vidím, že jsi tvrdě pracoval, vždyť se přímo koupeš v potu, ty můj ubohý broučku.“

„To není pot,“ vysvětloval Arthur unaveně. „Právě tu byl fotograf. Snažil jsem se mu to vymlouvat, ale — ale to je fuk, podstatné je, že odpověď zní ano.“

„Mluvil jsi s ním.“

„Mluvil jsem s jeho ženou. Říkala že je hrozně divný, takže nepůjde k telefonu hned teď, a jestli bych mohl zavolat ještě jednou.“

Ztěžka usedl, načež si uvědomil, že mu něco chybí a vydal se pro to do ledničky.

„Chceš se něčeho napít?“

„Přímo bych vraždila, jak po tom toužím. Vždycky tuším, že mě čekají perné chvíle, když si mě můj učitel cella prohlédne od hlavy k patě a řekne: „Áno, drahoušku, myslím, že si dneska dáme trochu Čajkovského.““

„Tak jsem zavolał znovu,“ líčil Arthur, „a ona mi řekla, že prý je 3,2 světelných let od telefonu a že mám zavolat ještě jednou.“

„Aha.“

„Tak jsem zavolał ještě jednou. Řekla mi, že se situace zlepšila. Už prý je jenom 2,6 světelných let od telefonu, ale že tak daleko přece jen nedokřikne.“

„Co myslíš,“ zapochybovala Fenchurch, „nemohli bychom promluvit s někým jiným?“

„To je ještě horší. Mluvil jsem s někým z nějakého vědeckého časopisu, kdo ho osobně zná, a ten říkal, že John Watson bude nejen věřit, ale dokonce bude mít i důkaz, často nadiktovaný anděly se zlatými plnovousy, zelenými křídly a sandály od dr. Scholla, že ta nejpraštěnější módní teorie měsíce je naprosto pravdivá. Lidem, kteří budou pochybovat o validitě jeho vizí, triumfálně ukáže řečené dřeváky, a dál se s ním nedostaneš.“

„Netušila jsem, že to bude tak špatné,“ ozvala se Fenchurch tiše. Apaticky si pohrávala s letenkami.

„Tak jsem znovu zavolał paní Watsonové,“ pokračoval Arthur.

„Jmenuje se mimochodem, možná tě to bude zajímat, Arcane Jill.“

„Aha.“

„Jsem rád, že to chápeš. Myslel jsem, že ničemu z toho nebudeš věřit, takže když jsem jí tentokrát volal, nahrál jsem to na telefonní záznamník.“

Přešel k záznamníku a chvíli vztekle manipuloval s tlačítky, protože tento záznamník doporučený časopisem Co vybrat? bylo téměř nemožné použít, aniž byste přitom zešileli.

„Tady to je,“ oznámil konečně a setřel si pot s čela. Hlas byl po cestě na geostacionární družici a zpět slabý a praskavý, ale také strašidelně klidný.

„Možná že bych vám měla vysvětlit,“ pravil hlas Arcane Jill Watsonové, „že telefon je vlastně v místnosti, kam on nikdy nechodí. Je totiž v Blázinci, víte. Wonko Příčetný nerad vstupuje do Blázince, a tak to radši nedělá. Myslím, že bych vám to měla říct, abych vám ušetřila zbytečné telefonování. Kdybyste se s ním chtěl sejit, dá se to snadno zařídit. Je k tomu zapotřebí jen vejít. Schází se s lidmi jen mimo Blázinec.“

Arthurův hlas, maximálně zmatený: „Promiňte, nerozumím vám. Kde je ten blázinec?“

„Kde je Blázinec?“ Ozvala se znovu Arcane Jill Watsonová. „Přečetl jste si někdy návod na balíčku páráték?“

Arthurův hlas na pásku musel přiznat, že ne.

„Možná, že byste to měl udělat. Možná že by vám to leccos objasnilo. Možná že vám to ukáže, kde je Blázinec. Děkuji vám.“

Šum telefonní linky umkl. Arthur vypnul přístroj.

„Snad to můžeme považovat za pozvání,“ pokrčil rameny.

„Podařilo se mi získat jeho adresu od toho chlapíka z vědeckého časopisu.“

Fenchurch se zamračila a zamýšleně pohlédla na Arthura a pak znovu na letenky.

„Myslíš, že to má cenu?“ zeptala se.

„Na jedné věci se všichni, s kým jsem mluvil, shodli,“ odpověděl. „Kromě toho, že je šílený jak ratlík, je jisté, že toho ví o delfínech víc, než kdokoliv jiný na světě.“

4.29

„Důležité hlášení. Toto je let číslo 121 do Los Angeles. Pokud váš dnešní cestovní plán nezahrnuje Los Angeles, je právě nejvhodnější chvíle vystoupit.“

4.30

V Los Angeles si najali auto od jedné z firem pronajímajících auta, která jiní lidé zahodili.

„Přinutit ho, aby zahrnulo za roh je tak trochu problém,“ informoval je chlapík skrytý za slunečními brýlemi, když jim podával klíčky, „někdy je skoro jednodušší vystoupit a najít si auto, co jede tím směrem.“

Jednu noc strávili v hotelu na Sunset Boulevardu, o němž jim kdosi řekl, že se jim bude líbit, protože z něj budou zmatení.

„Všichni jsou tam buďto Angličané nebo moc divní nebo obojí. Mají tam plovárnu, kde se můžete kochat pohledem na anglické rockové hvězdy, jak pózuji pro fotografie a čtou Řeč, pravdu a logiku.“

Byla to pravda. Jeden zpěvák tam byl a počínal si přesně tak. Správce garáží neměl o jejich autě valné mínění, ale to bylo v pořádku, protože oni také ne. Pozdě večer si pak vyjeli Hollywoodskými vrchy po Mulholland Drive a zastavili se nejprve, aby se podívali na oslnivé moře chvějícího se světla, jímž je Los Angeles, a po chvíli zastavili, aby se podívali na oslnivé moře chvějícího se světla, jímž je San Fernando Valley. Shodli se na tom, že pocit oslnění končí na očním pozadí a nijak neovlivňuje žádnou další část těla, a tak se z vyjížďky vrátili podivně neuspokojeni podívanou. Pokud šlo o dramatické kvality moře světla, byly úplně v pořádku, ale světlo je přece určeno k tomu, aby něco osvětlovalo, jenže když projeli tím, co toto obzvlášť dramatické moře světla iluminovalo, nezískali o tom valné mínění. Spali dlouho a neklidně a probudili se v poledne, kdy už bylo pitomé horko. Vydali se po dálnici do Santa Monica podívat se poprvé na Tichý oceán, na který Wonko Příčetný zíral po všechny své dny a většinu nocí.

„Jednou mi někdo vyprávěl,“ dala k lepšímu Fenchurch, „že tady na pobřeží kdysi vyslechl dvě starší dámy, které dělaly to, co teď my, totiž hleděly poprvé v životě na Tichý oceán. Dlouho mlčely a pak řekla jedna druhé: ‚Viš, vlastně ani není tak velký, jak jsem čekala.‘“

Nálada se jim postupně zlepšila, když kráčeli kolem pláže v Malibu a pozorovali milionáře v elegantních chatrčích, jak bedlivě sledují jeden druhého, jak kdo bohatne. Další zlepšení nálady se dostavilo, když se sluneční kotouč začal šinout západní polovinou nebe dolů, a když zase seděli v autě a uháněli směrem k západu slunce, před jakým by nikdo s trochou soudnosti v životě nemohl postavit město jako Los Angeles, najednou si připadali překvapivě a nelogicky šťastní a dokonce jim ani nevadilo, že na příšerném starém autorádiu hrají pouze dvě stanice, a to obě současně. Ale co, obě hrály dobrý rock'n'roll.

„Vím, že nám dokáže pomoci,“ řekla Fenchurch rozhodně, „Já to vím. Jak že se jmenuje, tedy jak si sám říká?“

„Wonko Příčetný.“

„Já vím, že nám může pomoci.“

Arthur by byl rád věděl, jestli jim opravdu bude schopný pomoci, a doufal, že ano, a především doufal, že to, co Fenchurch ztratila, je k nalezení tady na Zemi, ať se tato Země ukáže být čímkoli. Doufal také, a to velmi vroucně a bez přestání už od chvíle, kdy si povídali na březích jezírka Serpentine, že nebude povolán, aby se pokusil vzpomenout si na něco, co záměrně a cílevědomě pohřbil v nejskrytějších zákoutích paměti, kde, jak doufal, ho to konečně přestane strašit.

V Santa Barbara se zastavili v rybí restauraci přestavěné zřejmě ze skladiště. Fenchurch si dala parmici nachovou a prohlásila, že byla lahodná. Arthur si dal biftek z mečouna a prohlásil, že ho dohnal k zuřivosti. Popadl za ruku kolemjdoucí číšnici a vynadal jí.

„Proč je ta ryba tak zatraceně dobrá?“ ptal se rozzuřeně.

„Omluvte mého přítele, prosím,“ oslovila Fenchurch vyjevenou číšnici.
„Myslím, že se konečně má dobře.“

4.31

Kdybyste vzali pár Davidů Bowieů a postavili dva na sebe a pak připojili dalšího Davida Bowiea na konec každé ruky horního z prvních dvou Davidů Bowieů a celý objekt zabalili do špinavého koupacího pláště, pak byste dostali něco, co sice nevypadá přesně jako John Watson, ale těm, kdo ho znají, by to připadalo nutkavě povědomé. Byl vysoký a klátil se.

Když seděl v lehátku a zíral na Pacifik, už ani ne s divokým podezřením jako spíše s hlubokou, poklidnou sklíčeností, bylo poněkud obtížné rozlišit přesně, kde končí lehátko a začíná on, a nejspíš byste váhali položit mu ruku řekněme na předloktí, v obavě, že by celá konstrukce mohla sklapnout a ucvaknout vám palec. Jeho úsměv, když ho na vás zaměřil, byl dost pozoruhodný. Vypadalo to, že je složen ze všech možných nejhorších věcí, jaké vám život může provést, ale které, když je na svém obličejí bleskově přeskládal v daném pořadí, ve vás náhle vyvolaly pocit:

„Aha. Tak to je v pořádku.“

Když promluvil, byli jste rádi, že užíval úsměvu, který ve vás vyvolával tyhle pocity, dost často.

„Ano, jistě,“ kývl, „navštěvují mě. Tady sedávají. Tam, co zrovna sedíte.“

Mluvil o andělech se zlatými plnovousy, zelenými křídly a sandály od dr. Scholla.

„Jedí nachos, které se prý u nich nedostanou. Hodně fetují a báječně se s nimi povídá o spoustě věcí.“

„Opravdu?“ žasl Arthur. „Takže ehm... Kdy to bývá? Kdy přicházejí?“

I on zíral na Pacifik. Po okraji pobřeží pobíhali malí vodouši, kteří zřejmě měli problém: museli hledat potravu v písku, přes který se právě přelila vlna, jenže nemohli vystát, že si namočí nožky. Aby se s tímto problémem vypořádali, běhali zvláštním způsobem, takže vypadali, jako by je zkonstruoval někdo hodně chytrý ve Švýcarsku.

Fenchurch seděla na písku a jen tak si v něm kreslila prsty.

„Většinou přijíždějí o weekendech,“ vykládal Wonko Příčetný, „na malých skútrech. Skvělé stroje.“

Usmál se.

„Aha,“ kýval Arthur, „ano.“

Zaslechl drobné zakašlání a pohlédl na Fenchurch. Načmárala do písku schematický obrázek jich dvou v oblacích v podobě dvou tyčkovitých panáčků. Na okamžik si pomyslel, že ho chce vzrušovat, ale pak si uvědomil, že jde o napomenutí. „Kdo jsme my,“ říkala mu tím, „abychom mohli tvrdit, že je blázen?“

Jeho dům byl opravdu hodně divný, a protože to byla první věc, s níž se Fenchurch s Arthurem setkali, bude možná docela užitečné vědět, jak vypadal. Vypadal takhle: Byl obrácený naruby. Byl tak doslova obrácený naruby, že museli zaparkovat na koberci. Podél toho, co by člověk normálně nazval vnější zdi, která byla vymalovaná vkusnou růžovou, hodící se do pokojů, stály knihovny a také pár oněch zvláštních třínohých půlkulatých stolků, jaké stávají takovým způsobem, jako by naznačovaly, že jimi někdo právě prohnal zeď, a visely tu obrazy, jejichž účelem zjevně bylo, aby působily uklidňujícím dojmem. Skutečná podivnost ale začínala u střechy.

Skládala se sama do sebe jako něco, co by Maurits C. Escher — kdyby měl sklon trávit noci flámováním, což mu ovšem toto vyprávění nikterak nemíní připisovat, i když je při pohledu na jeho obrázky, zvláště ty s těmi divnými schody, někdy dost těžké ubránit se podobným dohadům — mohl vysnit po jednom takovém výstřelku, protože lucerničky, které měly viset uvnitř, byly instalovány zvenčí a trčely vzhůru. Bylo to matoucí. Nápis nad domovními dveřmi pravil: „Vyjděte ven“, což také, ač nervózně učinili. Uvnitř bylo samozřejmě Venku. Hrubé cihlové zdi, pěkně provedené spárování, okapové žlaby v dobrém stavu, zahradní cestička, pár malých stromků, a okna několika pokojů. Vnitřní zdi se táhly dolů, zvláště se ohýbaly a na konci se zase otvíraly jako by, jakousi optickou iluzí — při pohledu na niž by se Maurits C. Escher zamračil a zadumal by se, jak to asi udělali — obsahovaly i samotný Tichý oceán.

„Ahoj,“ pozdravil je John Watson neboli Wonko Příčetný. Fajn, pomysleli si, „Ahoj“, to je něco, s čím se ještě dokážeme vypořádat.

„Ahoj,“ oplatili mu pozdrav a všichni se najednou usmívali. Chvilí byl překvapivě neochotný mluvit o delfínech, vypadal zvláště duchem nepřítomný a říkal „zapomínám. . .“, kdykoli se o nich zmínili, a docela pyšně jim předváděl výstřednosti svého domu.

„Působí mi to zvláštní potěšení,“ vykládal, „a nikomu to nepůsobí žádnou újmu, kterou by nedokázal napravit šikovný optik.“

Líbil se jim. Působil otevřeným a přitažlivým dojmem a zřejmě se dokázal

posmívat sám sobě, dřív než to stačil udělat někdo jiný.

„Vaše žena se zmiňovala o nějakých párátkách,“ začal Arthur a rozhlédl se kolem. Řekl to s vyděšeným výrazem, jako by se bál, že by mohla znenadání vyskočit z některých dveří a zmínit se o nich znovu. Wonko Příčetný se zasmál. Byl to lehký, bezstarostný smích a zněl jako smích, který jeho majitel dříve hodně užíval a byl s ním spokojený. „Á, ovšem,“ přikývl, „to souvisí se dnem, kdy jsem si konečně uvědomil, že svět se definitivně zbláznil, a tak jsem postavil Blázinec, abych ho do něj zavřel, chudáka, a teď jen doufám, že se časem uzdraví.“

V tomto okamžiku začal Arthur být zase trochu nervózní.

„Tady jsme venku z Blázince,“ vysvětloval Wonko Příčetný. Ukázal znovu na hrubou cihlovou zeď, spárování a okapy. „projděte těmihle dveřmi,“ ukázal na první dveře, kterými původně vešli, „a vrátíte se do Blázince. Snažil jsem se ho hezky zařídit, aby se tam chovancům líbilo, ale nemůžu toho pro ně moc udělat. Sám tam už vůbec nechodím. Kdykoli jsem v pokušení, což jsem poslední dobou málokdy, prostě se podívám na nápis nade dveřmi a raději se jím vyhnu.“

„Tenhle?“ zeptala se Fenchurch a celá popletená ukázala na modrou desku s nějakými pokyny.

„Ano. Jsou to slova, která mě proměnila v poustevníka, kterým dnes jsem. Bylo to úplně nečekané. Když jsem je uviděl, hned jsem věděl, co mám dělat.“

Nápis pravil: Uchopte párátka asi v polovině délky. Navlhčete špičatý konec v ústech. Nasaďte do mezizubního prostoru, tupým koncem k dásni. Jemně pohybuje párátkem sem a tam.

„Případalo mi,“ pokračoval Wonko, „že jakákoli civilizace, která ztratí rozum do té míry, že považuje za nutné přikládat podrobný návod k použití k balíčku párátek, není civilizace, ve které bych mohl žít a zůstat normální.“

Znovu se zadíval na Pacifik, jako by ho vyzýval, aby začal běsnit a blouznivě na něj promlouvat, ale oceán tu klidně ležel a hrál si s vodouši.

„A v případě, že by vás napadlo o tom pochybovat, což chápu, že by se klidně mohlo stát, vás ujišťuju, že jsem úplně normální. Proto si říkám Wonko Příčetný, abych o tom lidem ujistil. Wonko mi říkala maminka, když jsem byl malý a neohrabaný a všechno jsem převrhnul, a Příčetný, to je to, co jsem a čím taky míním zůstat,“ usmál se oním úsměvem, který v člověku vyvolal pocit „Aha, tak to je v pořádku“.

„Půjdeme na pláž a podíváme se, o čem bychom si mohli promluvit?“ dodal. Šli tedy na pláž, kde začal mluvit o andělech se zlatými plnovousy a zelenými křídly a sandály od dr. Scholla.

„A co delfini...“ nadhodila jemně Fenchurch.

„Můžu vám ty sandály ukázat,“ nabízel se Wonko.

„Zajímalo by mě, jestli víte...“

„Chcete, abych vám ty sandály ukázal?“ zeptal se. „Mám je. Přinesu je. Vyrábí je společnost dr. Scholla a andělé říkají, že se ohromně hodí do terénu, v němž musí pracovat. Tvrdí, že mají licenci na stánek hned vedle poselství. Když jim říkám, že nevím, co to znamená, říkají, to víš, že ne, a smějí se. Tak já je přinesu.“

Když se vydal zpět dovnitř, nebo ven, podle toho, z jaké stránky se na to díváte, Arthur s Fenchurch se na sebe udiveně a mírně zoufale podívali, pak oba pokrčili rameny a dál si čmárali obrázky do písku.

„Co dělají dneska tvé nohy?“ zeptal se Arthur tiše.

„Mají se fajn. V písku ani ve vodě mi to nepřipadá tak divné. Voda se jich úplně normálně dotýká. Myslím si prostě, že tohle není náš svět.“

Pokrčila rameny.

„Co myslíš, že myslel tím poselstvím?“

„Já nevím,“ odpověděl Arthur, přestože ho v mysli páčila vzpomínka na muže jménem Prak, který se mu bez přestání smál. Když se Wonko vrátil, přinesl něco, co Arthurovi skoro vyrazilo dech. Nebyly to sandály, ty byly docela obyčejné, s dřevěnou podrážkou. „Říkal jsem si, že budete chtít vidět,“ vysvětloval, „co nosí andělé na nohou. Jen tak ze zvědavosti. Já se mimochodem nesnažím nic dokázat. Jsem vědec a vím, co je zapotřebí k důkazu. Ale důvodem, proč si říkám svým dětským jménem, je připomenout si, že vědec musí současně být úplně jako dítě. Když něco vidí, musí říci, že to vidí, ať je to to, co si myslel, že uvidí, nebo ne. Nejdřív se dívat, potom myslet, a nakonec zkoumat. Ale vždycky se nejdřív dívat. Jinak uvidíte jen to, co jste čekali. Většina vědců na to zapomíná. Potom vám ukážu něco, co to dokazuje. Takže další důvod, proč si říkám Wonko Příčetný je, aby si lidi mysleli, že jsem blázen. To mi umožňuje říkat, co vidím, když to vidím. Nemůžete patrně být vědcem, jestliže vám vadí, že si o vás lidi myslí, že jste blázni. Zkrátka myslel jsem si, že byste chtěli vidět tohle.“

Věc, kterou přinesl, byla to, co Arthurovi málem vyrazilo dech. Bylo to nádherné stříbrné šedé skleněné akvárium, zjevně navlas stejné jako nádoba v Arthurově ložnici. Arthur se už třicet vteřin neúspěšně snažil říci, přísně a se zájmutím „Odkud to máte?“

Konečně přišla jeho příležitost, ale propásl ji o pouhou milisekundu.

„Odkud to máte?“ zeptala se Fenchurch přísně a se zájmutím. Arthur na ni přísně pohlédl a se zájmutím řekl: „Cože? Ty jsi někdy něco takového viděla?“

„Ano,“ potvrdila, „mám přesně stejné. Nebo spíš měla jsem. Russell mi ho čajzl a skladuje v něm golfové míčky. Nevím odkud se vzalo, ale mám na Russella děsný vztek, že mi ho čajzl. Copak, máš snad taky takové?“

„Ano, bylo...“

Uvědomili si, že Wonko Příčetný se přísně dívá sem a tam z jednoho na druhého a pokouší se uplatnit se svým zajíknutím.

„Vy taky máte tohle akvárium?“ obrátil se k oběma.

„Ano,“ řekli oba současně. Dlouze a klidně se na ně na oba zadíval a pak pozdvihl nádobu, až se zatřpytila v kalifornském slunci. Nádobu jakoby téměř zpívala se sluncem, zněla intenzitou jeho světla a vrhala temně zářné duhy na písek a na všechny přítomné. Wonko ji obracel v rukou, znovu a znovu. V jemném krajkoví vyleptaných písmen četli slova: „Sbohem a díky za ryby.“

„Víte, co to je?“ zeptal se Wonko tiše. Zvolna a s údivem zavrtěli hlavami, téměř hypnotizováni třpytem pableskujících stínů.

„Je to dárek na rozloučenou od delfínů,“ řekl tichým sotva slyšitelným hlasem, „od delfínů, které jsem miloval a které jsem studoval, s nimiž jsem plaval, krmil je rybami a dokonce jsem se pokoušel naučit se jejich řeč, což byl cíl, který mi nepochopitelně ztěžovali, když vezmu v úvahu, že dokázali naprosto dokonale komunikovat v našem jazyce, když se jim zachtělo.“

S pomalým, velmi pomalým úsměvem zavrtěl hlavou a pak znovu pohlédl z Fenchurch a na Arthura.

„Co jste...“ zeptal se Arthura, „co jste udělal se svým akváriem? Jestli se smím ptát.“

„Ehm, chovám v něm rybku,“ řekl Arthur, poněkud v rozpacích.

„Měl jsem totiž takovou rybku a nevěděl jsem, co s ní, a ehm, když jsem měl to akvárium...“

Rozpacitě zmlkl.

„Nic jiného jste s ním neudělal? Ne,“ usoudil Wonko, „to byste musel vědět.“

Znovu zavrtěl hlavou.

„Má žena v našem akváriu skladovala pšeničné klíčky,“ pokračoval vzápětí a v jeho hlase se ozval nový tón. „Až do včerejšího večera...“

„Co se stalo včera večer?“ zeptal se Arthur pomalu a tlumeně.

„Došly nám obilné klíčky,“ odvětil Wonko vyrovnaně. „Žena odjela koupit novou zásobu,“ dodal. Na chvíli vypadal ztracený ve vlastních myšlenkách.

„A co se stalo potom?“ zeptala se Fenchurch stejně bezdechým tónem.

„Umyl jsem nádobu,“ vyprávěl Wonko. „Velmi pečlivě jsem ji umyl, nesmírně pečlivě, seškrábal jsem veškeré i sebemenší stopy obilných klíčků, a pak jsem ji zvolna utřel antistatickou utěrkou, zvolna, pečlivě, znovu a znovu jsem ji otáčel v rukou. Pak jsem si ji podržel u ucha. Zkusili jste... zkusili jste si ji podržet u ucha?“ Oba zavrtěli hlavami, zvolna a němě.

„Možná, že byste to měli udělat.“

4.32

Temný řev oceánu.

Tříštění vln na březích vzdálenějších, než si může mysl představit.

Němé hřmění hlubin.

A mezi tím volající hlasy, a přece ne hlasy, pobzukující melodie, slůvka, poloartikulované zpěvy myšlenek.

Pozdravy, vlny pozdravů, sklouzávající zpět do neartikulovanosti, slova tříštící se navzájem. Výbuch bolesti na březích Země.

Vlny radosti — kde? Svět nepopsatelně nalezený, nepopsatelně dosažený, nepopsatelně mokrý, zpěv vody.

Fuga hlasů, vykřikujících teď vysvětlení o neodvratné katastrofě, o světě, který má být zničen, příval bezmoci, křeč zoufalství, smrtelný pád, a opět výbuch slov.

A pak náhlé vzednutí naděje, nalezení stínové Země v implikacích zavinutého času, ponorných dimenzí, tah rovnoběžek, tah z hloubi, víření vůle, vír a rozštěpení, závratný let. Náhradní Země vytažena, delfíni pryč.

A pak překvapivě sólový hlas, úplně jasný.

„Tuto nádobu vám věnuje Společnost pro záchranu lidí. Loučíme se s vámi.“

A pak už jen zvuk dlouhých, mohutných, dokonalých šedých těl, odplouvajících s tichým smíchem do neznámých nezbadatelných hloubek.

4.33

Té noci přespali Venku z Blázince a dívali se na televizi odtamtud.

„Chtěl jsem, abyste tohle viděli,“ řekl jim Wonko, když začaly zprávy. „To je můj kolega ze starých časů. Je právě ve vaší zemi a cosi tam zkoumá. Jen se dívejte.“

Na obrazovce se odehrávala tisková konference.

„Pro tuto chvíli se bohužel nemohu vyjádřit ke jménu Bůh deště. My to nazýváme spontánní parakauzální meteorologický fenomén.“

„Můžete nám říci, co to znamená?“

„Nejsem si jist. Buďme v tomto bodě upřímní. Když objevíme něco, čemu nerozumíme, chceme tomu dát nějaký název, kterému vy nerozumíte nebo ho ani neumíte vyslovit. Chci říci, že když vás necháme pobíhat po světě a říkat mu Bůh deště, naznačuje to jaksí, že víte něco, co my nevíme, což, jak se obávám, nemůžeme připustit.“

Ne, nejprve tomu musíme dát nějaký název, který říká, že je to naše, nikoli vaše, a pak začít hledat nějaký způsob, jak prokázat, že to není to, co říkáte vy, ale to, co říkáme my.

A když se náhodou ukáže, že máte pravdu, stejně se budete mýlit, protože my to prostě nazveme... ehm, ‚supernormální‘ — nikoli paranormální nebo supernaturální, protože vy si myslíte, že víte, co tyhle názvy znamenají, tak to ne, my ho nazýváme ‚supernormální inkrementální induktér precipitace‘. Budeme tam někam pravděpodobně muset vsunout nějaké ‚kvazi‘, abychom byli kryti. Bůh deště! Brr, takový nesmysl jsem v životě neslyšel. Musím ovšem přiznat, že na dovolenou bych s ním nejel ani za nic. Děkuji, to bude pro dnešek vše, kromě pozdravu Wonkovi, pokud se dívá — ahoj!“

4.34

Když letěli domů, seděla vedle nich nějaká paní, která je pozorovala dost zvláštním pohledem.

Tiše si povídali.

„Musím to přece vědět,“ naléhala Fenchurch, „a já tuším, že něco víš, co mi nechceš říct.“

Arthur si povzdychl a vylovil kousek papíru.

„Máš tužku?“ zeptal se. Zatápala kolem sebe a našla ji.

„Copak to děláš, drahoušku?“ zeptala se po dvaceti minutách, které strávil mračením, hryzáním tužky, drásáním na papír, škrtáním, novým drásáním, opět hryzením tužky a podrážděným bručením.

„Pokouším se vzpomenout si na adresu, kterou mi kdysi někdo dal.“

„Měl bys mnohem jednodušší život, kdyby sis koupil adresář,“ poznamenala.

Nakonec jí papír podal.

„Opatruj to,“ řekl.

Podívala se na podávaný list. Mezi škrtanci a mazanicemi četla slova: „Hory Quentula Quazgara, Sevorbeupstry, planeta Preliumtarn, slunce Zarss, Galaktický sektor QQ7 Aktivní J Gamma.“

„A co tam má být?“

„Údajně Boží poselství veškerému tvorstvu.“

„To zní, jako že by to mohlo být ono,“ usoudila Fenchurch. „Jak se tam dostaneme?“

„Ty opravdu chceš...?“

„Ano,“ odpověděla neústupně. „Chci to vědět.“

Arthur vyhlédl z maličkého, poškrábaným plexisklem zaskleného okénka na volné nebe venku.

„Promiňte,“ vyrušila je náhle dáma, která si je předtím prohlížela zvláštním pohledem. „Doufám, že vám nebude připadat, že se vnucuji. Tyhle dlouhé lety

mě strašně nudí a ráda si s někým povídám. Jmenuji se Enid Kapelsenová a jsem z Bostonu. Povězte mi, létáte hodně?“

4.35

Rozjeli se do Arthurova domu ve West Country, nacpali pár ručníků a jiných věcí do tašky a pak si sedli a věnovali se tomu, čím většina galaktických stopařů tráví většinu času.

Čekali, až kolem poletí nějaký létající talíř. „Jeden můj kamarád takhle čekal patnáct let,“ poznamenal Arthur jedné noci, když zase seděli a pozorovali nebe pohledem plným beznaděje.

„Kdo to byl?“

„Jmenuje se Ford Prefect.“

Přistihl se, že dělá něco, o čem si nikdy nemyslel, že to ještě kdy dělat bude. Uvažoval, kde je asi Ford Prefect.

Neuvěřitelnou shodou okolností otiskly noviny příštího dne dvě zprávy, z čehož jedna se týkala šokující nehody létajícího talíře a druhá série ošklivých výtržností v hospodách.

Na druhý den se objevil Ford Prefect, vypadal, že má pořádnou kocovinu a stěžoval si, že Arthur nebere telefon.

Vyhlížel opravdu mimořádně špatně, jako by ho nejen protáhli živým plotem pozpátku, ale jako kdyby dotyčný živý plot přitom ještě protáhli pozpátku kombajnem. Vpotácel se do Arthurova obýváku, mávnutím odmítl veškerou pomoc, což byla chyba, protože námaha vynaložená na mávnutí způsobila, že definitivně ztratil rovnováhu a Arthur ho nakonec musel dovést na pohovku.

„Díky,“ vypravil ze sebe Ford, „díky mockrát. Máš...“ řekl ještě a na tři hodiny tvrdě usnul.

„...vůbec tušení,“ pokračoval nečekaně, když zase ožil, „jak těžké je napíchnout britské telefony ze souhvězdí Plejád? Vidím, že nemáš, a tak ti to řeknu,“ odmlčel se, „nad obřím hrncem černé kávy, kterou se mi zrovna chystáš uvařit.“

Vrávoravě následoval Arthura do kuchyně.

„Ti pitomé telefonistky se pořád ptají, odkud voláš, a když jim zkusmo řekneš Letchworth, tak ti řeknou, že to není možné, že bys nemohl volat z toho obvodu. Co to děláš?“

„Dělám ti kafe.“

„Aha,“ Ford se proti očekávání zatvářil zklamaně. Bezprizorně se rozhlížel po bytě.

„Co je tohle?“

„Rýžové křupky.“

„A tohle?“

„Paprika.“

„Aha,“ kývl Ford vážně a postavil zmíněné artikly pěkně na sebe, čímž vytvořil nepříliš stabilní konstrukci, a tak zkusil obrátit pořadí, což fungovalo lépe.

„Jsem trochu zpitomělý z cestování v kosmu,“ vysvětlil. „Co jsem to říkal?“

„Něco o tom, že jsi nevolal z Letchworthu.“

„Nevalal. Taky jsem to jsem té dámě vysvětlil. „Vykašlete se na Letchworth,“ povídám jí, „pokud máte sklon k takovým postojům. Volám vlastně z lodi průzkumníků trhu společnosti Sirius Cybernetics Corporation, která momentálně letí subsvětelnou rychlostí mezi hvězdami známými vašemu světu, byť ne nutně vám, drahá dámo,“ — řekl jsem jí „drahá dámo“,“ vysvětloval Ford, „protože jsem nechtěl, aby se snad cítila uražená, protože by měla pocit, že jí naznačuji, že je zabeďněný kretén. . .“

„Velice taktní,“ ohodnotil Arthur.

„Přesně tak,“ potvrdil Ford, „velice taktní.“

Pak se zamračil.

„Kosmická nemoc je moc špatná na vedlejší věty. Budeš mi muset zase pomoci a připomenout mi, o čem jsem to mluvil.“

„Mezi hvězdami známými vašemu světu,“ zacitoval Arthur, „být ne nutně vám, drahá dámo, jako. . .“

„Epsilon Plejád a Zeta Plejád,“ uzavřel triumfálně Ford. „To se mi povedl docela srandovní konverzační žertík, co?“

„Dej si kafe.“

„Děkuju, nechci. ‚A důvod,‘ řekl jsem jí, ‚proč vás takhle obtěžuju, místo abych vytočil číslo rovnou, což bych mohl, protože tady na Plejádách máme docela sofistikované telekomunikační zařízení, to si tedy pište, důvod spočívá v tom, že ten zatracený hvězdný syčák, co pilotuje tenhle zatracený hvězdný křáp, by si dal pro pětník vrtat koleno a trvá na tom, že musím telefonovat na účet volaného. Věřila byste tomu?““

„A věřila tomu?“

„Nevím. Ona zavěsila. Tak! Co myslíš, že jsem udělal pak?“

„Nemám tušení.“

„Škoda,“ zalitoval Ford, „doufal jsem, že mi to připomeneš. Nenávidím je, parchanty. Jsou skutečně postrachem vesmíru, frčí si to velebným nekonečnem s těma svejma mrňavejma krámama, co nikdy pořádně nefungují, a když jo, tak mají funkce, který od nich žádnej přičetnej člověk nechce a,“ dodal zuřivě, „když to udělají, ještě na tebe pípnou a oznámí ti to.“

To byla naprostá pravda, velmi seriózní pohled na věc, který má spousta správně smýšlejících lidí, kteří se hned poznají, už podle toho, že zastávají tento názor.

Stopařův průvodce po Galaxii v okamžiku logické jasnosti, který je při současném rozsahu pěti miliónů, devíti set sedmdesáti pěti tisíc pěti set devíti stránek téměř ojedinělý, říká o výrobcích společnosti Sirius Cybernetics Corporation, že člověk zaslepený pocitem vítězství, když je přiměje, aby vůbec fungovaly, často nepostřehne jejich naprostou zbytečnost.

„Jinými slovy — a to je skálopevný základ, na němž je založen celogalaktický úspěch této společnosti — povrchní konstrukční vady jejich výrobků zcela zakrývají jejich zásadní konstrukční vady.“

„A tenhle chlápek,“ řekl dál Ford, „právě podnikal akci, aby jich prodal ještě víc! V průběhu pět let trvající mise měl objevovat a zkoumat nové světy a prodávat do tamních restaurací, výtahů a barů Vyspělá zařízení pro simulaci hudby! A pokud ještě restaurace výtahy a bary nemají, pak měl uměle urychlit jejich vývoj, aby je co nejdřív měli! Kde je to kafe!“

„Vylil jsem ho.“

„Tak udělej nový. Už si vzpomínám, co jsem udělal potom. Zachránil jsem civilizaci, v té podobě, jak ji známe. Věděl jsem, že to bylo něco takového.“

Odhodlaně se odpotácel do obývacího, kde si zřejmě dál povídal pro sebe, zakopával o nábytek a přitom pípal.

Pár minut na to ho následoval Arthur, na tváři zcela nevzrušený výraz.

Ford se tvářil užasle.

„Kdes byl?“ zeptal se útočně.

„Vařil jsem kafe,“ odpověděl Arthur, stále s nevzrušeným výrazem.

Už dávno pochopil, že jediný způsob, jak úspěšně setrvat ve Fordově společnosti, je mít v zásobě obrovskou spoustu nevzrušených výrazů a nasazovat si je při všech příležitostech.

„Přišel jsi o to nejlepší!“ zuřil Ford. „Přišel jsi o to, jak jsem složil toho chlápka! A teď ho budu muset složit znova,“ dodal znechuceně, „sundat ho jak víš!“

Nedbaje nebezpečí vrhl se na jednu židli a přerazil ji vejprůl.

„Předtím se mi to povedlo líp,“ zabručel mrzutě a neurčitě máchl rukou směrem k další přeražené židli odstavené u jídelního stolu.

„Aha,“ kývl Arthur a nevzrušeně pohlédl na podepranou trosku, „a, ehm, na co jsou ty kostky ledu?“

„Na co?“ zařval Ford. „Cože? Tys přišel i o tohle? To je zařízení pro udržování životních funkcí. Uložil jsem toho chlápka do zařízení pro udržování životních funkcí. Musel jsem, ne?“

„Už to tak vypadá,“ odvětil Arthur nevzrušeným hlasem.

„Nesahej na to!!!“ zavřešťel Ford.

Arthur, který chtěl právě zavěsit telefon ležící z nějakého záhadného důvodu na stole mimo vidlici, nevzrušeně zastavil akci.

„Tak jo,“ uklidnil se Ford, „poslechni si to.“

Arthur si přiložil sluchátko k uchu.

„To je přesný čas.“

„Píp, píp, píp,“ zapípal zuřivě Ford, „přesně to je slyšet po celé lodi toho chlápka, a on zatím spí v ledu a přitom pomalu krouží kolem málo známého měsíce planety Sesefras Magna. Londýnský přesný čas!“

„Aha,“ přisvědčil Arthur a usoudil, že teď přišel čas položit velkou otázku.

„A proč?“ zeptal se nevzrušeně.

„Při troše štěstí účet za telefon ty hajzly zruinuje,“ vysvětlil Ford.

Zalitý potem se vrhl na pohovku.

„Že jsem ti ale předvedl dramatický příjezd, co říkáš?“

4.36

Létající talíř, v němž načerno přicestoval Ford Prefect, ohromil celý svět.

Teď už nebylo pochyb, nebylo možné, aby šlo o omyl nebo halucinace, žádní agenti CIA neplavali v nádržích.

Tentokrát to bylo skutečné a jednoznačné. Naprosto jednoznačně jednoznačné.

Talíř přistál s nádhernou lhostejností ke všemu, co bylo dole, a zničil rozsáhlou oblast jedněch z nejdražších nemovitostí na světě, včetně značné části obchodního domu Harrods.

Byl mohutný, v průměru měl asi kilometr a půl, jak tvrdili někteří, matně šedé barvy, celý podobaný a ožehnutý a poznamenaný jizvami nesčetných strašlivých vesmírných bitev vybojovaných s ničivými silami pod slunci lidstvu neznámými.

Pak se otevřel průlez, pobořil Halu potravin u Harrodse, zdemoloval Harvey Nicholse a nakonec se skřípěním a jekotem týrané architektury převrátil věž v Sheratonském parku.

Po dlouhé pauze plné napětí, během níž se z nitra záhadného objektu ozývaly srdceryvné zvuky, nárazy a brblání zabírajících strojů, vypochoďoval po rampě obrovitý, stříbrný, třicet metrů vysoký robot.

Napřáhl ruku.

„Přicházím v míru,“ oznámil a po značně dlouhé pomlce, opět plné skřípavých zvuků, dodal: „doveďte mě k vašemu Veleještěrovi.“

Ford Prefect ovšem měl pro to vše vysvětlení. Seděl vedle Arthura a sledoval frenetické nonstop přicházející zprávy v televizi, které ovšem neměly co říct, krom toho, že plavidlo způsobilo takové a takové škody odhadované na takový a takový počet miliard liber a způsobil smrt tolika a tolika lidí, což říkaly pořád dokolečka, protože robot nedělal nic jiného než to, že stál, mírně se kymácel a vysílal krátká, nesrozumitelná a chybná sdělení.

„Pochází z velmi starobylé demokracie, víš...“

„Chceš říct, že pochází ze světa veleještěrů?“

„Ne,“ řekl Ford. Tentokrát hovořil o něco logičtěji a srozumitelněji, protože do sebe konečně nechal vpravit dávku kávy. „To není tak jednoduché. Není to tak nalajnované. Na jeho světě jsou lid lidi. A vůdci jsou veleještěři. Lidi ještěry nenávidí a ještěři jim vládnou.“

„Zvláštní,“ prohodil Arthur, „myslel jsem, že jsi říkal, že je to demokracie.“

„Říkal,“ potvrdil Ford. „Taky že je.“

„Tak proč,“ Arthur jen doufal, že to, co říká, nebude znít směšně a tupě, „tak proč se lidi ještěrů nezobaví?“

„To je totiž vůbec nenapadne,“ vysvětloval Ford. „Všichni mají volební právo, a tak předpokládají, že vláda, kterou si zvolili, víceméně odpovídá vládě, jakou by chtěli.“

„Chceš říct, že oni ty ještěry skutečně volí?“

„No jasně,“ Ford pokrčil rameny, „ovšem.“

„Ale,“ Arthur se opět dostával k velké otázce, „proč?“

„Protože kdyby nezvolili jednoho ještěra, mohl by se na to místo dostat nesprávný ještěr. Máš tu nějaký gin?“

„Cože?“

„Povídám,“ do Fordova hlasu se vkrádala stále větší naléhavost, „jestli máš nějaký gin?“

„Podívám se. Pověz mi ještě něco o ještěrech.“

Ford znovu pokrčil rameny.

„Někteří lidé říkají, že veleještěři jsou to nejlepší, co se jim kdy přihodilo. Samozřejmě se na celé čáře mylí, naprosto a totálně, ale někdo to musí říct.“

„Ale to je strašné,“ děsil se Arthur.

„Poslyš, kámo,“ ušklíbl se Ford, „kdybych dostal jeden altairský dolar po každé, když vidím, jak se jedna část Vesmíru dívá na jinou a přitom říká „Ale to je strašné“, neseděl bych tu jako citron, co se shání po ginu. Jenže nedostávám a tudíž tu sedím a sháním se. Mimochodem, co se tváříš tak nevzrušeně a přitrouble? Nejsi náhodou zamilovaný?“

Arthur nevzrušeně potvrdil, že ano.

„Do někoho, kdo ví, kde je láhev s ginem? Mohl bych se s tou dámou seznámit?“ zeptal se Ford dychtivě.

Vzápětí se s ní seznámil, protože Fenchurch právě vešla s náručí novin, pro které se vydala do vesnice. Zastavila se a v úžasu zírala na trosky na stole a na trosku z Betelgeuze na pohovce.

„Kde je gin?“ obořil se na ni Ford a pak se obrátil k Arthurovi: „Co se stalo s Trillian, mimochodem?“

„Ehm, tohle je Fenchurch,“ řekl Arthur nemotorně. „S Trillian nebylo nic, naposled jsi ji přece musel vidět ty.“

„Nojo,“ kývl Ford, „odletěla někam se Zafodem. Měli nějaký děti nebo co. Aspoň myslím, že to byly děti,“ dodal. „Zafod se hodně usadil, víš.“

„Opravdu?“ podivil se Arthur a honem se motal kolem Fenchurch, aby jí odebral nákup.

„Jo,“ potvrzoval Ford, „přinejmenším jedna z jeho hlav je teď přičetnější než zfetovanéj pštros.“

„Arthure, kdo je to?“ zeptala se Fenchurch.

„Ford Prefect,“ odpověděl Arthur. „Myslím, že jsem se o něm letmo zmiňoval.“

4.37

Celé tři dny a noci stál obrovitý stříbrný robot v úžasu a omráčení rozkročený nad zbytky Knightsbridge, mírně se kymácel a snažil se pochopit spoustu věcí.

Přicházely k němu vládní delegace, celé nákladáky žvanivých novinářů si na vlnách éteru vzájemně kladly otázku, co o tom soudí, letky bombardérů se žalostně pokoušely na něj zaútočit ale žádní ještěři nepřicházeli. Robot zvolna přehlížel obzor.

V noci vypadal nejefektivněji, zalitý světlem televizních štábů, které neustále zpravodajsky pokrývaly jeho trvajícím totálním nečinností. Stroj myslel a myslel, až nakonec dospěl k závěru.

Bude muset vyslat do terénu servisní roboty.

Mělo ho to napadnout dřív, ale měl tolik problémů.

Jednoho odpoledne vylétli z průlezu v podobě děsivého mračna kovu malí létající roboti. Bezcílně bloumali okolním terénem, na některé objekty útočili jak šílení, jiné chránili.

Jeden z nich konečně objevil obchod s domácími zvířaty, kde měli ještěrky, ale okamžitě se jal zuřivě bránit demokracii v okolí obchodu, takže z celého sousedství toho moc nezůstalo.

Obrat v ději nastal, když elitní tým létajících pátračů s vytím odhalil zoo v Regent's Parku a v něm pavilón plazů.

Protože se přece jen poněkud poučily z přehmatu v obchodě se zvířátky, létající vrtáky a rejdoваčky popadly několik větších a tlustších leguánů a zanesly je obřímú stříbrnému robotovi, který se s nimi pokoušel vést rozhovory na nejvyšší úrovni.

Nakonec oznámil světu, že přes rozsáhlou a otevřenou výměnu názorů na nejruznější problémy rozhovory na nejvyšší úrovni zkrachovaly, ještěři byli dopraveni zpět a on, robot, se míní odebrat na kratší dovolenou, a z nějakého záhadného důvodu si k tomu vybral Bournemouth.

Ford Prefect, který vše sledoval v televizi, pokýval hlavou, zachechtal se a dal si další pivo.

Okamžitě vypukly přípravy k odjezdu.

Celý den a celou noc létající nástroje skřípěly, řezaly, vrtaly a svařovaly světelnými paprsky a druhého dne ráno se k západu začalo valit po několika silnicích současně obří pojízdne lešení a na něm stál robot, podepřený ze všech stran.

Monstrózní zařízení se plazilo dál a dál na západ jako podivný karnevalový průvod, kolem něhož vrčely služebné mechanismy, helikoptéry a autobusy s novináři, prokousávalo se krajinou, až nakonec dorazilo do Bournemouthu, kde se robot pomalu vyprostil ze sevření transportního systému, odebral se na pláž a zůstal tam ležet deset dní.

Byla to pochopitelně zdaleka nejpozoruhodnější událost, jaká se kdy v Bournemouthu přihodila.

Po obvodu prostoru, vymezeného a hlídaného jako robotova rekreační oblast, se shromáždily davы zvědavců a snažily se zhlédnout, co dělá.

Nedělal nic. Ležel na pláži. Ležel trochu nešikovně obličejem dolů.

Jednomu reportérovi z místních novin se pozdě v noci podařilo to, co před ním nikomu na světě, totiž zapříst stručný inteligentní hovor s jedním se služebných strojů, střežících robotův odpočinek.

Byl to skutečný průlom.

„Myslím, že tady jde o velkou story,“ svěřil novinář stroji důvěrně při cigaretě sdílené skrz plot z ocelových končetin, „ale chce to trochu upravit z hlediska místních poměrů. Mám tady připravený malý seznam otázek,“ pokračoval a neobratně se přehraboval v náprsní kapse, „snad byste ho, nebo to, nevím jak mu říkáte, mohl požádat, aby je v rychlosti prošel.“

Malý létající rohatkový šroubovák pravil, že uvidí, co se dá dělat a odfrčel.

Odpověď nikdy nepřišla.

Prazvláštní shodou okolností se však otázky naškrábané na kusu papíru víceméně shodovaly s otázkami rotujícími v těžkých bitvách zjizvených průmyslových obvodech robotovy mysli. Zněly takto:

Jak si připadáte jako robot?

Jaké to je, být z dalekého vesmíru?

Jak se vám líbí Bournemouth?

Příštího dne zrána začalo balení a během několika dní vysvitlo, že se robot chystá odletět nadobro.

„Problém je v tom,“ obrátila se Fenchurch k Fordovi, „jestli nás dokážeš dostat na palubu?“

Ford rozčileně pohlédl na hodinky.

„Musím ještě vyřídit nějakou naléhavou záležitost,“ vykřikl.

4.38

Davy se nahrnuly kolem obřího stříbrného plavidla, jak nejbližší mohly, což nebylo zrovna moc blízko. Vnitřní kruh tvořili a hlídali maličcí létající servisní roboti. Po vnějším obvodu kruhu měla stanoviště armáda, naprosto neschopná prolomit vnitřní řetěz, ale kdyby někdo chtěl prolomit jejich řady, to by se na to tedy podívali. Kruh vojáků zase obklopoval policejní kordón, ačkoli nebylo vůbec jasné, má-li chránit veřejnost před vojskem nebo vojsko před veřejností či zaručit obří lodi diplomatickou imunitu a zabránit, aby dostala pokutu za nesprávné parkování, a to vše bylo předmětem mnoha sporů.

Malí roboti začali rozpouštět vnitřní kruh. Vojáci se neklidně vrtěli a nevěděli, jak mají reagovat na skutečnost, že důvod jejich přítomnosti vypadá, jako by se chtěl sebrat a odletět.

Olbrší robot se kolem poledne odebral trhavým krokem zpět na loď, a až do teď, do pěti hodin odpoledne, ho už nikdo nezahlédl. Zato bylo slyšet spoustu zvuků — skřípění a rachot z útrob plavidla, ošklivou hudbu milionu selhávajících zařízení. Ale pocit napjatého očekávání se v davu zrodil z faktu, že přítomní napjatě očekávali, že budou zklamáni. Tenhle báječně neobyčejný předmět vstoupil do jejich životů, a teď se chystá zase odletět bez nich.

Tento pocit si uvědomovali zvláště dva lidé. Arthur a Fenchurch úzkostně pozorovali zástup a nikde nemohli najít Forda Prefecta ani sebemenší případnou známku, že má v úmyslu tady být.

„Jak moc je spolehlivý?“ zeptala se Fenchurch hlasem, z něhož se vytrácela naděje.

„Jak moc je spolehlivý?“ opakoval nevěřičně Arthur. Dutě se zasmál. „Jak mělký je oceán?“ parodoval. „Jak studené je slunce?“

Kovoví služebníci odnášeli na palubu poslední součásti robotova transportního zařízení a zbývající složky ochranného kruhu čekaly při úpatí rampy, aby je následovaly. Vojáci střežící okolí rampy se významně naježili, proběhla štekavá výměna rozkazů, odehrávaly se krátké porady, ale pochopitelně se s tím

vším nedalo nic dělat.

Arthur a Fenchurch, ztrácející naději a bez jasného plánu, se snažili protlačit zástupem dopředu, ale protože se celý dav snažil protlačit dopředu, nedostali se nikam.

Během několika minut nezbylo venku nic, všechny složky ochranného řetězu už se nalodily. Pár rejdovaček a jedna lihová libela ještě naposledy zkontrolovaly okolí lodi a pak s jekotem také prolétly obřím průlezem.

Minulo několik vteřin.

Intenzita zvuků mechanického nesouladu vycházejících z nitra lodi se změnila a mohutná ocelová rampa se pomalu a ztěžka začala zvedat z Haly potravin Harrodsova obchodního domu. Zvuk, který její pohyb doprovázel, vydávaly tisíce napjatých, vzrušených lidí, kteří se cítili naprosto ignorováni.

„Počkat!“ štěkl megafon z taxíku, který se skřípěním pneumatik zastavil na okraji meloucího se davu.

„Došlo k zásadnímu vědeckému průšvih!“ repetil megafon. „Totiž průlom,“ opravil se. Dveře se otevřely a z vozu vyskočil drobný muž odkudsi z okolí Betelgeuze, oděný v bílém plášti.

„Počkat!“ zahulákal znovu a tentokrát třímal v ruce krátký silný černý váleček posázený světýlky. Světla krátce zablikala, rampa se na okamžik zastavila, načež, poslušna signálů vysílaných Palcem (polovina inženýrů elektroniků v Galaxii se neustále snaží přijít na nové způsoby, jak tyto signály rušit, zatímco druhá polovina se neustále snaží přijít na nové způsoby, jak vyrušit rušící vlny) a znovu se zvolna a vrzavě spustila.

Ford Prefect hrábl do taxíku pro megafon a začal jím štěkat na dav.

„Uvolněte, prosím, cestu,“ vyvolával, „uvolněte cestu, prosím, toto je zásadní vědecký průlom. Vy a vy, chopte se zařízení v taxíku!“

Čirou náhodou ukázal na Arthura a Fenchurch, kteří se prodrali davem a nahrnuli se zoufale k taxíku.

„V pořádku, udělejte, prosím, uličku pro významné vědecké zařízení!“ duněl Ford do megafonu. „Všichni zachovejte klid! Vše je pod kontrolou, není tu nic k vidění. Jde pouze o zásadní vědecký průlom. Zachovejte klid! Důležité vědecké zařízení! Uvolněte cestu!“

Dav, hladovějící po dalším vzrušení a radující se z náhlého odkladu zklamání, ustoupil a začal se rozevírat.

Arthura poněkud překvapilo, když viděl, co je natištěno na bednách s důležitým vědeckým zařízením, uložených na zadním sedadle taxíku.

„Hod' přes to kabát,“ zamumlal k Fenchurch, když jí je podával. Spěšně vyprostil velký nákupní vozík, který také vězel v autě. Vozík zařinčel o zem a Arthur s Fenchurch do něj naložili krabice.

„Udělejte prosím uličku,“ zahulákal znovu Ford. „Vše je pod naprostou vědeckou kontrolou.“

„Říkal, že mi zaplatíte,“ obrátil se řidič taxíku k Arthurovi a ten vydoloval pár bankovek a zaplatil. Ozval se vzdálený zvuk policejních sirén.

„Ustupte tady, prosím,“ zařval Ford, „a nikdo nebude zraněn!“

Dav se vzdmul a zavřel se za nimi a oni zběsile tlačili a táhli nákupní vozík po šterku k rampě.

„Vše je v pořádku,“ vykřikoval stále Ford. „Není tu nic k vidění, je po všem. Nic z toho se ve skutečnosti neděje!“

„Uvolněte, prosím, cestu,“ duněl zezadu policejní megafon. „Došlo k vloupání, uvolněte cestu!“

„Průlom!“ konkuroval Ford policii. „Vědecký průlom!“

„Tady policie! Uvolněte cestu!“

„Vědecké zařízení! Uvolněte cestu!“

„Policie! Nechte nás projít!“

„Walkmeny!“ zaječel Ford, vytáhl z kapes asi desítku miniaturních magnetofonů a hodil je do davu. Vteřiny naprostého zmatku, které následovaly, jim umožnily dostat vozík k okraji rampy a vyzvednout ho na ni.

„Držte se pevně,“ zamumlal Ford a stiskl knoflík na Elektronickém palci. Ohromná rampa se jim zachvěla pod nohama a začala se zvolna, namáhavě zdvihat.

„Fajn, děcka,“ zašklíbil se, když zmítající se dav zmizel v hloubce pod nimi a oni začali kolébavě sestupovat po šikmé rampě do nitra lodi. „Vypadá to, že jsme na cestě.“

4.39

Arthura rozčilovalo, že ho neustále budí střelba.

Opatrně, aby nevzbudil Fenchurch, které se zatím dařilo spát, byť neklidně, vyklouzl z průlezu pro údržbu, který si uzpůsobili v jakýsi kotec, slezl po přístupovém žebříku a začal mrzutě prohledávat chodby.

Působily klaustrofobicky a byly špatně osvětlené. Světelné obvody nepřijemně vrčely.

Jenže to nebylo ono.

Zastavil se a lehce se zaklonil, protože temnou chodbou kolem něj s oškli-vým zaječením profícel létající elektrický vrták a přitom občas vrazil do zdi jako zpitomělá včela.

Ani to nebylo ono.

Protáhl se dveřmi v přepážce a octl se v širší chodbě. Z jednoho konce se valil štiplavý kouř, a tak se vydal opačným směrem.

Narazil na monitorovací obrazovku zapuštěnou do zdi a chráněnou tvrzeným, byť silně poškrábaným perspexem.

„Mohl bys to trochu ztišit?“ požádal zdvořile Forda Prefecta klečícího před obrazovkou uprostřed haldy součástek videopřístrojů, které odstranil z jednoho výkladu v Tottenham Court Road, když nejprve prohodil sklem menší cihlu. Kolem se vršila nepěkná hromada plechovek od piva.

„Pššššt!“ zasyčel Ford a s maniackým soustředěním zašvidral na obrazovku. Díval se na Sedm statečných.

„Jen trochu,“ škemral Arthur.

„Ne!“ zařval Ford. „Teď přijde ten nejlepší flák! Poslouchej, konečně jsem na to přišel, jak převést napětí, jaký vstup zvolit, a vůbec všechno, a tohle je nejlepší flák!“

Arthur s povzdychem a bolením hlavy usedl vedle něj, aby shlédł nejlepší flák. Poslouchal Fordovo hýkání a výkřiky „juchů“ a „žjova“, jak nejnevzrušeněji uměl.

„Forde,“ oslovil přítele, když film konečně dohrál. Ford se prohrabával hromadou kazet, pátral po Casablance. „Jak to, že...“

„Tohle je velký film,“ básnil Ford. „Kvůli tomu jsem se vrátil. Chápeš, že jsem ho nikdy neviděl celý? Vždycky mi utekl konec. Viděl jsem první půlku večer před tím, než přišli Vogoni. Když vyhodili planetu do povětří, myslím, že už ho nikdy neuvidím. Hele, co to tehdy vlastně bylo?“

„Prostě život,“ pokrčil rameny Arthur a uloupł si pivo z kartónu šesti plechovek.

„Už zase,“ odfrkl pohrdlivě Ford. „Myslel jsem si, že to bude něco takového. Já osobně mám radši tohle,“ kývl směrem k obrazovce, na níž se právě objevil Rickův bar. „Jak to, že co?“

„Cože?“

„Začal jsi něco říkat: „Jak to, že...““

„Když se tak nepěkně vyjadřuješ o Zemi, jak to, že... ale to je vlastně jedno, radši se pojďme dívat.“

„Přesně tak,“ souhlasil Ford.

4.40

Zbývá dořici už jen málo.

Za tím, co bývalo kdysi, než byly objeveny Šedé Saxaquinské Vázané Deputy, známo jako Flanuxská Světelná Pole Bez Hranic, leží Šedé Saxaquinské

Vázané Deputáty.

Uvnitř Šedých Saxaquinských Vázaných Deputátů se nachází hvězda jménem Zarss, kolem níž krouží planeta Preliumtarn, na které je země Sevorbeupstry, a právě do této země konečně dorazili Arthur s Fenchurch, poněkud znavení cestou.

V zemi Sevorbeupstry se dostali na Velkou Rudou Planinu Rars, ohraničenou na jihu Horami Quentula Quazgara, na jejichž opačné straně, alespoň podle Prakových posledních slov, najdou poslední Boží poselství veškerému tvorstvu, vyvedené deset metrů vysokými písmeny.

Pokud Arthura nešálila paměť, měl podle Praka celý zázrak střežit Lajestátní Vantracuk z Lobu, a to se také jistým způsobem ukázalo jako pravdivé. Byl to drobný mužík v podivném klobouku a prodal jim lístek.

„Chodte vlevo, prosím, chodte vlevo,“ upozornil je opakovaně a odrčel na malé motorce.

Pochopili, že nejsou první, kdo tudy jde, protože cesta, která vedla po levé straně Velké Planiny, byla důkladně vyšlapaná a lemovaná stánky. U jednoho z nich si koupili krabičku fondánů, upečených v troubě v horské jeskyni, zahříváné žárem ohnivých písmen Božího poselství. V jiném stánku si koupili pár pohledů. Písmena na nich byla znejasněna stříkácí pistolí, „abychom vám nezkazili Velké Překvapení!“, jak se pravilo na zadní straně.

„Víte, jak zní Boží poselství?“ zeptali se maličké scvrklé babky ve stánku.

„Ale jistě,“ vypískla vesele, „jistěže ano!“

Pokynula jim, aby pokračovali v cestě.

Asi tak každých třicet kilometrů stála při cestě malá kamenná chýška se sprchami a sanitárním zařízením, ale putování bylo přesto úmorné, slunce zvysoka pražilo na Velkou Rudou Planinu, která se vlnila horkem.

„Nebylo by možné,“ zeptal se Arthur v jednom z větších stánků, „pronajmout si menší motorku, takovou, jako měl Lajestátní Vetratentononc?“

„Motorky nejsou pro zbožné poutníky,“ napomenula je paní prodávající v cukrárně zmrzlinu.

„Tak to je bezva,“ oddychla si Fenchurch, „my nejsme nijak zvlášť zbožní. Nás to jen zajímá.“

„V tom případě se musíte hned vrátit,“ pravila dáma přísně, a když zaprotestovali, prodala jim dva klobouky proti slunci s reklamou na Boží poselství a jejich vlastní fotografii, jak se objímají na Velké Rudé Planině Rars.

Ve stínu stánku vypili pár sodovek a pak se plahočili sluncem dál.

„Dochází nám krém s filtrem,“ prohlásila po několika kilometrech Fenchurch. „Buď můžeme jít do dalšího stánku nebo se vrátit, což je sice blíž, ale museli bychom se vracet stejnou cestou.“

Zadívali se do dále na černou tečku mihotající se v chvějivém horkém oparu, pak pohlédli nazpátek. Rozhodli se jít dál.

Pak přišli na to, že nejen nejsou první, kdo podstoupil cestu za Božím poselstvím, ale že ani nejsou jediní, kdo po ní právě jde.

V dále před nimi se po zemi vlekla jakási neohrabaná zakrslá postava.

Ploužila se zoufale pomalu, napůl kulhala a napůl se plazila.

Pohybovala se tak pomalu, že ji zanedlouho dohonili a zjistili, že nebohé stvoření je vyrobeno z omláceného, pokrouceného kovu plného šrámů.

Když se k němu blížili, zasténalo a zhroutilo se do žhavého vyschlého prachu.

„Tolik času,“ zasténala podivná bytost, „ach, tolik času. A ta bolest, tolik bolesti, a tolik času, kdy jsem jí trpěl. Jedno nebo druhé samo o sobě bych snad ještě snesl. Ale kombinace těchtole dvou věcí mě naprosto ničí. Nazdar, podívejme, to jsi ty.“

„Marvine?“ zvolal Arthur zděšeně a přidřep si k němu. „Jsi to ty?“

„Tys byl vždycky specialista na superinteligentní otázky, že?“ zasténal robot tisíciletími ochraptělým šepotem.

„Co to je?“ polekala se Fenchurch, schovala se za Arthura a pro jistotu se přimkla k jeho paži.

„Něco jako starý kamarád,“ vysvětloval Arthur, „já...“

„Kamarád!“ zaskřehotal robot dojemně. Slovo zaniklo v praskavých zvucích a z robotových úst se vysypaly vločky rzi. „Budete mě muset na chvíli omluvit, protože se musím pokusit vzpomenout si, co to slovo znamená. Mé databanky už zdaleka nejsou, co bývaly, víte, a každé slovo, které není několik zilionů let použito, se musí přesunout do pomocné rezervní paměti. Á, tady to máme.“

Robotova otlučená hlava se trochu zvedla, jakoby v zamyšlení.

„Hmm,“ pronesl, „opravdu zvláštní představa.“

Ještě chvíli přemýšlel.

„Ne,“ řekl nakonec, „myslím, že jsem se s někým takovým nikdy nesetkal. Bohužel, v tomhle směru nemůžu sloužit.“

Dojemně posunul koleno v prachu a pak se pokusil zvednout na zubožené lokty.

„Chtěli byste, abych vám prokázal nějakou poslední službu?“ zeptal se s jakýmsi dutým chřestěním. „Třeba sebrat kus papíru? Nebo byste chtěli,“ pokračoval, „abych vám otevřel dveře?“

Hlava zaskřípěla v zrezivělých ložiscích krku, jako by přehlížela vzdálený obzor.

„Zdá se, že tu v současné době žádné dveře nejsou,“ konstatoval, „ale jsem si jist, že když počkáme dostatečně dlouho, někdo je tu postaví. A pak,“ zvolna

pootočil hlavu a pohlédl znovu na Arthura, „vám je můžu otevřít. Jsem zvyklý čekat, vždyť víš.“

„Arthure,“ zasyčela mu Fenchurch ostře do ucha, „o tomhle jsi mi nikdy nevyprávěl. Co jste tomu ubohému stvoření udělali?“

„Nic,“ zavrtěl Arthur smutně hlavou. „Je vždycky takovýhle...“

„Ha!“ štěkl Marvin. „Ha!“ opakoval znovu. „Co ty víš, co je to vždycky? Ty říkáš „vždycky“ mě, který díky pitomým pochůzkám, na něž jste mě vy, organické formy života, neustále posílaly napříč časem, jsem teď sedmatřicetkrát starší než samotný Vesmír? Měl bys volit slova pečlivěji,“ zakašlal, „a taktněji.“

Skřípavě se propracoval záchvatem kašle a pokračoval:

„Jen mě tady nechte a běžte. Já se budu uboze plazit svou cestou dál, Můj čas se už konečně přiblížil. Už jsem skoro doběhl svůj, závod. Čekal bych,“ vykládal a zlomeným prstem je pobízel, aby šli dál, „že doběhnu poslední. To by bylo případné. Tady mě máte, mozek velikosti...“

Arthur s Fenchurch ho přes jeho chabé protesty a urážky společně zvedli. Kov jeho těla byl tak rozpálený, že si málem popálili prsty, ale vážil překvapivě málo a zplihle jim visel na ruce.

Nesli ho s sebou po cestě vinoucí se po levé straně Velké Rudé Planiny Rars k Horám Quentula Quazgara, které ji lemuji.

Arthur se pokoušel vysvětlit cosi Fenchurch, ale neustále ho přerušovaly Marvinovy bolestné kybernetické nářky.

Pokoušeli se zjistit, jestli by u některého ze stánků pro něj nedostali nějaké náhradní díly a olej, který by utišil jeho bolesti, ale Marvin o tom nechtěl ani slyšet.

„Jsem celý z náhradních dílů,“ bzučel.

„Nechte mě být!“ sténal.

„Každá část mého těla,“ naříkal, „byla vyměněna nejméně padesátkrát... až na...“ Zdálo se, že se na okamžik téměř neznatelně rozveselil. Hlava se mu bimbala úsilím vzpomenout si. „Vzpomínáš, když jsi mě viděl poprvé,“ řekl nakonec Arthurovi, „jak jsem dostal ten intelektuálně náročný úkol dovést tě na můstek? Jak jsem se ti zmiňoval o té strašné bolesti ve všech diodách na levé straně? Jak jsem žádal, aby mi je vyměnili, a oni to neudělali?“

Udělal dlouhou pomlku, než znovu promluvil. Nesli ho mezi sebou dál, pod pražícím sluncem, které se zdánlivě vůbec nepohnulo, natož aby zapadlo.

„Schválně, jestli uhodneš,“ ozval se konečně, když usoudil, že pauza už je dostatečně trapně dlouhá, „které mé součástky nebyly nikdy vyměněny? Hádej, schválně, jestli uhodneš. Au,“ dodal, „au au au au au.“

Konečně došli k poslednímu stánku, posadili Marvina mezi sebe a odpočívali ve stínu. Fenchurch koupila Russellovi manžetové knoflíky se zasazenými

oblázky z Hor Quentula Quazgara, přímo pod ohnivými písmeny, jimiž bylo zapsáno Boží poselství veškerému Tvorstvu.

Arthur se probíral zbožnými traktáty zavěšenými na stojánku na pultě, malými meditacemi o smyslu Poselství.

„Hotovo?“ zeptal se Fenchurch, která v odpověď přikývla.

Společně zvedli Marvina.

Obešli úpatí Hor Quentula Quazgara a uviděli Poselství vepsané ohnivými písmeny na hřebeni hory. Na skále naproti hoře stála malá vyhlídka se zábradlím, odkud bylo na nápis dobře vidět. Byl tu i menší dalekohled na mince, abyste se mohli podívat na písmena v detailu, ale nikdo ho v životě nepoužil, protože písmena plála božským jasnem nebes, a kdyby se na ně někdo podíval dalekohledem, určitě by si ošklivě poškodil sítnici a zrakový nerv.

V úžasu hleděli na poslední Boží poselství a zvolna a nevýslovně je naplňoval ohromný pocit míru a konečného a úplného pochopení.

Fenchurch vzdychla.

„Ano,“ pronesla, „je to tak.“

Zírali na nápis plných deset minut, než si uvědomili, že Marvin, visící mezi nimi, má problémy.

Robot už nedokázal zvednout hlavu a přečíst si Poselství. Zdvihli mu tedy hlavu, ale stěžoval si, že jeho zrakové obvody jsou skoro odumřelé. Našli tedy minci a pomohli mu k dalekohledu. Naříkal a urážel je, ale s jejich pomocí se nakonec postupně podíval na všechna písmena. První bylo ‚o‘, druhé ‚m‘, následovalo ‚l‘, ‚o‘, dále ‚u‘ a ‚v‘.

Marvin si musel na okamžik odpočinout.

Po chvíli ho zase zvedli a ukázali mu ‚á‘, ‚m‘ a ‚e‘ a po mezeře ‚s‘ a ‚e‘. Po další mezeře následovalo slovo ‚za‘ a poslední dvě slova byla dost dlouhá, takže si Marvin potřeboval znovu odpočinout, aby je zvládl.

První z nich začínalo písmenem ‚z‘, po němž následovalo ‚p‘ a dále ‚ů‘. Pak přišlo ‚s‘, ‚o‘, po něm ‚b‘ a ‚e‘ a nakonec ‚n‘ a ‚é‘.

Po dalším odpočinku Marvin sebral síly, aby zdolal poslední slovo.

Přečetl si ‚t‘, ‚ě‘, ‚ž‘, a pak ‚k‘, ‚o‘, ‚s‘ a nakonec ‚t‘ a ‚i‘, načež se jim zcela vyčerpán zhroutil do náruče.

„Myslím,“ zabrblal z hloubi drncícího zrezivělého hrudníku, „že z toho mám docela dobrý pocit.“

Světla v jeho očích pohasla absolutně a vůbec naposledy.

Naštěstí stál poblíž stánek, kde si člověk mohl od chlapíků se zelenými křídly pronajmout motorku.

Epilog

Jedním z největších dobrodinců všech forem života byl muž, který nedokázal udržet myšlenky u toho, co právě dělal.

Skvělé?

Určitě.

Jeden z nejpřednějších genetických inženýrů své či jakékoli jiné generace, včetně čísla, které sám vymyslel? Bezpochyby.

Problémem bylo, že se až příliš zajímal o věci, o které se zajímat neměl, alespoň ne teď, jak mu všichni neustále říkali.

Možná i zčásti proto byl značně popudlivé povahy.

Takže když jeho svět začali ohrožovat strašliví nájezdníci ze vzdálené hvězdy, kteří byli stále ještě dost daleko, ale rychle se blížili, poslali vládci té rasy Blarta Versenwalda III. (jmenoval se Blart Versenwald III., což není příliš podstatné, ale je to docela zajímavé, protože — ale prostě se tak jmenoval a o tom, proč se tak jmenoval, se můžeme bavit později) do ústraní, kde byl pečlivě střežen, s instrukcemi, že má vypěstovat plémě fanatických superválečníků, kteří se měli ubránit obávaným vetřelcům a zdolat je. To vše měl učinit rychle, a tak mu řekli: „Soustřed se!“

I usedl k oknu a vyhlédl ven na letní trávník a vynalézal a vynalézal a vynalézal, ale nakonec se nevyhnutelně stalo, že ho něco trošku rozptýlilo, a tak v okamžiku, kdy nájezdníci byli prakticky na oběžné dráze kolem jejich planety, přišel s pozoruhodným novým druhem supermouchy, která bez pomoci dokáže přijít na to, jak prolétnout otevřenou půlkou polootevřeného okna, a s vypínačem pro děti. Zdálo se, že vzhledem k bezprostřednímu nebezpečí, jež představovaly přistávající cizí lodi, nebudou mít oslavy těchto pozoruhodných výdobytků dlouhý život. Ale hroziví nájezdníci, ostatně jako většina válečných ras podnikajících výboje jen proto, že nedokázali vyřešit domácí záležitosti, kupodivu užasli nad Versenwaldovými převratnými novinkami, připojili se k oslavám a byli okamžitě přemluveni, aby podepsali celé série obchodních smluv a vypracovali program rozsáhlých kulturních výměn. A pak došlo k šokující negaci praxe, jaká je v takových případech obvyklá, protože všichni zúčastnění žili od těch dob šťastně a spokojeně.

Tahle historka ovšem měla nějakou pointu, která však momentálně uniká kronikářově mysli.